

'Godvergeten?'

**Godvergeten? Neen! Onmogelijk! God vergeet zijn schepselen niet!
Godvergeten? Ja! Heel zeker! Sommige priesters zijn God vergeten.**

Inhoud

1. Inleiding.	2
2. Als het zout zijn kracht verliest	8
3. Natuur, buitennatuur, bovennatuur.	10
4. God sluit een verbond met de mens.	11
5. Helderziendheid en fijne stof .	20
6. De mens als burger van twee werelden.	28
7. Subtiële materie en kracht.	31
8. Profeten bezitten die kracht.	38
9. Jezus bezit die kracht in overweldigende mate.	41
10. Apostelen en priesters ontvangen die kracht.	48
11. De sacramenten.	52
12. Dynamische krachten in niet-Bijbelse religies.	57
13. Wetenschap en fijne stof.	71
14. Het oordeel van God.	76
15. Een middelaar vertelt .	82
16. Heeft het zout nog kracht?	95
17. Een leven zonder religie?	101

Een meer uitgebreide inhoudstafel vind je helemaal achteraan deze tekst op p. 106.

Jean-François Millet, Het angelus (1857/1859), Musée d'Orsay, Paris.

1. Inleiding

De documentaire **'Godvergeten'** op de Vlaamse tv-zender VRT, een reeks van vier afleveringen die uitgezonden werd in de maand september 2023, heeft het seksuele misbruik van kinderen door sommige religieuzen opnieuw in de actualiteit geplaatst. Volwassenen vertellen ons hoe zij in hun kinderjaren geweld werden aangedaan. Hun verhalen werden jarenlang niet geloofd, iets waaronder ze nog dagelijks gebukt gaan. Toen ook een Vlaamse bisschop werd aangeklaagd voor **seksueel misbruik** en moest aftreden, kwam het juridische onderzoek eindelijk op gang. Men kan zich - we zeggen het te zacht - niet van de indruk ontdoen dat de kerkelijke overheid de feiten minimaliseerde en zelfs ontkende. De schuldigen werden door hun overheid berispt en kregen wel eens meer een andere parochie toegewezen, waar ze desgewenst hun misdadige activiteit konden voortzetten. Wat een aantal van hen ook deed. Eén van de benadeelden vatte het zo samen: **"de daders gaan vrijuit en wij, de slachtoffers, worden levenslang gestraft"**. Niet echt een fraai beeld voor een aantal zielenherders dat geacht wordt het goede voorbeeld te geven. Kindermisbruik is wellicht van alle tijden, maar waarom deed (en doet?) het zich toch behoorlijk frequent en quasi ongestraft voor in religieuze kringen? En dat niet alleen in Vlaanderen, maar ook in heel wat andere landen. Wat is er met een aantal religieuzen, maar ook met de kerk als instituut toch aan de hand? Trachten we in deze tekst in te gaan op dit thema. De inhoudstafel hierboven gaf reeds de opeenvolgende hoofdstukken aan. Trachten we het verband dat ze met elkaar verbindt, hieronder verder te omschrijven.

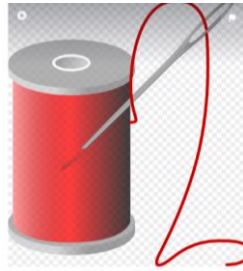

De rode draad

Als we in onze streken de beleving van christelijke religie beschouwen zoals het volk dat vele eeuwen had gedaan, dan stellen er zich voor de gewone man van de straat geen al te diepe vragen. De mensen leefden traditioneel naar datgene wat de kerk hen voorhield te geloven. De kerkelijke overheid onderrichte hen en wees hen de weg. Zonder al te kritisch te staan, deed de volksmens getrouw en devoot wat hem werd voorgezegd en wat hem werd voorgedaan.

Die tijd blijkt evenwel voorgoed voorbij. Recente gebeurtenissen die kaderen in het thema 'Godvergeten' hebben de bezinning over het geloof in een stroomversnelling gebracht. Meer nog, vragen als : 'Hoe is dit alles toch mogelijk?' dwingen ons om dieper op religie in te gaan. Maar al vlug zal blijken dat dit thema niet alleen verre van eenvoudig, maar zelfs behoorlijk ingewikkeld kan zijn.

Trachten we de rode draad, de opbouw en het verloop van deze tekst doorheen de opeenvolgende hoofdstukken toe te lichten.

Gegeven, gevraagde, oplossing.

We schetsten in de *inleiding* hierboven al enigszins de situatie. **Het gegeven** is de 'godvergeten' situatie van een aantal mensen. Deze is tweërlei. Er is enerzijds een aantal jeugdige gelovigen dat zich door God vergeten voelt. En anderzijds zien we een aantal priesters die blijkbaar zelf het bestaan van God vergeten zijn. Door hun gedrag hebben zij zichzelf van de vriendschap met God afgesloten. In *Genesis 6:3* zegt God inderdaad dat zijn Geest, zijn goddelijke levenskracht, niet onbepaald verantwoordelijk is voor de mens in de mate dat hij God niet wenst te kennen.

Het gegeven toont ons onmiddellijk **het gevraagde**. Hoe tegemoet komen aan de situatie van beide groepen? Hoe ons in de gemoedsgesteldheid van de slachtoffers inleven? Hoe hen tegemoet komen in het verwerken van het onrecht dat hen werd aangedaan? En wat met hen die zich in hun priesterlijk ambt zo onwaardig hebben gedragen? Zou er op de beide vragen een passend antwoord gevonden worden, dan blijft er nog een moeilijkheid. Ze werd reeds in de *inleiding* geformuleerd : Wat is er niet alleen met een aantal religieuzen, maar ook met de kerk als instituut toch aan de hand dat het zo ver is kunnen komen? Zou een bezinning ook hier tekorten en mistoestanden aan het licht brengen, dan stelt zich onmiddellijk de vraag wat er moet gebeuren om hieraan een einde te maken en dit alles terug in rechte banen te leiden.

Als hierop een duidelijk antwoord komt, dan kan er gewerkt worden aan **de oplossing**. Wie vertrouwd is met de hiërarchische structuur van de kerk, weet dat dit wel eens een werk van lange adem kan zijn. Troosten we ons : Gods' molens malen traag maar zeker. En in die optiek is er zeker een beginnen aan. Dat is alleszins een opdracht waarin velen willen geloven, iets wat ze hopen, en een werk dat ze met liefde willen aanvatten. Geloof, hoop en liefde, daar leven we mee. Het geeft onze ziel de zo

broodnodige levenskracht, niet alleen om het dagelijks bestaan te leiden, maar ook en vooral om het naar een hoger peil te brengen. Met als uiteindelijk doel een zicht op het eeuwige leven, zouden we zelfs durven zeggen : “we overleven alles, ook dat wat niet te overleven is”. Deze laatste term ‘wat niet te overleven is’, slaat uiteraard enkel op onze biologische dood. Een gelovig mens weet dat het echte ‘leven’ hiermee geen einde neemt. Onze ziel, ons diepste wezen, is nu eenmaal onsterfelijk. Wie in het leven de decaloog, de tien geboden, naar best vermogen waar maakt, weet dat het heel wat beter leven is in het hiernamaals, in “de stad van God”.

Vervolgen we de rode draad. In *hoofdstuk 2* hebben we het over de innerlijke kracht van de kerk, die eeuwen als **het zout** was dat zijn kracht behield, of als een desem dat het brood van het geloof deed rijzen. In onze tijd echter lijkt het erop dat het zout zijn kracht geleidelijk verliest en dat de gist het brood nauwelijks nog laat rijzen. We vragen ons af hoe dat komt.

Daar knoopt *hoofdstuk 3* op aan. We beschrijven het geheel van de werkelijkheid als drievoudig geleed, als **natuur**, **buitennatuur** en **bovennatuur**. Er is vooreerst de voor iedereen waarneembare ‘natuur’, de wereld zoals we hem allen kennen en ervaren. Praten we echter over religie, over b.v. de kracht van de Triniteit, van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, dan is dit niet meer voor iedereen direct waarneembaar. Die reiken inderdaad ver boven de ‘natuur’ uit. We spreken van de bovennatuur. De Bijbel vertelt ons echter ook van gevallen engelen, engelen die zich tegen God keerden. Door hun verzet, zetten zij zichzelf zo buiten de bovennatuur. Maar evenmin zijn ze een deel van de ‘natuur’. Men zegt dat ze tot de ‘buitennatuur’ behoren.

Deze tekst wil vooral de christelijke religie behandelen. Daarom zal de klemtoon op de bovennatuur liggen en op datgene wat ermee samenhangt. *Hoofdstuk 4* gaat in op het **verbond dat God sluit met de mens**. God schenkt hierbij zijn bovennatuurlijke levenskracht aan alle mensen, iets wat hen op een hoger energetisch peil brengt. Dit echter op voorwaarde dat ze zijn decaloog onderhouden. Wie dit weigert, sluit zich zelf automatisch af van deze krachtwerking. Als God de mens van peil verheft, dan rijst de vraag hoe dit in zijn werk gaat. Hoe verloopt dit contact? Hoe worden ‘natuur’ en ‘bovennatuur’ met elkaar verbonden?

En dat brengt ons naadloos bij *hoofdstuk 5*. Men kan er niet echt onderuit : dat contact gaat vooreerst via het **geweten**, iets dat ieder mens bezit. Zo voelt principieel ieder mens, wanneer hij een 'godvergeten' kwaad begaat, dat hij misdeed. Want hij zal zijn daad voor iedereen zoveel mogelijk verbergen. Zo voelt iedereen ook de vreugde aan, wanneer hij een medemens in nood, daadwerkelijk heeft geholpen. Deze stem van het geweten kan zich ook sterker laten uiten. Sommigen 'horen' inderdaad innerlijke raadgevingen. O.m. de Oudgriekse denker Socrates beweerde dat hij een stem hoorde die hem raad gaf in een aantal belangrijke situaties. Een sterkere graad van Godscontact vinden we vervolgens bij een aantal **middelaars**, mensen die een speciale gave bezitten en hierin van God een 'heldere' kijk ontvangen. Dan praten we b.v. over 'profeten' en over het bestaan van 'helderziendheid'. We beklemtonen het al onmiddellijk : we hebben het bij deze helderziendheid niet over het misbruik ervan, wel over het juiste, Godgewilde gebruik. Dit laatste is jammer genoeg veel minder frequent dan het eerste.

Deze helderziendheid brengt ons als vanzelf bij een tweede aspect ervan : het bestaan van een soort **subtiële of fijne stof**. Letten we b.v. op de afbeeldingen van vele heiligen. Dikwijls heeft de kunstenaar rond hun hoofd een goudgele stralenkrans aangebracht. Sommige mensen moeten er toch iets van waarnemen, hoe is anders het aanbrengen van zo een krans te verklaren? Wie zulk een stralenkrans, of algemener, een verschijning waarneemt, houdt staande dat dit helemaal geen 'inbeelding' is. Wie ze ziet, heeft het over een objectieve, buiten zichzelf bestaande werkelijkheid. Het betreft dus geen subjectieve hallucinatie, ofschoon deze ook voorkomen. Maar over dit laatste gaat deze tekst niet. Zo ook zou ieder mens omgeven zijn door een fijnstoffelijk lichaam of een aura. Deze is niet voor iedereen zichtbaar. Men kan van zulk een stralenkrans, of algemener, van een aura, zeggen dat hij bestaat uit een soort van 'energie', of 'een fijne materie'. In wezen komt dat voor ons thema op hetzelfde neer.

Als de mens naast een biologisch lichaam ook nog over een fijnstoffelijk lichaam beschikt, dan kan men zeggen dat hij **een burger is van twee werelden**. Op een manier leeft hij tegelijk in de 'natuur' maar eveneens in de 'buitennatuur' of de 'bovennatuur'. Dat is het thema van *hoofdstuk 6*. Leeft hij in vriendschap met God, dan neigt zijn fijnstoffelijk of subtiel lichaam naar de bovennatuur. Wenst hij God en zijn decalooq evenwel niet te kennen, dan situeert zijn fijnstoffelijk lichaam zich in de buitennatuur. Vermelden we nog dat biologisch en fijnstoffelijk lichaam elkaar wederzijds beïnvloeden, ofschoon de meeste mensen zich daar zelden van bewust zijn.

Dat beide lichamen op elkaar kunnen inwerken, brengt ons naadloos bij *hoofdstuk 7* dat handelt over **subtiële materie en krachtwerkingen**. Deze fijne materie is niet passief, maar bezit levenskracht en is bovendien geïnformeerd. Ze werkt 'iets' uit. Denken we bv. aan de kracht van de Heilige Geest en aan de vurige tongen die op pinksterdag op de apostelen neerdaalden. Doorheen deze subtiële stof kunnen allerlei energieën ten goede of ten kwade op de mens inwerken.

Maar er is meer. Subtiële krachten kunnen ook **van de ene mens naar de andere overgaan**. Mensen kunnen ons opmonteren, maar ook uitputten. Sensitieven, dat zijn mensen die hiervoor bijzonder gevoelig zijn, ervaren dit als een stroom van energie die van de ene naar de andere mens gaat. Zieners beweren deze energiestroom ook werkelijk te zien. Ook zeggen deze laatsten ons dat in de individuele aura van de mens, diens levensloop staat af te lezen. Bevoegde magiërs kunnen bovendien de aura van de mens versterken door er extra energie aan toe te voegen. Zulk een toevoer van helende kracht vergroot zijn of haar aura en maakt deze lichter van kleur. Dit heeft dan weer een gunstige weerslag op het biologische lichaam, en geneest of stimuleert de biologische functies. Zulke krachtwerkingen zijn een vast gegeven, een weerkerend thema in alle volgende hoofdstukken.

Hoofdstuk 8 wil verduidelijken dat de **profeten** uit het 'oude testament', de tijd voorafgaand aan de geboorte van Jezus, **over zulke krachten beschikten** en ze ten goede aanwendden om b.v. mensen te genezen.

Hoofdstuk 9 trekt die lijn door en toont aan dat **Jezus die kracht in overweldigende mate bezit**. Zijn vele mirakels getuigen daarvan.

Hoofdstuk 10 stelt dat ook **de apostelen delen in die kracht**. Maar **ook priesters** ontvangen die kracht bij hun wijding.

Zo zijn zij bevoegd om de **sacramenten**, toe te dienen. Daarover handelt *hoofdstuk 11*. Sacramenten zijn inderdaad heilige, met kracht geladen handelingen, door Jezus ingesteld, waardoor Hij heel wat hoge levenskracht ter beschikking van de mensen stelt. Zo lijkt het christendom, principieel althans, uitstekend gewapend te zijn om de strijd tegen de eeuwige ellenden der mensheid aan te gaan. En toch, een 'godvergeten'

wereld toont ons op een schrijnende wijze een andere werkelijkheid. Wat, zoals gezegd, vragen oproept over de kwaliteit van het zout en van de gist.

Geven we in *hoofdstuk 12* een steekproef van **krachtwerkingen in niet-Bijbelse religies**. Vrij vlug valt dan op dat men daar wel vertrouwd is met het gebruik van fijnstoffelijke energieën. Daar hebben het zout en de gist blijkbaar nog wel kracht. Deze worden aangewend om, zeker ten dele, aan de zorgen van de mensen tegemoet komen. Dan rijst onmiddellijk de vraag waarom bij hen kan, wat in het christendom nauwelijks nog aan bod komt. Gezien vanuit de Bijbel lijkt het wel een contradictie dat die lagere, heidense religies veel beter op de noden van de mensen zijn afgestemd dan de hogere Bijbelse religie.

Hoofdstuk 13 wil op de oorzaken hiervan ingaan. Onze westerse kritische mentaliteit kende enerzijds de tijd van de ‘verlichting’ tijdens de 17de eeuw, en is anderzijds sterk beïnvloed door de vooropstellingen van de ‘harde’ natuurwetenschap. Deze laatste stelt dat enkel het domein van de ‘natuur’ werkelijk is. **Wetenschap en fijne stof gaan blijkbaar niet samen**. Beiden, verlichting en natuurwetenschap hebben het moeilijk met alles wat de ‘natuur’ overstijgt. Dus zeker met het bestaan van subtiele stof, een soort ‘materie’ die tot het domein van de buitennatuur of van de bovennatuur behoort.

Dat deze eerder materialistische mentaliteit, religieus gesproken, uiteindelijk tot moeilijkheden moet leiden, wordt toegelicht in *hoofdstuk 14*. Dit hoofdstuk gaat in op **het oordeel van God**. God respecteert de autonomie van zijn schepping. De mens is vrij in zijn doen en laten. Maar bij grensoverschrijdend gedrag laat God zijn oordeel gelden. Dit doet hij desnoods reeds tijdens het aardse leven, maar uiterlijk bij het individuele oordeel van de mens. Dit heeft plaats op het ogenblik van het overlijden, bij de overgang van de mens van deze naar de andere wereld.

God laat ook in onze tijd, priesters die met hem in intense vriendschap leven, over zulke helende Trinitaire krachten beschikken. Daarvan getuigt *hoofdstuk 15*, **Een middelaar vertelt**. Hierin getuigt een priester over een aantal bovennatuurlijke en indringende, helende ervaringen van Gods’ krachtwerkingen.

Hoofdstuk 16 stelt kritische vragen naar de opleiding van priesters, een opleiding die in hoofdzaak intellectueel is. Dit staat in scherpe tegenstelling tot de opleiding van

sacrale personen in niet-Bijbelse religies. In deze heidense religies moeten de sacrale bedienaars kunnen aantonen dat zij over paranormale krachten beschikken. Dit om tegemoet te komen aan de noden van de mensen. In onze huidige beleving van het christendom dringt de vraag zich meer en meer op : **heeft het zout nog kracht?** Brengt het gist van het geloof het brood nog aan het rijzen? Zijn de bovennatuurlijke energieën waar de clerus zou moeten over beschikken, nog voldoende aanwezig. Of houdt het groeiende ongeloof de bovennatuur in zijn greep?

In hoofdstuk 17 wordt de vraag gesteld of het dan niet beter is om **een leven zonder religie** te leiden. “Wat is de waarde van een buitennatuur of een bovennatuur als deze toch niet tot hun recht lijken te komen?” zo kan men zich afvragen. Maar dan blijkt dat het meer dan ooit levensnoodzakelijk is om het belang van een Bijbelse religie te beklemtonen en haar te herwaarderen. Om het in actuele termen te zeggen : de christelijke religie heeft behoefte aan een ‘upgrading’. Dan praten we over een religie die zich grondig bezint en haar tekorten op een ernstige wijze weet te corrigeren, en ze bovendien ook weet te overstijgen.

En met dit alles hopen we de rode draad die deze bladzijden en hoofdstukken met elkaar verbindt, enigszins te hebben verduidelijkt. Starten we na deze inleiding dus bij hoofdstuk 2, bij het zout van het geloof.

2. Als het zout zijn kracht verliest..

We vatten een tekst samen: *Salz der Erde*¹. Deze werd in 1931 geschreven door *Maria Trips*, een eenvoudige en gelovige huismoeder uit Weingarten, Duitsland. Mevrouw Trips zegt dat ze vroeger nooit bad voor de priesters. Ze dacht dat zielenherders zulks niet nodig hadden gezien hun voortdurend contact met God. Later meende ze dat het ontzettend belangrijk is om wel voor hen te bidden. Op een zekere dag, na een lezing van de evangelietekst van *Mattheüs 5:13*, over het zout der aarde, vroeg ze zich af wat Jezus eigenlijk bedoelde wanneer hij tot zijn apostelen zei: “Jullie zijn het zout der aarde. Maar als het zout zijn kracht verliest, waarmee zal men dan zouten? Het deugt alleen nog maar om weggegooid en door de mensen vertrapt te worden”. Hierover mijmerend werd haar plots ingegeven dat ‘de kracht van het zout’ wel eens kon verwijzen naar de bovennatuurlijke krachten die priesters, als mediale figuren, onder meer bij hun wijding, in ruime mate ontvangen. Wanneer verliest het zout dan zijn kracht? Zij meent dat dit het geval wordt als religieuzen **het bovennatuurlijke verwaarlozen of zelfs helemaal ontkennen.**

¹ Trips Maria, *Salz der Erde*, 1931, Weingarten (Württemberg). Voor de integrale tekst, zie tekst 22. Ook het boek ‘Homo Religiosus, 13.4.2. gaar hier op in. Beiden vind je op deze site

In een tweede tekst van haar, *Priester und Mystik*², die dateert van 1948, zegt ze dat het priesterschap en de mystiek - het zich als priester één voelen met b.v. de Drie-eenheid - innig met elkaar verbonden zijn. De roeping en wijding van een priester behoren tot de mystiek. Als hij voor dit laatste een verminderde belangstelling heeft of er zelfs helemaal geen geloof meer aan hecht, dan schiet hij in zijn priesterschap tekort. Dan vindt de gelovige in die priester, die toch geacht wordt een middelaar tussen God en de mensen te zijn, niets bovennatuurlijks meer. De zielenherder laat dan die immense rijkdom, de macht en de kracht die hij bij zijn wijding ontving, gewoon ongebruikt. Of erger nog, heel wat bijzonder zwaar wegende feiten wijzen steeds sterker in de richting van **een 'godvergeten' misbruik van zulke krachten**. Is het zout van deze middelaars, hun kracht en hun mystiek, nog enkel goed om weggegooid te worden? Heeft de rots waarop Christus zijn kerk bouwde, al te veel geleden door een eeuwenlange erosie? Of zijn de golven die op haar inbeuken, plots zoveel krachtiger geworden?

Kijken we terug naar een recent verleden, dan zien we dat de ouderen onder ons in hun jeugd nog de laatste rest van een stabiel christendom hebben gekend, dat eeuwen had bestaan. De volksmens nam het voor waar aan dat als men gedoopt en gevormd was en de geboden onderhield, men dan na de dood in 'de hemel' kwam. De vanzelfsprekende zekerheden die de mensen vroeger een rustig gemoed en een tevreden zelfbezit bezorgden, hebben vandaag heel wat van hun kracht ingeboet. **Die tijd lijkt wel definitief voorbij**. De levenshorizonten zijn heel wat ruimer en minder zeker, de wereld en het leven heel wat ingewikkelder geworden. Sommigen fluisteren zelfs dat het onbevange en oprechte geloof van vroeger, heden tot een vorm van folklore is gedegradeerd en eerder thuis hoort in een museum dan in het leven van elke dag. De godshuizen lopen leeg en de kerk zelf lijkt heel wat van haar innerlijke kracht en bezieling verloren te hebben. Zovele indringende vragen blijven zich stellen, zoveel antwoorden zijn moeilijk te vinden. Beginnen we met na te gaan wat die 'bovennatuur' juist inhoudt, en wat ermee samenhangt of wat ervan onderscheiden wordt. Dat doen we in hoofdstuk 3.

² Trips Maria, *Priester und Mystik*, 1948, Weingarten (Württemberg). Zie eveneens nota 1.

3. Natuur, buitennatuur, bovennatuur.

Trachten we deze drie termen iets nauwkeuriger te omschrijven. De eerste, de **'bovennatuur'** staat voor al wat de 'natuur', de in hoofdzaak materiële wereld zoals iedereen die kent, te boven gaat. We benadrukken hierbij dus de **verticale dimensie**. Daartoe behoren vooreerst Jahweh, samen met zijn dienaars en de profeten van het 'oude testament'. Het eerste deel van de Bijbel informeert ons hierover uitvoerig. Het betreft de tijd begrepen tussen de schepping van de wereld en de geboorte van Christus. Het 'nieuwe testament' gaat dan hiermee van start. We spreken van de H. Drie-eenheid, van God de Vader, van Jezus als God de Zoon en tenslotte van God de Heilige Geest. Jezus verduidelijkte in zijn leven bij herhaling dat de Vader hem, Jezus, gezonden heeft. En Jezus zelf kondigde op zijn beurt de komst van een helper aan, de Heilige Geest. Deze toonde zich o.m. op Pinksterdag en daalde toen 'als vurige tongen', over de apostelen neer. Tot de bovennatuur behoren eveneens de maagd Maria, de engelen die aan God trouw zijn gebleven en mensen die heilig hebben geleefd.

Naast die bovennatuur onderscheidt men eveneens de **'buitennatuur'**. Deze verwijst naar niet de natuur die we allen kennen, maar eerder naar wat dat ook bestaat, maar buiten deze natuur valt. We letten op de **horizontale dimensie**. Het betreft datgene wat met het etiket **'paranormaal'** kan gekenmerkt worden. Denken we hierbij aan niet normale krachtwerkingen allerhande, aan fijnstoffelijke wezens, schimmen, gevallen engelen, overleden mensen die aan de 'overzijde' ronddolen en er hun weg niet vinden, en aan de vele lagere goden en geesten van de niet-Bijbelse religies.

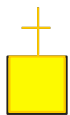
Zoals reeds gezegd slaat de term **'natuur'** tenslotte op **de wereld zoals iedereen die kent**.

Met dit alles is duidelijk dat de klemtoon in deze tekst, die op het Bijbels-religieuze wil ingaan, uiteraard op de bovennatuur zal liggen. En dat uit zich in de bereidheid van God om met zijn schepselen een verbond te sluiten. Dat lezen we in hoofdstuk 4.

Vooraf een gebed. De intentie hiervan is bij wijze van voorbeeld een ingrijpen van God in ons denken en handelen. Maar de lezer kan dit uiteraard volgens eigen noden aanpassen.

Vader, Zoon, Heilige Geest, uw natuurlijke, buitennatuurlijke (paranormale) en vooral uw bovennatuurlijke (strikt goddelijke) aanwezigheid in ons leven van elke dag is een volstrekte noodzaak te midden van ons verwilderd leefmilieu dat gaandeweg zich van u en uw geboden verwijdert.

Denk vervolgens dat het probleem waarvoor je bidt, in het gele kadertje hieronder vervat zit. Zo is het netjes omschreven en afgelijnd en weten God en zijn helpers waarop zij zich moeten richten om je te helpen.

Onze noden zijn zeer verscheiden maar onze nood aan uw ingrijpen in ons denken en handelen is de dringendste. Wij bevelen ze u alle aan, niet zonder u dank te zeggen om uw luisterbereidheid.

4. God sluit een verbond met de mens

Sommigen herinneren zich wellicht nog het onderwijs in de 'gewijde geschiedenis' dat we in onze jeugd voorgeschoteld kregen. Vanop de houten schoolbanken luisterden we vol aandacht naar de vele en indrukwekkende verhalen uit het oude testament. We vernamen hoe Mozes op de berg Sinaï **de tien geboden** van God ontving, maar dat het volk er helemaal niet naar leefde. Waarop God het dagenlang liet regenen en een zondvloed het land onder water zette, iets wat bijna alle leven op aarde vernielde. Enkel Noë en de zijnen overleefden deze ramp in hun drijvende ark. Ook leerden we hoe nog later de steden Sodoma en Gommora onder een vloed van hemelvuur verwoest werden. En dit alles omdat Gods' volk zijn wetten naast zich neerlegde. Met stijgende verbazing hoorden we hoe Daniël onterecht in de leeuwenkuil werd geworpen, en er wonderwel ongedeerd uitkwam. Stel je voor, de leeuwen gedroegen zich tegenover hem als zachte lammetjes. Voor een kind waren dat toch indrukwekkende verhalen waar je erg geboeid naar luisterde en die je niet zomaar naast je kon neerleggen. We vernamen hoe God bij dit alles zijn volk leidde en met hen 'een verbond' sloot. Dat laatste, 'een verbond', was geen eenvoudig woord voor een kinderhoofd, maar we begrepen wel dat het iets met een afspraak tussen God en de mensen te maken had. God gaf hen hierbij zijn levenskracht, maar verwachtte dat men in ruil dan zijn geboden zou onderhouden. We onthielden eveneens dat de opeenvolgende profeten voorspelden dat dit oude verbond met de komst van Jezus door een nieuw en beter verbond ging vervangen worden. En dat alles maakte in onze jeugd toch een diepe indruk. Onze kinderjaren gingen voorbij.

Ouder geworden stelden we met enige heimwee vast dat onze jongere generaties nauwelijks nog met deze verhalen vertrouwd zijn. Hun belangstellingen liggen op heel andere terreinen. Het zij zo. Maar diep in ons gaf die gewijde geschiedenis ons toch een stevig houvast. Hoe we dat met kinderlijke eenvoud onder woorden konden brengen, dat wisten we toen niet. Nu, decennia later, kan het ongeveer als volgt luiden: “Het is toch zo goed om weten dat deze wereld niet en nooit het laatste woord heeft, maar dat er een andere, betere en **hogere werkelijkheid** bestaat die onze armzalige materiële wereld in ruime mate overtreft. ‘Metafysiek’ heet dat. En ook daarvan wil deze tekst getuigen.

Het gaat om alle volkeren.

We weten dat een deel van het Joodse volk het met de toepassing van de tien geboden die ze via Mozes (+/- -1430) ontvingen, niet zo nauw nam. Dat zal echter in de loop der menselijke geschiedenis bijna steeds het geval zijn. Hierop anticipeert de profeet *Jesaja* (Isaïas) reeds in zijn tijd (-750/-700). Hij voorziet, ja voorspelt in een verre toekomst, een eindtijd, waarbij de uiteindelijke sanctie van Jahweh zich zal laten gelden en dit omwille van het groeiende ongeloof. Lezen we *Jesaja* (Isaïas) 24:5 waar de profeet zegt: “**De aarde** is ontwijd door **haar bewoners**. Zij hebben de wetten geschonden, de geboden overtreden, het eeuwig verbond verbroken”. En verder vermeldt vers 34:1vv.: “Kom, volken, luister, naties, hoor toe. Luister, **aarde met al uw bewoners** met al wat op u leeft”. We zien dat deze twee apocalypsen, deze twee eindtijdvoorspellingen, slaan op **‘alle’ mensen**, niet op het volk van Israël alleen. En dat is nieuw. Vandaar het belang van deze beide Bijbelteksten. De overeenkomst die Jahweh met Mozes sloot op de Sinai-berg is daar slechts een onderdeel van. Eeuwen later zal Jezus niet zozeer dit Joodse verbond maar wel dat algemene, eeuwige verbond opnieuw beklemtonen. Ook hij ‘ziet’ en voorspelt dat de mensheid dit verbond op een grensoverschrijdende wijze zal overtreden, iets wat de eindtijd zal uitlokken. Daarover handelt de Apocalyps, het laatste boek van de Bijbel.

Luisteren we vervolgens naar wat de apostel *Paulus* in *Romeinen 2:14vv.* ons in dezelfde algemene geest voorhoudt. Hij zegt dat als **heidenen**, die Gods’ wet niet kennen, maar er toch naar leven, **zichzelf zo tot wet** zijn. M.a.w., ofschoon zij de kerstening niet hebben gekend, toch passen ze Gods geboden toe. Iets in hun ziele-diepten, een aanvoelen, een intuïtie, een ‘geweten’, of een meer ‘helder waarnemen’ van hun profeten en zieners, maakt hen duidelijk dat je sommige dingen best wel doet, en andere dingen beter zo laat. En dit niet omdat het op een onderlinge afspraak zou berusten, maar wel omdat die volkeren aanvoelen dat er ergens in een hoge hemel een opperwezen is dat hierop toeziet, het goede beloont en misbruiken

uiteindelijk sanctioneert. Ja, bij nader toezien kennen en verwoorden de heidenen zelfs welbepaalde gedragsregels, verwant aan de Bijbelse decaloog. M.a.w. Jahweh maakt dat zijn levenskracht alle mensen betreft, zonder hen te dwingen in dat keurslijf van de Bijbel te blijven. Men is dan christen in dat algemene verbond dat alle volkeren 'van goede wil' omvat. Dit houdt in dat men hoe dan ook, leeft volgens de decaloog, en dit in de gezonde zin, niet met al die gezochte wetsbepalingen van de toenmalige Joden.

Zo vermeldt een Egyptische papyrus³ van tweeduizend jaar voor de geboorte van Christus : “Ga met rustige tred naar de andere wereld. Je weet dat het hof dat overtreders berecht, niet welwillend is op het moment dat het een oordeel velst over verdorven mensen. Maar hij die de andere wereld bereikt zonder misdaden te hebben begaan, zal daar als een god voortbestaan.” En de missionaris Van Caeneghem⁴ vermeldt in zijn boek de religieuze gedragscode bij de Baluba, een Bantoevolk in Centraal-Afrika. In één van hun gebeden luidt het : “Muidi Mokulu, verheven God, dat al mijn goederen voorspoed kennen. Jij weet het : nooit steel ik, nooit begeer ik de vrouw van een ander, nooit pleeg ik geweld op de dochter van een ander. Indien echter iemand het kwade oog op mij richt dat jij, o Muidi Mokulu, verheven God, hem vervolgt met Uw wrekende blik”.

Er is blijkbaar een ziele-structuur, eigen aan de volkeren, die hen een gewetensvol gedrag oplegt. En, zoals gezegd, die structuur berust in de eerste plaats niet op een onderlinge afspraak, maar heeft vooral een verticale, religieuze dimensie. Men kan inderdaad ook weigeren zich gewetensvol te gedragen. God laat zijn schepselen de vrije keuze. Men is dan wel **vrij van 'kunnen'**, echter **niet van 'mogen'**. Die keuze blijft niet zonder gevolgen. Er volgt een oordeel. Omdat het eeuwig verbond met God slaat op alle volkeren, overschrijdt het ook duidelijk het engere joodse of zelfs het engere christelijke standpunt. Vandaar ook het grote belang van de teksten van Jesaja en Paulus.

Leer Jahweh kennen

Ook reeds de profeet *Jeremias*, 31:29vv., voorzag in de tijd van het oude testament, een religie, die berust op een direct contact met God. Dit is dus **zonder middelaars**, zonder zieners, priesters of magiërs in de traditionele zin. De profeet vervolgt : “Zie de dagen komen waarin ik, Jahweh, een nieuw verbond zal sluiten. Ik

³ Naar de zogenoemde “Hermitage papyrus” uit het Egyptische middenrijk (-2025/ -1700).

⁴ Van Caeneghem R., Om het godsbegrip der Baluba van Kasai, Institut royal colonial Belge 1956, 76.

zal Mijn wet in het diepste van hun wezen planten en in hun hart schrijven. Dan zal ieder niet meer tegen zijn naaste, noch tegen zijn broer zeggen: ‘Leer Jahweh kennen’ want allen, groten en kleinen, zullen mij kennen. Ik, God, zal mijn wet in hun binnenste leggen”. Met deze tekst wordt een religieuze emancipatie van de mens in het vooruitzicht gesteld. Er komt een tijd waarin de volgelingen dezelfde ervaringen zullen hebben als de middelaars, een direct en persoonlijk Godscontact. Dit alles, tenminste als de mens zich gedraagt naar de decaloog.

Lezen we eveneens de profeet *Joël 3:1*. God zegt : “Ik zal Mijn Geest over alle mensen uitgieten (versta: alle mensen zoals ze zijn). Uw zonen en uw dochters zullen zijn als profeten, uw ouderen zullen dromen krijgen, uw jonge mannen zullen visioenen zien. Zelfs over de dienaren en de dienaressen giet ik, God, in de komende dagen mijn Geest uit.” Ook de profeten Ezechiël en Daniël spreken een gelijkaardige taal. In de *handelingen der apostelen 2:17vv.* wordt deze tekst hernomen. Zo wordt **heel de mensheid**, mettertijd en in beginsel althans, profetisch, of ten minste **geïnspireerd**, en niet enkel de zeldzame middelaars. In Num. 11:29. roept Mozes uit “Ach! Kon het hele volk van Jahweh maar profeet zijn doordat Hij aan hun Zijn Geest geeft”. Dan was het woord van Jahweh inderdaad voor iedereen direct toegankelijk. Dit besef leeft heden ook zeer sterk in neo-sacrale middens⁵.

Samenvattend zien we dat er twee wijzen zijn waarop we God dan leren kennen. Een eerste beroept zich op middelaars : een priester, een profeet, een wijze, een mediaal begaafd iemand... Men komt dan - onrechtstreeks - met God in **contact via zulke middelaars**. Door hun bovennatuurlijke begaafdheid beschikken zij over een beter Godscontact, en kunnen de gelovigen dan ook beter leiden. Dit veronderstelt uiteraard dat zij in vriendschap leven met God. We zullen dadelijk merken dat dit niet steeds het geval is. Een tweede vorm leert ons God rechtstreeks en onmiddellijk in **de diepten der eigen individuele ziel** ervaren. Dit laatste is klaarblijkelijk het standpunt dat Jezus in het vooruitzicht stelt. Gezag en traditie geraken dan wat meer op de achtergrond. De middelaar verliest zo ook geleidelijk zijn leidende functie. We staan

⁵ Zie op deze website homoreligiosus.be, o.m. Tekst 10.4. : Inleiding tot New-Age. Vermelden we nog dat deze strekking zich vooral in de buitennatuur, niet in de bovennatuur situeert. New Age actualiseert een aantal verworvenheden van heidense religies en scherpt onze aandacht voor de wereld van het paranormale. Maar dat kan, mutatis mutandis, de deur naar de ‘bovennatuur’ al wat openen.

hiermee blijkbaar voor een grondige vernieuwing, een emancipatie, een ontvoogding van de gelovige.

Toch merken zowel Jesaja als Paulus dat enkel een klein deel der mensen de wet van God toepast. De grote meerderheid neemt het met de voorschriften blijkbaar niet zo nauw. Daar blijft voor de middelaars nog wel een belangrijke taak weggelegd. Meer nog: niet alleen heel wat mensen, maar ook een behoorlijk groot aantal tussenwezens schijnt zich aan de decalooq niet te storen en inspireert heel wat mensen in hun ziele-diepte om dat eveneens niet te doen. Reeds *Job, 4:17/18* waarschuwde voor het gebrek aan ethiek bij een aantal van hen. Hij schrijft : “Zelfs in zijn dienaars stelt God geen vertrouwen. Zijn engelen betrapt hij op afwijking”. Vooral een vorm van ijdelheid en van hoogmoed liggen hier aan de basis. Ze willen het beter weten dan hun schepper. Dat blijkt onder meer uit wat volgt.

Een leugengeest

Lezen we 1 *Kon 22*, waar verhaald wordt hoe enerzijds een leugengeest⁶ bezit neemt van de vierhonderd zieners van de koning van Israël en anderzijds hoe de profeet Mikeas, de enige is die Gods' ingeving juist duidt. Vatten we deze tekst samen: Op een zekere dag komt de vorst van Juda, met zijn leger, het leger van Israël versterken in een oorlog tegen de vorst van Aram. Zoals in die tijd gebruikelijk was, raadpleegt men eerst de zieners om na te gaan welke de kansen op een overwinning zijn. Blijkbaar bezat Israël toen **slechts één ziener die met God in vriendschap leefde**, en wel de profeet Mikeas. De **overige 'zieners', een vierhonderd** in aantal, lieten zich niet door God inspireren. Ze konden slechts 'zien', als zij in trance, in vervoering waren. Maar dat betekent verlies van zelfbezit. Ze zijn dan 'zichzelf' niet meer. Een andere 'entiteit' dan God of zijn afgezant inspireert, ja beheerst hen en vertroebelt hun 'helderziendheid'. Zo is het niet zeker of zij nog 'ware dingen' kunnen meedelen. De Bijbel, 1 *Joh. 4:1*, waarschuwt bij herhaling voor dit 'onderscheid der geesten' : wees

⁶ Zie het boek : De 'Homo Religiosus', 2.4. Helderziendheid, Een leugengeest.

bijzonder kritisch voor zulke inspirerende wezens, en ga na of ze wel degelijk van Godswege gezonden zijn. Uiteindelijk blijkt zoiets uit de bereikte resultaten. “Aan hun vruchten zul je ze kennen”, zo lezen we het in *Math. 7:18*.

De vierhonderd voorspellen de vorst van Israël de overwinning. Mikeas voorspelt dit echter niet. Hij reageert in twee keer. Eerst maakt hij de vorst bespottelijk en zegt met een zekere ironie: “Ga maar strijden, en je zal in je opzet zeker lukken”. De vorst begrijpt onmiddellijk de grootspraak en eist de echte waarheid. Daarop wordt Mikeas ernstig : “Ik ‘zag’ heel Israël over de bergen verstrooid als schapen zonder herder en Jahweh sprak: “Zij hebben geen heer, laat hen rustig huiswaarts keren”. Vervolgens ‘zag’ ik Jahweh, gezeten op zijn troon. Hij vroeg aan zijn getrouwen : “Wie wil de vorst van Israël overhalen om tegen het leger van Aram te strijden, zodat de koning zijn eigen dood zal tegemoet gaan?” Daarop trad een geest naar voor en zei tot Jahweh : “Ik wil hem overhalen. Ik ga een leugengeest worden in de mond van al zijn profeten”. Daarop zei Jahweh: “Ga en jij zal slagen.” Mikeas vervolgt: “Welnu, thans heeft Jahweh een leugengeest in de mond van al uw profeten gelegd, omdat Jahweh uw verderf heeft besloten”. Zo kreeg de vorst die de waarheid eiste, ze van de profeet op een onverbloemde wijze te horen. De koning aanvaardt deze voorspelling echter niet. Ontzet, geeft hij Mikeas een slag in het gelaat en roept uit : “Hoe zou de Geest van Jahweh mij verlaten hebben om tot u te spreken?” Mikeas blijft rustig en antwoordt : “Uitgerkend dat zal je merken op de dag dat je jezelf voor God zult verbergen en voor zijn aanschijn zult vluchten. Ga, en je zal zien”. De vorst laat hierop de profeet in de gevangenis werpen. Mikeas herhaalt: “Indien jij ongedeerd terugkeert, dan heeft Jahweh niet door mij gesproken”. Israël gaat het gevecht aan en verliest inderdaad de strijd. De vorst bekoopt zijn verkeerde keuze met de dood. In zijn strijdswagen wordt hij door een pijl getroffen. Tot zover de Bijbel.

In dit verhaal was er slechts één Godvrezend ziener op vierhonderd extatische, op roes en trance voortgaande, andere zieners. Men kan zich hierbij afvragen hoe de verhouding vandaag bij ons ligt tussen de met God bevriende zieners en de overige.

Als men die feitelijke wereld nagaat, ligt het voor de hand dat deze verhouding verre van gunstig zal zijn. **Tussen honderden** mensen die werken met een pendel, kaartlegsters en andere 'zieners' en 'ziensters' is er vaak maar **één enkele die in vriendschap leeft met God**. Deze laatsten vertellen ons dat een voortdurend gebed een noodzaak is om van ogenblik tot ogenblik niet foutief geïnspireerd te worden door één of andere misleidende 'leugengeest'. Een hoge waarheid onvervormd en zuiver tot in deze wereld brengen - apocalyptiek heet dat - heeft op zijn weg naar deze wereld' heel wat hindernissen te overwinnen.

Gods levenskracht

Wil men Gods' levenskracht behouden, en niet onder de invloed van een leugengeest komen, dan lijkt het aangewezen zich te schikken naar Gods voorschriften. Een mens kan zich inderdaad heel wat moeilijkheden aandoen door verkeerde keuzes te maken. God zelf verwoordt in *Genesis 6:3* het immanente mechanisme dat hierbij actief is : "Dat mijn Geest, mijn goddelijke levenskracht, niet onbeperkt verantwoordelijk is voor de mens in de mate dat hij gewetenloos is". Meteen hebben wij het axioma dat de hele Bijbel beheerst, hier in zijn negatieve verwoording: indien de mens gewetenloos is, dan vervreemdt hij zichzelf van Gods' levenskracht. Positief gezegd wordt het: **indien hij gewetensvol is**, dan deelt hij in die **hoge levenskracht**. En dit laatste leidt - uiteindelijk - tot geluk.

Die negatieve verwoording van *Genesis 6:3* brengt ons bijna naadloos terug bij ons thema: 'Godvergeten'. **Misbruikt iemand de levenskracht van een medemens** op een grensoverschrijdende en wraakroepende wijze, bijvoorbeeld door de naaste te mishandelen en hem of haar te beroven van de levenskracht die God aan die naaste gegeven heeft, dan **sluit hij zichzelf van die goddelijke krachtwerking af**. Hij geniet niet langer Gods' bescherming en komt meer en meer onder de invloed van duistere krachten. En deze zijn echt niet bereid om de dader nadien te verlaten. Integendeel, zij kregen de kans om zich bij hem te vestigen en voelen er zich goed. On- en onderbewust blijven ze hem aansporen om het kwaad te herhalen. Zo versterken zij voortdurend hun greep en maken van de dader een latent bezetene, maar als de gelegenheid zich herhaalt, wordt hij een meer en meer een patent bezetene.

Het **stelen van de levenskracht** van de medemens, in een uiterst sterke graad door hem of haar bijvoorbeeld te 'verkrachten' - de term is treffend juist gekozen - is voor de Bijbel een **wraakroepende zonde** die niet vergeven wordt, ook niet door het sacrament van de biecht, maar zal moeten uitgeoefend worden.

De **dader** realiseert zich nauwelijks de ernst van zijn daad, maar vanuit het occulte standpunt is hij er in zijn ziele-diepte veel **erger aan toe dan zijn slachtoffer**. Hij heeft de band met God verloren. Misschien weet hij zijn schuld bewust te onderdrukken of onbewust te verdringen. Maar weg is ze niet. Dat zal hem uiterlijk bij zijn overgang op het einde van zijn leven, pijnlijk duidelijk worden.

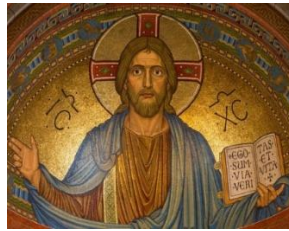
Dit laatste, de Godverlaten situatie van de dader, wordt door hem, eventueel zelfs door een biechtvader die de ernst van zulk een misstap naast zich neerlegt, al te gemakkelijk 'vergeven' en nadien 'vergeten'. Zoals gezegd, komt de dader onder een demonische of zelfs satanische invloed. De verleiding om te hervallen wordt heel wat gemakkelijker en ook waarschijnlijker. Zowel de dader als de niet ernstige biechtvader worden uiteindelijk geconfronteerd met **'het oordeel van God'**. Dat blijkt ook uit wat volgt.

Een zonde die tot de dood leidt.

De Bijbel, 1 Joh. 5:16 zegt het zo : "Als iemand zijn medemens een zonde ziet bedrijven, die niet tot de dood leidt, moet hij voor hem bidden, en God zal hem in leven houden. Dat wil zeggen: als zijn zonde hem niet doodt. Want er is **een zonde die tot de dood voert**, en **hiervoor geldt mijn aansporing om te bidden niet**". In niet mis te verstane woorden zegt de apostel Johannes dat er sommigen zijn voor wie hij niet bidt. En wel die mensen die zichzelf door hun zonde 'gedood' hebben. De term 'dood' slaat hier niet op het biologische leven, wel op het gemis aan contact met de Bijbelse God en zijn levenskracht. Men is in de 'bovennatuurlijke' betekenis van het woord dan als 'dood'. Iets wat geleidelijk zijn weerslag krijgt op het biologische lichaam.

Meestal geeft men er zich nauwelijks rekenschap van, maar helderziend merkt men dat de aura van de betreffende persoon minder krachtig en minder helder wordt, ja dat er zich duistere vlekken beginnen te vertonen. Zwakkere lichamelijke functies kunnen zo gemakkelijker te weinig energie ontvangen, iets wat tot fysieke ongemakken kan leiden. Omgekeerd smelt een aantal kwalen als sneeuw voor de zon wanneer men opnieuw meer energie en dus ook een sterkere aura krijgt. Dit o.m. door een regelmatig gebed. Komt men te overlijden met een ernstig tekort aan goddelijke levenskracht, dan leidt zulks in de andere wereld tot een somber bestaan als een rondlopende zombie, uit wie alle energie is verdwenen.

Ook dat wordt verder in de tekst nog verduidelijkt. De mens is dan, zoals *psalm 88 (89): 11-13* suggereert, slechts als een 'refaïm', als een ziel zonder goddelijke geest en levenskracht, en in die zin dus meer dood dan levend.

Geen keurslijf

Besluiten we dit hoofdstuk over het verbond van God met de mensen als volgt. De Bijbel heeft een basis die maakt dat men er zich perfect kan in thuis voelen zonder mensen in een keurslijf te dwingen. Men is dan christen in dat algemene verbond, dat alle volkeren omvat. Daarover heeft Jesaja het en daarom benadrukt Paulus dat niet-Bijbelse, gewetensvolle mensen in hun eigenheid uiteraard ook contact hebben met God. God verbindt zich inderdaad met alle volkeren op voorwaarde dat ze zijn geboden onderhouden, ook wanneer ze dit veeleer uit een eigen aanvoelen doen. Met deze verbondenheid met God wordt een contact in de gezonde zin bedoeld. Zonder de vergezochte wetsbepalingen waar onder meer de Joden van toen zo bekommerd om waren.

Middelaars

Nemen we als gelovige bij dit zoeken naar het directe contact met God echter onze tijd. Laten we de gerichtheid van onze aandacht geleidelijk verschuiven. Daar waar we mogelijk al te veel oog hadden voor 'de natuur', voor deze aardse wereld, trachten we onze blik wat meer te richten naar de 'bovennatuur'. Zo kunnen we ons afvragen welk effect een goede of een slechte daad, in deze wereld verricht, eigenlijk in die andere wereld heeft? Is datgene **wat enkel profaan lijkt**, inderdaad ook enkel profaan, of heeft het eveneens **een sacrale weerslag**? De religieuze mens weet dat er heel wat is dat hem overstijgt. Het leven heeft een hoge, ja goddelijke oorsprong en een verwante hoge ethiek. Waar echter die religieuze ervaring verdwijnt, verdrongen of onderdrukt wordt, en het enige referentiepunt slechts deze materiële aarde is, daar komt men in een crisis. Men ervaart de wereld dan vooral, of nog uitsluitend, vanuit de louter aardse en horizontale zijde, zonder die hoge dimensie. Dat precies gaat West-Europa ons te zien geven vanaf de late Middeleeuwen.

Wat wij zien en tasten 'in deze wereld' is inderdaad slechts **de 'voorgrond'**. Zonder enig inzicht in **de 'achtergrond'** ervan riskeert hij zinloos of in ieder geval ondoorzichtig en bijzonder oppervlakkig geduid te worden. Dat is een van de redenen waarom helderziende middelaars heel zeker nog van belang kunnen zijn. Zij zijn immers door hun buiten- of beter nog, door hun bovennatuurlijke aanleg en begaafdheid meer thuis in die 'achtergrond' in de diepten, of spreken we beter van de 'hoogten' van het leven.

Het kan hierbij verwondering wekken, maar zo goed als geen der bekende specialisten inzake religiewetenschappen, beschikt over een helderziende begaafdheid. Zij kunnen ons dus niet op een directe, doch slechts op een indirecte wijze iets van de buiten- of bovennatuurlijke zijde van de werkelijkheid meedelen. Nochtans weten allen zeer goed dat iedere religie die naam waard, staat of valt met een klasse van zieners, ziensters, profeten en profetessen. Het zijn juist deze paranormaal begaafden die aanvoelen of een plaats, een gebeurtenis of een situatie 'overbepaald' kan zijn. Zij ervaren of een welbepaald gebeuren ons eventueel meer dan alleen maar 'natuur' toont, dat er heel wat meer aan de hand is dan zuiver toeval. Er kunnen ook ongewone krachten, energieën en heiligheid aan het werk zijn. We komen er verder in de tekst nog op terug. Willen we ons dus verdiepen in die achtergrond, dan worden we hoe dan ook geconfronteerd met het fenomeen 'intuïtief aanvoelen', 'helderziendheid' en, hiermee onlosmakelijk verbonden, met een geloof, eventueel een 'ervaren' en zelfs een 'zien' van die fijnstoffelijke processen. Maar dan blijkt eveneens hoe verre van eenvoudig religie kan zijn.

Met dit vierde hoofdstukje hebben we de aanwezigheid van Gods levenskracht in zijn schepping willen beklemtonen. Zo onderbouwt hij voortdurend alle leven. Hij laat zich bijstaan door zijn hofraad, zoals *Job 1:6* het verduidelijkt. Deze raad bestaat uit engelen en andere fijnstoffelijke wezens die onder Gods' leiding een deel van zijn schepping mee beheren. Profeten, priesters, helderzienden en magiërs..., kortom, een aantal begaafde middelaars kan deze wezens en energieën aanvoelen en ons hierover informeren. Maar anderzijds stelt Jezus ook een nieuw verbond in het vooruitzicht, waarbij alle volkeren hem leren kennen, zonder dat zij zich nog op middelaars hoeven te beroepen. Dit laatste veronderstelt, zoals reeds aangehaald, dat men steeds de nodige aandacht heeft voor het zogenoemde '**onderscheid der geesten**'. Niet elke geest die zich aanmeldt, leeft in vriendschap met God. Verdiepen we ons verder in die paranormale achtergrond.

5. Helderziendheid en fijne stof

De zienster Phoebe Payne, *Sluimerende vermogens in de mens*⁷, schrijft met betrekking tot het 'zien' van de uitstraling van de hand: "Velen kunnen er een glimp van opvangen, door in het half donker de vingertoppen van beide handen tegen

⁷ Payne Ph., *Sluimerende vermogens in de mens*, 's Graveland, De driehoek, 1948, 42 en 146.

elkaar te brengen en ze dan langzaam uit elkaar te trekken. Hierbij kan men dan een nevelachtig uitvloeijsel opmerken, dat van de ene hand naar de andere vloeit. Dit wordt het makkelijkst gezien tegen een donkere achtergrond. Dit subtiele lichaam doet zich meestal voor als een fijne, wazige substantie, die het gewone fysieke lichaam geheel omhult en gewoonlijk zilvergrijs van kleur is. Het gedeelte van de aura, dat net rond het stoffelijk lichaam heen ligt en er gedeeltelijk doorheen dringt, wordt meestal het dubbel genoemd. Dit wordt door velen, die nauwelijks meer dan een normaal gezichtsvermogen hebben, waargenomen als een grijze, vlokkige massa. Deze is vooral zichtbaar rond het hoofd en de handen. (...) Wanneer men **deze aura** in detail bekijkt is hij zeer fijn en **ingewikkeld samengesteld** en verdeeld in verschillende lagen met hun eigen tere kleuren en speciale karaktertrekken.” Tot zover deze tekst van Payne. Wat zij hier beschrijft is nog steeds een eerder oppervlakkig zien. Het echte **religieuze zien⁸ gaat heel wat dieper**, en belicht niet alleen de huidige situatie van de mens, maar ook zijn verleden en de rode draad die de vele gebeurtenissen van zijn bestaan met elkaar verbindt. Deze laatste en diepere helderziendheid is heel wat moeilijker te beoefenen.

Apocalyptiek

Helderziendheid, als het onthullen van wat op een bovennatuurlijke wijze gegeven is, kan men eveneens als een vorm van apocalyptiek beschouwen. Zoals reeds gezegd betekent de Oudgriekse term ‘apo.kalupsis’, inderdaad ‘bloottrekken’, **‘onthullen’ van wat verborgen is**. In deze ruimere betekenis slaat de term dan niet enkel op de ‘Apocalyps’, op het laatste boek van de Bijbel dat handelt over de eindtijd en het laatste oordeel, maar over alles wat, in verband met God, hoe dan ook waarheid onthult. In wat volgt willen we de term ‘helderziendheid’ met enkele steekproeven verduidelijken. Wij zeggen niet ‘bewijzen’ in de ene of andere wetenschappelijke zin, want wie er als mens niet voor open staat, zal zich door geen enkele bewijsvoering laten overtuigen en steeds de evidentie willen ontwijken. We verwezen reeds naar de voorspellende teksten van Jeremias en Jesaja en naar *1 Kon 22* betreffende de ‘leugengeest’. Vullen we aan.

Heer, ik zie dat jij een profeet bent.

Lezen we *Johannes 4:16-19* waar de evangelist een gesprek weergeeft tussen Jezus en een Samaritaanse vrouw. **Jezus** zei haar dat ze reeds vijf mannen had

⁸ Zie het boek: De ‘Homo religiosus’ op deze website 12.2.6. : Het oordeel van God staat te lezen in de individuele aura van de mens zelf.

gekend en dat haar huidige partner niet haar man was, waarop de vrouw antwoordde: “Heer, ik zie dat jij een profeet bent”. Uit de reactie van de Samaritaanse blijkt dat voor haar een ‘profeet’ vertrouwd is met wat wij tegenwoordig **‘helderziendheid’** noemen. Kijken we naar *Lucas 22: 8-13* waar de evangelist vermeldt dat Jezus twee apostelen voorop stuurde om het gezamenlijke paasmaal voor te bereiden”. Jezus zei: “Kijk, als je de stad binnentrekt, zul je een man tegenkomen die een kruik water draagt. Volg hem tot aan de woning waar hij binnengaat. Tot de eigenaar van het huis zeg je: “De meester laat u zeggen : “Waar bevindt zich de zaal waar ik, met mijn leerlingen, het paasmaal kan houden?” Deze zal u een grote bovenzaal laten zien. Brengt daar alles in orde”. Toen zij er naar toe gegaan waren, vonden zij alles zoals Hij het gezegd had. Zij maakten het paasmaal gereed. Lezen we eveneens *Johannes 2:23* : Terwijl Jezus gedurende het paasfeest te Jeruzalem was, geloofden velen in zijn naam bij het zien van de tekenen (wonderen) die hij verrichte. Maar Jezus had geen vertrouwen in hen doordat hij ze doorzag en ook doordat hij inlichtingen over iemand niet nodig had want hijzelf wist wat in de mens aan het werk is.

Tot zover deze Bijbelteksten. **Jezus** toont hier zijn helderziendheid. Mantsch **‘ziet’** hij enerzijds wat er zich in een onmiddellijke **toekomst** zal voordoen en anderzijds **doorziet hij de medemens**.

De heks van Endor.

Gaan we vervolgens in op het bestaan van fijne stof als basis van krachtwerkingen. De Bijbel, *1 Samuel 28: 3-25* vertelt ons dat de profeet Samuel was gestorven. Koning Saul had de heksen en allen die doden konden bezweren, samen met de ziensers en waarzeggers uit het land verdreven. Daarna ging hij strijd leveren met zijn vijand, de Filistijnen. Toen Saul echter het leger van de Filistijnen zag, sloeg de schrik hem om het hart. Dan betreurde hij dat hij de ziensers en profeten het zwijgen had opgelegd. Stiekem zocht hij ze weer op - ja, zo gaat dat, ook heden nog - om te vernemen wat Jahweh ‘s wil was. Maar Jahweh gaf via hen geen antwoord meer. Daarop vermomde hij zich als een gewoon man en raadpleegde **een dodenoproepster**, de heks van Endor.

Hij verzocht haar om de reeds gestorven profeet Samuel op te roepen. De heks antwoordde dat zulke praktijken door de koning verboden waren. Hij drong aan.

Aarzelend ging zij op zijn verzoek in. Dan doorzag zij zijn list en riep angstig uit: “Maar jij bent Saul zelf!”. “Vrees niet”, beval de koning, “en roep Samuel op”. Dat deed ze. Eens hij gecontacteerd was, antwoordde de profeet : “Waarom mij raadplegen als Jahweh zich van u heeft afgekeerd en uw vijand is geworden? Jahweh voert nu uit wat hij door mijn bemiddeling voorspeld heeft. Hij ontrukkt u het koningschap en geeft het aan David, omdat gij niet gehoorzaamd hebt aan Jahweh. Bovendien zal Jahweh samen met u ook Israël aan de Filistijnen overleveren. Morgen zullen jij en je zonen bij mij zijn (opm.: in de sjeol, de hades of onderwereld; zoals *Numeri 16:30* dat beschrijft)”. De Bijbel vermeldt de afloop. Koning Saul verliest inderdaad de veldslag en komt hierbij om het leven, samen met zijn zonen.

Een subtiel lichaam

Merken we op dat de doden-oproepster tot een mantisch bijzonder begaafd type behoort. Zij ‘doorziet’ de ware identiteit van de koning en is zelfs in staat een overleden profeet aan haar oproepingskracht te onderwerpen. Zij is een ‘elohim’, een wezen met een grote geesteskracht zoals o.m. *Genesis 3:5* en *Psalm 8:6* vermelden. Verder heeft de profeet Samuel duidelijk een lichaam en dit is zelfs in een profetenmantel gekleed. Noemen we dit type van lichaam bij zijn traditionele naam: ‘**het subtiële lichaam**’. Dit is wel stoffelijk, maar van een veel ijlere materie dan de stof die iedereen waarneemt. Het subtiële lichaam is veel minder of zelfs helemaal **niet onderworpen aan de beperkingen van tijd en ruimte**, en dit in tegenstelling tot het biologisch lichaam. De tekst vermeldt dat bij die oproeping de schim van de profeet Samuel uit de aarde opsteeg. De Bijbel gaat er van uit dat er nog een leven is na de dood en dat men daarbij ook over een bewustzijn en zelfs een lichaam beschikt, al is dit lichaam fijnstoffelijk en nevelig als een schim. Bovendien bevindt deze schim zich niet in hogere of hemelse sferen, maar **in een soort van onderwereld**, in de diepten der aarde. Zelfs al gaat het hier om Samuël, een profeet.

En even terzijde : dat er leven na de dood is, en mensen ook over een subtiel lichaam beschikken, blijkt vooral in onze tijd niet voor iedereen even evident. In één van de populaire radio-uitzendingen ‘te bed of niet te bed’, van Brt 2 Limburg, interviewde de Vlaamse radio- en tv-presentator Jos Ghysen in de zeventigerjaren van vorige eeuw een exorcist, en dit naar aanleiding van het succes van de gelijknamige film “the exorcist”. De opname had plaats in een studio waarbij heel wat publiek aanwezig was. De man beweerde dat hij regelmatig mensen moest helpen die al overgegaan waren, maar die zich dat nog helemaal niet realiseerden⁹. Ze geraakten in paniek bij hun nieuwe en ongewone toestand, weigerden hun weg te gaan en kleefden zich in hun onwetendheid liever aan een nabestaande vast. Dit kan zich bij deze laatste uiten in verregaande vermoeienissen, akelige dromen m.b.t. de overledene en zelfs in spookverschijnselen. De overledene heeft extra energie nodig

⁹ Zie op deze site, het boek : De ‘Homo Religiosus’, 6.2.3. Na het sterven; een getuigenis.

om aan die zijde te 'overleven' en steelt die van een nabestaande, met alle nadelige gevolgen hieraan eigen. Toen het publiek dit alles hoorde vertellen, verviel het in een... onbedaarlijk, langdurig en spottend lachen. Hiermee is het enerzijds duidelijk dat **'de grote massa'** voorlopig **eerder oppervlakkig wenst te** leven en zich nauwelijks diepe vragen stelt over de eigen occulte situatie, en over het doel en zin van het leven. Die vragen komen wellicht nog, maar wel eens meer pas op hun sterfbed. En dat is behoorlijk laat om er nog ernstig op in te gaan. Anderzijds zullen zij die ons meer over het paranormale en over de bovennatuur kunnen vertellen, geneigd zijn iedere publieke belangstelling zoveel mogelijk te vermijden.

“Mijn rijk is niet van deze wereld”.

Vooraleer Jezus na zijn kruisdood nederdaalt ter helle om de gelovigen uit de greep van het kwade te verlossen, verblijven de overledenen in de onderwereld. Het is de occulte, in de ziele-diepten verborgen, situatie van de mensheid ten tijde van het oude testament. De uitdrukking 'ten tijde van' slaat, zoals reeds gezegd, op een welbepaalde tijdspanne. Deze begint bij de mythische zondeval. “In den beginne”, vooraleer die zondeval plaats had, leefde de mens op een hoger niveau van werkelijkheid, maar hij verwaarloosde, net als een aantal ijdele engelen, het onderscheid tussen 'goed' en 'kwaad'. Hij schikte zich niet meer naar Gods' geboden en handelde eigenmachtig en ijdel. Daardoor verloor hij die hoge levenskracht, verlaagde hij van energetisch peil en verdreef hij zichzelf uit het hemelse 'paradijs'. Het boek Genesis, het eerste boek van de Bijbel, verhaalt dit op een mythische wijze met de zondeval van Adam en Eva. Het bijten in de appel staat hier model voor het bewust negeren van Gods voorschriften, waardoor men in de greep van het kwaad komt.

Merken we op dat **een mythe**, in de religieuze en occulte betekenis van het woord, **geen 'gefantaseerd' verhaal** is, maar een verhaal dat handelt over energieën en krachten vanuit 'de andere wereld' en dit ter verklaring van werkelijkheden, gebruiken en overtuigingen 'in deze wereld'. Hier betreft **het een werkelijk gebeuren dat handelt over de occulte situatie van de mensheid** : het verlies van die hoge, goddelijke levenskracht en de sanctie die er automatisch op volgt. Sedertdien bevindt

de mens zich geïncarneerd in een grofstoffelijk, biologisch lichaam in 'deze wereld', een plaats in het geheel van de schepping waarvan Jezus later zal zeggen dat 'deze wereld' niet echt tot zijn rijk behoort. Sterker nog, tijdens Jezus' bekoring in de woestijn (*Mattheüs 4: 9*) zei de duivel dat hij alle koninkrijken van deze wereld aan Jezus wilde aanbieden als hij, Jezus, in ruil hiervoor de duivel, zou aanbidden. Wat in deze evangelietekst bijzonder opvalt : **Jezus betwist de macht van de duivel en zijn kwade invloed in deze wereld niet.** Meer algemeen gezegd : op aarde spelen 'demonische en satanische heersers' blijkbaar een zeer grote en negatief inspirerende rol. Satan is daarbij de eerste en machtigste, aangezien hij 'alle rijken' van deze wereld beheerst. Inderdaad, *Joh. 12:31* zegt dat "de vorst van deze wereld" - blijkbaar is hier Satan bedoeld - door het oordeel van God uiteindelijk zal buitengeworpen worden.

Een stukje heilsgeschiedenis

Keren we terug naar de zondeval. Onmiddellijk nadat de mens zichzelf uit het paradijs had gezet, en zich zo in de greep van het kwade had gebracht, beloofde God hem een verlosser. Heel wat profeten zullen die belofte van God blijven herhalen, en dit in een wereld die hen - zacht gezegd - niet steeds gunstig gezind. Velen worden gewoon niet aanvaard en bekopen hun waarschuwingen meestal met hun leven. Dat illustreert opnieuw de macht van het kwaad. Met de geboorte van Jezus werd die belofte van de komst van een verlosser eindelijk verwerkelijkt. Maar ook daar is het gevaar voor de demonie en de satanie nooit ver weg. Denken we aan koning Herodes en zijn bevel om de vele pasgeboren kinderen te vermoorden. Dit in de hoop om Jezus te treffen.

Letten we er verder op hoe **God via 'dromen' en 'visioenen'** de drie wijzen, de herders en Sint Jozef op een helder waarnemende wijze **waarschuwt** en behoedt voor die gevaren. Jezus groeide op, leidde drie jaar lang zijn openbaar leven en werd tenslotte gekruisigd. Kort na zijn kruisdood en vooraleer te verrijzen, daalde hij met zijn fijnstoffelijk lichaam neer in de diepten van de 'hel'. Daar verlostte hij 'de mensen van goede wil', de gelovigen, uit de satanische greep van de onderwereld, een greep waarin ze sedert eeuwen gevangen zaten. De kerkelijke geloofsbelijdenis verwoordt het met : "Ik geloof in Jezus-Christus, (...) die nedergedaald is ter helle". De Bijbel *1 Petrus. 3:19.* zegt het zo: "In die geest (opm.: van goddelijke levenskracht voorzien) ging Jezus zelfs de boodschap verkondigen aan de geesten in de onderwereld, aan diegenen die indertijd geweigerd hadden te geloven". Hiermee eindigt definitief de oudtestamentische situatie van de mensheid die begon bij de zondeval. Het is duidelijk dat **Jezus** niet met zijn biologische lichaam, maar **met zijn fijnstoffelijke lichaam in de onderwereld neerdaalde.**

De gedaanteverandering van Jezus

Ook tijdens zijn aardse leven toonde Jezus zijn astraal lichaam aan enkele apostelen. In *Luc 9:28vv.* beschrijft de evangelist die gedaanteverandering : "Jezus nam de apostelen Petrus, Johannes en Jacobus mee en beklom een berg om er te bidden. Terwijl Hij aan het bidden was, veranderde hij van uiterlijk en toonde hij zijn astraal lichaam. Het was stralend wit." In het dagdagelijkse leven is zijn astraal lichaam verborgen door het biologische lichaam. Ofschoon in gewone omstandigheden niet fysisch of biologisch merkbaar, toch is zo een lichaam of aura volgens getuigenissen van helderzienden even werkelijk. Bij Jezus moet zijn aura, zijn verheerlijkt lichaam, als goddelijke persoon, overweldigend zijn geweest.

Hylisch pluralisme

Letten we op het gemeenschappelijke in de vorige getuigenissen. De Bijbelteksten betreffende de heks van Endor en de gedaanteverandering van Jezus, maar ook vele andere getuigenissen elders, bevestigen het bestaan van meer dan één soort materie. Naast de stof die we allen kennen, zijn er ook ijlere, **fijnere of subtielere soorten stof.** De Oudgriekse term 'hulè' betekent 'stof' of 'materie', en het woord 'pluralisme' behelst 'een veelheid'. De term 'hylisch pluralisme' staat dan voor 'een veelheid van soorten stof'. Dit heeft niets te maken met de bekende tabel van Mendeljev, een tabel die de ons gekende scheikundige elementen, netjes geordend volgens hun chemische eigenschappen, weergeeft. Die fijne stof heeft evenmin iets te zien met kernenergie.

De Engelse toneelschrijver, auteur en dichter William Shakespeare (1564/1616) parafraserend en aanvullend zouden we het als volgt kunnen zeggen. Het gaat onder meer om de stof waaruit onze dromen zijn gemaakt. Het is ook de stof waarmee verschijningen zich tonen, of de stof waarmee de goden van de vele culturen en vele

andere fijnstoffelijke wezens zich manifesteren. Het is de stof waaruit onze overledenen, onze voorouders in 'de andere wereld' verder leven. Sensitieven beweren dat ze tijdens het bidden deze stof aanvoelen als **tintelingen**, vooral in hun kruinchakra en in hun handpalmen. Helderzienden zien, ook nog in onze tijd, deze fijne stof als een stroom van **myriaden lichtende puntjes** die - geïnformeerd - een welbepaald praktisch doel nastreven. De met God bevriende magiërs tenslotte, beweren deze fijne stof te kunnen manipuleren, b.v. om mensen te genezen.

Omwille van de mogelijke misbruiken is dit laatste, mensen op een paranormale wijze genezen, bij ons bij wet verboden. Het mogelijk misbruik maakt dat het juiste gebruik niet getolereerd wordt. En dat is jammer. In een aantal andere culturen is dit wel toegelaten, ja soms zeer gewild, b.v. nadat genezers aangetoond hebben dat ze hierin bedreven zijn en problemen effectief kunnen oplossen. Bij ons zullen zulke genezers in alle stilte en ver van iedere publiciteit hun werk doen omdat het door de wet verboden is.

Een stroom van lichtende puntjes

Over de stroom van myriaden lichtpuntjes vertelt E. Haich in haar boek *Inwijding*¹⁰, wat volgt. Ze vroeg aan haar man om intens aan iets te denken, en zij zou trachten deze gedachte intuïtief, op een paranormale wijze, op te vangen. Tot haar verbazing gebeurde er iets heel anders. Toen ze wachtte op datgene wat er in haar verbeelding zou opkomen, voelde ze duidelijk - ze 'zag' het gewoon - dat er uit zijn maagstreek een stroom van myriaden kleine nevelkorreltjes, van ongeveer tien centimeter doorsnede, naar buiten stroomde en als een lasso ter hoogte van haar zonnevlecht rond haar lichaam kronkelde. Daarna 'trok' deze fijne materie Haich tot bij het raam, 'duwde' haar arm omhoog en 'bracht' haar hand tot bij het gordijn. Tenslotte 'dwong' deze materie Haich om dit opzij te schuiven zodat ze door het raam kon kijken. Op datzelfde ogenblik verliet die massa haar lichaam en kon ze zich weer vrij bewegen. En dan bleek dat haar man heel die tijd en met al zijn gedachte-kracht haar juist dat wilde laten uitvoeren : dat ze naar het raam zou lopen, het gordijn zou optillen en naar buiten zou kijken. Deze getuigenis is een specifieke toepassing van een energetische werking in de 'buitennatuur'. We vinden nergens een verwijzing naar de Bijbelse God of een beschermend gebed bij dit experiment. Is dat hier nodig? Dat is een goede vraag. Wie werkt met dergelijke energieën roept onvermijdelijk wezens op. Zij zijn immers de dragers van deze energieën. **Geen fijnstoffelijke wezens zonder dat er energie is, er is geen energie zonder fijnstoffelijke wezens.** En dat deze laatsten wel eens meer eigenzinnig durven handelen, dat bleek reeds eerder.

Ook in het boek *De 'Homo Religiosus'*¹¹ worden twee gelijkaardige getuigenissen van zulk een stroom van lichtende puntjes vermeld. In het eerste geval zegt een

¹⁰ Haich E., *Inwijding*, Deventer, Ankh Hermes, 1978 (// *Einweihung*, Thielle, Fankhauser, 1960), 94 e.v.

¹¹ Zie: het boek : de 'homo Religiosus', 6.3. Een getuigenis Een jubileum 7.2.4. Een vrije bewustzijnsinhoud

anonieme getuige dat hij, bij een paranormale ervaring, de kleine puntjes uit de hoogte ziet neerdalen. Een tweede getuige zag ze als een overweldigend en schitterend licht, dat als een vuurwerk openbarst. Ook klonk er een hemelse muziek, zoals hij nog nooit gehoord had. Dat de geschapen werkelijkheid uit kleine deeltjes of zogenaamde 'monaden' bestaat, die combinatorisch de hele fijnstoffelijke werkelijkheid opbouwen, is een basisinzicht dat doorheen de hele geschiedenis vele voorstanders vindt. Onder meer de Oudgriekse denker Pythagoras (-572/-500) en de Duitse filosoof Leibniz (1646/1716) waren verdedigers van deze gedachte. Het doet vermoeden dat ook zichzelf die energiecellen helderziend moeten hebben waargenomen om tot zulk een theorie te kunnen komen.

Hoog-subtiel en laag-subtiel

Deze fijne materie kent verder heel wat gradaties. Ze kan hoog-subtiel, bijzonder fijn zijn, maar ook laag-subtiel. Dan blijft ze nog steeds voor het gewone zicht verborgen, maar staat ze in soortelijk gewicht dichter bij de materie die we allen kennen. In het laatste geval spreekt men wel eens van **etherische stof**, in het eerste geval van **astrale stof**. En tenslotte, zoals reeds gezegd, en voor wie het kan zien: ook onze uitstraling, onze aura bestaat uit fijne stof en omgeeft ons lichaam met een aantal naar buiten toe steeds ijler wordende 'schillen', een beetje zoals de diverse schillen een ajuin omgeven. Daar waar de ene schil van de ajuin gewoon naast de andere ligt, overlappen de fijnere schillen van de aura de minder fijner en dringen er doorheen. Alle culturen in alle tijden en op alle plaatsen zijn of waren met het bestaan van de aura vertrouwd. Hierover bestaat zelfs een vierdelige encyclopedie¹². Deze stof kan zich op een ervaarbare wijze manifesteren in energetische krachtwerkingen allerhande. Dat toont zich o.m. in dynamisch opgevatte religies.

6. De mens als burger van twee werelden

De mensheid evolueert niet alleen profaan, in deze voor iedereen waarneembare wereld, in de 'natuur', maar tegelijk ook sacraal, in de andere wereld, in de 'buiten-' of 'bovennatuur'. Elk individueel mens heeft zo naast zijn profane geschiedenis, ook een ver in het verleden reikende verborgen geschiedenis. Het mag verbazen, maar meestal kent hij de eigen sacrale geschiedenis nauwelijks. Ze kan een gunstig of ongunstig verloop kennen. Het resultaat van die individuele geschiedenis van iemand noemt men zijn of haar **'occulte statuut'**. Die fijnstoffelijke situatie is **bepalend voor zijn of haar actuele biologische en psychologische situatie**, voor zijn of haar geluk en gezondheid. Ze staat, voor wie dat kan waarnemen, af te lezen in de individuele aura.

Sensitieven, hiervoor gevoelige mensen, kunnen bij hun medemens hiervan reeds heel wat aanvoelen. Iemand kan voor de medemens bijzonder zwaar en vermoeiend

¹² Poortman J.J., Ochêma, Geschiedenis en zin van het hylisch pluralisme, Assen, Van Gorcum, 1954, (// History of Hylic Pluralism, Theosophical Society in the Netherlands). Zie eveneens: Mead G.R.S. The subtle body in western tradition, London, Stuart and Watkins, 1967.

overkomen, of aangenaam en verkwikkend. Zieners merken onder meer hoe een ziekte zich in het fijnstoffelijke lichaam van een mens kan ontwikkelen, en zulks nog vooraleer deze zich 'materialiseert' en zichtbaar wordt in het biologische lichaam. Magiërs kunnen dan reeds ingrijpen en voorkomen dat de ziekte zich verder ontwikkelt en zich uit in het biologische lichaam. Voor **een god-bevriend ziener - hun aantal is echter beangstigend klein** - is de levensgeschiedenis van **elk mens als een open boek**, en dat boek kan met een ongelooflijke nauwkeurigheid en tot in de kleinste details gelezen worden. Het lijkt wel een contradictie, maar zo beschouwd kennen zulke zieners de beoogde mens heel wat beter dan dat hij of zij zichzelf meent te kennen.

De band doorheen vele aardse levens

Het mag heel wat lezers die niet vertrouwd zijn het thema 'reïncarnatie' verder verbazen, maar zulke helderzienden merken bij een doorgedreven concentratie eveneens de band die de vele aardse levens van iemand met elkaar verbindt. Zoals gezegd, spreekt men van zijn of haar 'occult statuut'.

We kunnen het huidige leven van iemand in zijn geheel overzien en de algemene indruk die we hierover hebben onder woorden brengen. We zeggen b.v. dat hij een goed mens was, steeds bekommerd om het welzijn van zijn naaste. We kunnen echter het geheel van het huidige leven buiten beschouwing laten, en slechts één specifieke dag belichten. Misschien gebeurde er op die dag iets heel belangrijks, dat zijn weerslag had op het hele verdere leven. Denken we b.v. aan de dag van zijn huwelijk, of de geboorte van zijn kind, of een dag waarop hij mogelijk een misdaad beging. Maar we kunnen net zo goed een doodgewone dag nemen, een dag die nauwelijks in iets verschilt van de vele gelijkaardige dagen uit dat leven.

Bekeken we zojuist het panorama van één leven, dan kunnen we dat ook doen voor de vele opeenvolgende levens. In sommige ervan gebeurt niets speciaals. Men zorgt dan b.v. onopvallend voor zijn gezin en zijn naaste, zoals het gebruikelijk is. Maar het kan ook anders, men kan in een bepaald leven een belangrijke occulte inwijding ontvangen, een belangrijke koning zijn, of zelfs een gevreesde misdadiger. Zulke levens hebben een veel groter impact. Stellen we de opeenvolging van vele levens voor als 'een rode draad', dan zullen sommige levens meer bepalend zijn dan andere en zelfs hun invloed uitoefenen op alle nog volgende incarnaties.

Het is die kenmerkende band van iemand die we eerder al zijn of haar 'occulte statuut' hebben genoemd. De algemene indruk hiervan kan zijn dat die mens zijn achtereenvolgende levens 'goed' heeft geleefd, op een ethische, eventueel Bijbelse manier dus. Het wezenlijke, de ziele-diepte van zo iemand, zijn 'uitstraling' of zijn 'aura' zal aangenaam en lichtend overkomen. Maar het kan ook anders. Stel dat hij in één bepaald leven een moord beging, dan zal zijn occult statuut, zich wijzigen en zal zulks meteen ook alle volgende levens negatief beïnvloeden. Zijn aura zal door die ene daad

donker en zwaar aanvoelen. Zijn diepere ziel blijft in zijn verdere evolutie gehavend en dit tot die zware fout wordt hersteld.

De Oudgriekse term 'persona', betekent masker. Hebben we het over de **tijdspanne begrepen tussen de geboorte en de dood** van iemand, dan gebruiken we de term **'persoonlijkheid'**. Deze term slaat dan op het karakter, op het geheel van persoonseigenschappen in elke nieuwe incarnatie afzonderlijk. De term **'individualiteit'** betreft het wezenlijke in de ziele-diepte van ieder mens, zijn 'rode draad' of noemen we het een soort van eerder constante 'grondtoon', **een bezieling verworven doorheen vele incarnaties.**

Brengen we dit in verband met ons thema 'Godvergeten'. De priester, of **wie dan ook, die een kind geweld aandoet** en de levenskracht en het geluk steelt die God voor die jonge mens had voorzien, **wijzigt hiermee zijn grondtoon**. Zijn aura, uitstraling of individualiteit krijgt eveneens een negatieve stempel ingedrukt. En die verdwijnt niet bij de dood van het huidige leven. Wat zo iemand doet, is een verschrikking voor het slachtoffer. Maar ofschoon **de misdadiger** het zich niet of nauwelijks realiseert, **is hijzelf er veel erger aan toe**. Zoals 1 Joh 5:16 zegt, beging hij een zonde die tot de dood leidt, een fout die niet vergeven wordt maar moet uitgeoefend worden. Men verliest het contact met de Bijbelse God en is **in de 'bovennatuurlijke' betekenis van het woord dan 'dood'**.

Reïncarnatie: een feit

Het geloof aan reïncarnatie is voor elke goede ziener, voor elke paranormale genezer en voor elke magiër niet zomaar een veronderstelling, het is gewoon een feit. Ofschoon de kerk hierin een dogmatische positie inneemt en het geloof aan de reïncarnatie niet aanvaardt, toch komt deze overtuiging in de Bijbel wel zijdelings ter sprake. Heel wat in het leven wordt veel duidelijker, begrijpelijker en zelfs hoopvoller als we die hypothese ernstig nemen. We zijn elders¹³ op het thema 'reïncarnatie' iets uitvoeriger ingegaan en beperken ons hier tot het wezenlijkste. Zieners, die leven in verbondenheid met de Heilige Drie-Eenheid, merken b.v. bij hun 'patiënt' dat **de oorzaak van zijn huidige moeilijkheden, zich nogal gemakkelijk in een vorig leven** - en niet noodzakelijk het meest recente - **situeert**¹⁴. Door in het huidige leven op die vroegere situatie in te gaan, die on- of onderbewust nog steeds doorweegt, kunnen zij zo actuele problemen oplossen. Wat een aanwijzing is voor de echtheid van de reïncarnatie-hypothese.

P. Van Eersel, *J'ai mal à mes ancêtres*¹⁵, stelt dat kwalen van voorouders kunnen doorwerken op nakomelingen. In haar boek laat zij zeven specialisten hierover

¹³ Zie tekst 46: "Dis net die oortjies van die seekoei", Een getuigenis uit Swaziland, p. 48: "Is hij Elias?"

¹⁴ Zie o.m. het boek : De 'Homo Religiosus', 5.2.2.: Reïncarnatie

¹⁵ Van Eersel P., *J'ai mal à mes ancêtres*, (la psychogénéalogie aujourd'hui), Paris, Albin Michal, 2002.

uitgebreid aan het woord. Ook J. Herbert, *La religion d'Okinawa*¹⁶ laat ons aanvoelen wat manisme of voorouderverering kan zijn. Deze religie kent enkel wijvrouwen als sacrale tussenpersonen. Als **genezeressen werken zij samen met artsen** en vullen deze aan. Herbert zegt van deze genezeressen : “Zij ontdekken wie **de voorouder is die de nakomeling doet lijden** en leren de zieke hoe die voorouder tot vrede te brengen. Dit valt heden (opm.: in 1975) zeer veel voor bij mannen of vrouwen die tijdens de vele oorlogen die deze wereld nog steeds kent, gedood werden. Hun al te vroege dood maakt dat dat zij nog teveel gericht zijn op deze aarde. Zij vinden hun weg in de andere wereld nog niet en hun aandacht blijft te veel gericht op hun naastbestaanden. Meer dan ééns brengen zij hun nageslacht in moeilijkheden.

Als aanhef van dit zesde hoofdstukje definieerden we de mens als een burger van **twee werelden: een profane en een sacrale**. We hadden het enerzijds over de ‘**persoonlijkheid**’ van een mens, nieuw in elke incarnatie, en anderzijds over zijn **individualiteit**. Dit laatste betreft zijn ‘grondtoon’ of ‘occult statuut’ dat zijn hele ontwikkelingsgeschiedenis over vele levens heen, omvat. Voor de zieners die in vriendschap met God leven is een mens met zijn hele evolutie als een open boek. Ofschoon de meesten onder ons het zich nauwelijks realiseren, toch is er een **onophoudelijke wisselwerking** tussen de ‘voorgond’, de profane wereld en de ‘achtergrond’, de sacrale wereld. Maar evenzeer beïnvloeden persoonlijkheid en individualiteit elkaar. Dit kan zowel ten goede als ten kwade. Het leven van elk individueel mens, in zijn totaliteit genomen, wordt door ontzettend veel factoren beïnvloed, factoren waarvan we ons zelden of nooit bewust zijn. **Het leven** is dan ook **in zijn totaliteit behoorlijk ingewikkeld**. Illustreer we de werking van subtiele energieën in hoofdstuk 7.

7. Subtiele materie en kracht.

Vatten we de Bijbelse tekst 1. *Kon 1:1-4* kort samen. “Toen koning David heel oud geworden was, kon hij zich maar niet verwarmen, hoe men hem ook met dekens toedekte. Daarop zegden zijn hovelingen tot hem: “Laten wij voor onze heer en koning **een jonge maagdelijke vrouw** zoeken die de vorst bijstaat en hem verzorgt. Zij zal bij hem slapen en dat zal warmte verschaffen aan onze heer en koning”. Na dus in het gehele land van Israël een mooi meisje te hebben gezocht, vond men Abisjag van Sjoenem en men bracht haar bij de vorst. Dit meisje was uitzonderlijk mooi. Zij verzorgde de vorst en diende hem, maar ‘kende’ hem niet.”

Abisjag van Sjoenem

Deze Bijbelse passus kan als volgt begrepen worden: de vorst, een man van aanzien, werd oud, en kon zich niet meer verwarmen. In zijn tijd, zoals in alle archaische culturen, werd het koningschap nog sacraal opgevat. Om zijn rijk te

¹⁶ Herbert J., *La religion d'Okinawa*, Paris, Dervy livres, 1980, 59.

besturen had de koning heel wat meer fijnstoffelijke levenskracht nodig dan de kracht waarover een gewone onderdaan gewoonlijk beschikt. De tanende energie van koning David was dan ook een bedreiging voor het uitvoeren van zijn bestuurlijke taak, en dus kon zijn hele rijk er onder gaan lijden. Zijn 'schim', het ziele-lichaam dat zijn zenuwstelsel en zijn biologisch lichaam beheerst, daalt dan bij gebrek aan levenskracht in dichtheid van ziele-stof. Het wordt te ijl en vertoont plaatselijk tekorten. Elke biologische veroudering is het teken van die occulte - verborgen - uitputting van levenskracht. Dit toont zich onder meer in wat men wel eens 'oude-mensen-kou' noemt. Dit verlies aan bio-energie, zoals sommigen dat nu zouden zeggen, laat zich voelen door voortdurend kou te hebben. De toevoer van fijnstoffelijke energie kan op verschillende wijzen gebeuren, b.v. gewoon door een toevoer van warmte, en in onze tijd, eenvoudig al door de thermostaat van de centrale verwarming wat hoger te zetten. Deze warmte is drager van ziele-stof en 'voedt' het hongerige ziele-lichaam. Maar verreweg **de sterkste voeding voor het ziele-lichaam ligt in de verhouding der geslachten.** God schiep de mens als man en vrouw. Van dat beginsel gaat de raadgeving der hovelingen uit.

Een jong en uitzonderlijk mooi meisje als **Abisjag** beschikt over een zo goed als **ongerepte levenskracht**. Dit uit zich, voor wie dit merkt, in een sterke en weldadig aanvoelende uitstraling of aura. Door 'in de schoot' van koning David te slapen, ontstaat er contact en dus ook **overdracht van energie**. Zij straalt ze rondom zich uit in de natuur en de mensen die in haar nabijheid vertoeven. De Bijbel vervolgt dat Abisjag de koning diende en verzorgde. Dit is reeds een eerste vorm van contact. Belangrijk om te vermelden is dat Abisjag de vorst wilde dienen. Het is met haar toelating dus. Zij had overvloedig veel energie die anders rondom haar ongebruikt zou verspreid worden. Door de koning bij te staan doet zij zichzelf helemaal niets tekort. De koning besteeft haar dus niet en brengt haar niet in moeilijkheden. Dit is dus geen 'vampirisme'. De tekst vervolgt: Maar **David 'kende' haar niet**. In Bijbelse taal betekent zulks dat hij **geen geslachtsgemeenschap** had met haar, ofschoon zij bij hem sliep. Met iemand seksuele gemeenschap hebben is een tweede en intensere vorm van contact. Maar dat was hier dus niet het geval. Niet dat de oude vorst zo afkerig was van eros. Maar in deze getuigenis althans wordt een demonisch-magische methode ter 'revitalisering' opnieuw aangewend, echter binnen Bijbelse vooropstellingen. Wat met deze demonisch-magische methode bedoeld wordt, zal duidelijk worden in hoofdstuk 12, dat handelt over de dynamische krachtwerkingen in niet-Bijbelse religies.

Mensen die met elkaar het bed delen om fijnstoffelijke energieën te krijgen, te ruilen of te stelen is helemaal niet nieuw. Zo kende men in het oude China de **verderfelijke gewoonte om de kleinkinderen bij de grootouders te slapen te leggen**¹⁷.

¹⁷ Ambelain R., Le vampirisme (De la légende au réel), Paris, Laffont, 1977.

Dit om de tanende energie van de oudjes aan te vullen ten koste van de jonge en krachtige energie van de kleinkinderen. Het is een subtiele vorm van **vampirisme**. Het mag verbazen, maar ook in onze tijd leeft dit gebruik nog voort. Verwijzen we naar de Vlaamse televisiemaker Tom Waes en zijn programma 'reizen Waes' (2012) waar hij ongewone plaatsen bezoekt. Bij zijn reis doorheen China zien we hem onder meer in een school waar, onder leiding van volwassenen, jonge kinderen hun **urine verzamelen**. Hierin worden vervolgens kippeneieren gekookt, en die zijn erg in trek bij een welbepaald ouder publiek. De volksmond zegt er dat zulke eieren gezond zijn en dat ze de vitaliteit van wie ze consumeert, bevorderen. Wat men hier verzwijgt, maar wat in het licht van het voorgaande wel duidelijk wordt, is dat het ten koste gaat van de occulte levenskracht van die kinderen.

Een kleurrijke mandala

Illustreer we zulk een energetische, maar tegengestelde werking nog met de volgende getuigenis. Ze is tegengesteld omdat in het hier volgend voorbeeld geen energie gestolen, maar integendeel gegeven wordt. Een boer, eigenaar van een groot melkveebedrijf in Normandië, Frankrijk, klopt aan bij een priester magiër. De boer zegt dat hij onder zijn koeien opvallend **veel sterfgevallen** heeft, iets waar de dierenarts geen verklaring kan voor geven. De boer heeft zich via paranormale genezers wat geïnformeerd, en in 'het milieu' heeft men hem aangeraden bij de priester om raad te vragen. Men gelooft in de streek dat hij er heel zeker iets kan aan doen. Deze antwoordt dat hij best wil helpen, maar dat de volmaaktheid niet van deze wereld is. Er zullen wellicht nog dieren sterven, maar veel minder, zo voegt de priester er nog aan toe. Hij vervolgt met te zeggen dat zijn werkwijze nogal ongewoon is en dat de boer het best in zijn streek niet al te veel rondvertelt. De meeste mensen zouden het overigens niet begrijpen, misschien zelfs geschandaliseerd zijn en verkeerde en schadelijke interpretaties zouden wellicht de ronde doen. Deze kunnen hem, de priester, in een slecht daglicht stellen. De boer geeft zijn woord. Daarop vervolgt de priester dat de vrouw van de boer haar ochtendurine moet toevoegen aan het water dat de koeien te drinken krijgen. Hij zegt dat daar een goede reden voor is, maar dat hij de resultaten eerst wil afwachten. De boer dankt de priester en doet wat deze hem voorstelt. Enkele weken gaan voorbij, tot de boer op een goede dag weer aanbelt, de priester uitvoerig dankt en zegt dat de sterfte onder de dieren opvallend is afgenomen. Dan vraagt de boer of hij de reden mag kennen die tot deze opvallende verbetering heeft geleid.

"Dat is heel eenvoudig", licht de priester toe, "het was me duidelijk dat **je vrouw een zeer goede en energierijke uitstraling** heeft. Als zij slaapt, vooral gedurende het tweede gedeelte van de nacht, treedt zij, zoals iedereen overigens, uit haar lichaam en hierdoor krijgt zij energie vanuit het heelal. Haar geslachtschakra, voor wie dat helderziend kan waarnemen, lijkt dan op een fijnstoffelijke zon die een krachtige en kleurrijke uitstraling krijgt. Magiërs die zo werken kijken naar die toenemende

fijnstoffelijke energie, naar die mandala die zich in zeer mooie kleuren toont. Zij kijken niet als vulgaire gluurders naar haar geslachtsorgaan, wel naar die fijnstoffelijke zon en naar haar kracht. Welnu, de urineblaas ligt in de onmiddellijke buurt van die mandala, en ondergaat zo de goedaardige uitstraling ervan. Daardoor **wordt de urine van je vrouw opgeladen** met die curieuze energie. Occult gezien is een vrouw meestal ook veel sterker dan een man, juist omdat zij het ongebooren leven in haar buik kan dragen en het leven kan doorgeven aan haar nageslacht. Haar fijnstoffelijke energie is dus veel effectiever. Als je daar nog dagelijks een Trinitair gebed bij zegt, zal dit die energie alleen maar versterken. **Verdeel dat aan uw dieren** en hun levenskracht wordt versterkt met die van uw vrouw. Zij is kerngezond en kan dat gemakkelijk aan. Moest ze zelf ziek en dus energiebehoefstig zijn, dan mag je dat uiteraard niet doen, want dan zou je aan je dieren haar ziekmakende energie bezorgen en maak je het probleem alleen maar erger. Maar nu, met die extra energie ligt het voor de hand dat je minder sterfgevallen hebt. Zo eenvoudig is dat. Maar je moet de axioma's van die wereld kennen. Anders interpreteer je dat helemaal verkeerd".

Tot zover deze toelichting van de priester. Een aantal mensen in zijn streek is het toch te weten gekomen wat de priester voorstelde. **Sommigen waren hierdoor zeer geschokt**. Zij vroegen zich af hoe het kon dat een priester van zeer hoge rang zich kon verlagen tot zulke vulgaire methodes. Sommigen hebben hem voor altijd de rug toegekeerd. Wie zich niet informeert over de axioma's die bij zo een oplossen van problemen gelden, komt tot zulk een negatief oordeel. En dit niettegenstaande er een kwaad uit de wereld werd gebannen.

Vatten we dit onderdeelje samen : **alle lichaamssappen** van een mens, maar ook van een dier, **bevatten** een deel van diens **levenskracht**. Via het deel heeft men, occult gezien, toegang tot het geheel. Via die jeugdige urine, kan men via magische weg contact maken met, en beslag leggen op de hele levenskracht van iemand. Dat is een oeroud geloof dat zijn praktische toepassingen kent in heel wat niet-Bijbelse culturen. Denken we nog maar alleen aan de vele bloedige offers, waarbij het bloed de drager is van die fijnstoffelijke, mysterieuze levenskracht. Of denken we aan de meest verheven toepassing op dit gebied : de instelling van **de eucharistie**, waarbij we **delen in de fijnstoffelijke levenskracht van het lichaam en het bloed van Jezus**. Tenminste als het ritueel nog aan de oorspronkelijke bedoeling van Jezus beantwoordt. Het mag duidelijk zijn dat als je de communie ontvangt van **een 'godvergeten' priester** - een priester die vergeten is dat God bestaat - dat je hiermee dan helemaal geen hoge levenskracht ontvangt. Wel integendeel. **Zijn eucharistie is doordrongen van zijn schadelijke levenskracht**. Zulk een communie sla je dan best maar over. Dat zal verder nog uitvoerig toegelicht worden.

Besluiten we dat jeugdige geslachtsorganen nog boordevol ongerepte energie zitten. Wie dus als een 'godvergeten' mens geen scrupules kent en naar levenskracht

op zoek is, weet waar ze te vinden is. Dat geldt uiteraard ook voor gelijkaardige misdrijven die buiten iedere kerkelijke context worden begaan. **Wie zijn medemens misbruikt**, wie anderen, in het bijzonder een jeugdige ‘verkracht’, **steelt uiteraard ook diens levenskracht**. Wat hierbij al te gemakkelijk vergeten wordt, is ‘het oordeel van God’. Zo iemand begaat, zoals reeds werd aangehaald in *Genesis 6,3* een **wraakroepende zonde**. En de gevolgen hiervan wegen, bijna letterlijk, moordend zwaar. We komen er nog uitvoerig op terug.

Homeros’ Odyssee

Het land besturen vereiste in de opvatting van die tijd heel wat fijnstoffelijke levenskracht, zo begrijpen we uit het verhaal van koning David. Om die reden was het in heel wat culturen een vereiste dat de koning niet alleen een uitzonderlijke levenskracht en een grote, weldadig uitstralende aura had, maar bovendien thuis was in de geheimen van de ‘buitennatuur’. Anders gezegd, hij moest over degelijke paranormale gaven beschikken zodat hij zijn volk en land beter kon beschermen tegen alle gevaren die zijn rijk bedreigden. Verwijzen we in dit verband naar Homeros’ *Odyssee*¹⁸. Vermelden we terloops dat de dichter **Homeros** in zijn tijd gekend was als **‘de blinde ziener’**. Zijn ogen lieten hem niet toe het licht van deze wereld te aanschouwen, maar zijn zesde zintuig, zijn helderziendheid, zag des te meer. Hij is in de loop der geschiedenis niet de enige blinde ziener geweest. Ook anderen waren blind, en toch helderziend. Keren we terug naar zijn *Odyssee*. Dit ongemeen boeiende Oudgriekse epos vertelt de zeereis van Odysseus, koning van het eiland Ithaca, nadat hij had deelgenomen aan de verovering van Troje, aan de Bosporus. Hij had er met zijn boot en zijn bemanning twintig jaar over gedaan om weer thuis te geraken. Om zijn boot zeewaardig te houden was hij gedurende die vele jaren op zee bijna voortdurend in een gevecht verwickeld met de natuurelementen. De ene keer was hij **actief in deze wereld**, in de **‘natuur’**, maar had **dan in de ‘buitennatuur’** weer af te rekenen met fijnstoffelijke wezens die hem al of niet gunstig gezind waren en die zijn reisplannen ofwel bevorderden ofwel tegenwerkten. Herinneren we eraan dat dit alles vele eeuwen voor onze rijdrekening plaats had en dat er toen van Christus, van zijn verlossing en van enige ‘bovennatuur’ nog geen sprake was. De ‘intentionaliteit’ van Odysseus, de gerichtheid van zijn aandacht, varieerde dan ook voortdurend en bijna als vanzelf, van deze naar gene wereld, van de ‘natuur’ naar de ‘buitennatuur’ of van de ‘voorgond’ naar de ‘achtergrond’, om met of zonder de hulp van fijnstoffelijke wezens, al die gevaren het hoofd te kunnen bieden.

¹⁸ Aafjes B., *Homeros’ Odyssee*, Amsterdam, Meulenhof, 1983, 113.

De twintig jaar durende reis van Odysseus

Een sacraal koningschap

Het mag voor de aandachtige lezer hiermee ook duidelijk zijn dat **Odysseus eveneens helderziend** was, wat zoals gezegd, in zijn tijd voor een koning vereist werd. Het koningschap was toen een **sacrale functie**, die door het hele volk ondersteund werd met speciale rituelen en gebruiken. Op die wijze kon Odysseus zijn onderdanen hoeden voor de dreigende gevaren van de zichtbare, maar ook en vooral van de onzichtbare wereld. Zoals we verder nog zullen zien, kennen we vandaag nog slechts op enkele plaatsen in de wereld zulk een sacrale opvatting van het koningschap. De geseculariseerde westerling die deze sacraliteit in die culturen terzijde schuift of ontkent, begrijpt nauwelijks nog iets van hun religieuze en sociale praktijken. Heel wat van zulk een sacrale cultuur komt voor de westerling en zijn sterk materialistische vooropstellingen dan ook als volslagen onzinnig over. Slechts als men **hun rituelen en gebruiken** in het geheel van de werkelijkheid wil en kan **ontcijferen**, dan staat men wel eens meer versteld van de grote verscheidenheid en rijkdom van zulk een gemeenschap. Jammer genoeg heeft de westerse mentaliteit - heel zacht gezegd - niet steeds van de nodige verdraagzaamheid voor de axioma's van andere culturen getuigd. En evenmin veel moeite gedaan om zich in die beschavingen in te leven. **De westerse inbreng** was veeleer **als een zwavelzuur**, dat veel, al te veel **andere culturen totaal heeft vernield**.

Een 'nederdaling ter helle'

En nog dit: vermelden we terloops dat dit boek van Homeros ook een bezoek aan het schimmenrijk, een 'nederdaling ter helle' weergeeft. Dit op aanwijzing van de bijzonder mooie, maar gevaarlijk heks, Circe. Odysseus wil er aan **de overleden ziener Teiresias** vragen of Penelope, Odysseus' vrouw, hem al die jaren dat hij op zee vertoeft, nog steeds trouw is gebleven. Nadat Odysseus' hem het **bloed van een geslacht lam laat drinken** - weer dat bloed - treedt Teiresias, dank zij de fijnstoffelijke energie hierin aanwezig, uit zijn zombieachtig bestaan, herkrijgt zijn geheugen en kan

hem 'ware dingen' meedelen. Odysseus verneemt zo dat zijn vrouw Penelope, gedurende zijn vele jaren op zee, hem nog steeds trouw is gebleven¹⁹.

Ook *Dante Alighieri*, (1265/1321) de grote Italiaanse dichter, bezoekt in zijn 'Divina commedia'²⁰ of 'goddelijke komedie', 'in honderd zangen' een onderwereld. Hij onderneemt dus ook 'een nederdaling ter helle'. Nadien beschrijft hij hoe het eraan toe gaat op wat hij 'een louteringsberg' noemt, en ten slotte in een soort van 'paradijs'. Vergelijken we deze louteringsberg met het Bijbelse vagevuur en dit paradijs met een hemelse plaats. Met het beklemtonen van deze driedeling: *hel, vagevuur en hemel*, vat hij *de overheersende denkbeelden der scholastische filosofie samen in een dichtwerk*. Zoals wellicht bekend is de scholastiek de middeleeuwse filosofie die nauw aansluit bij het christendom en van de 11de tot de 15de eeuw in de scholen - vandaar de naam : 'schola' - en universiteiten werd onderricht en uitgebouwd. Ze volgt op de patristiek, de tijd van de 'patres', de kerkvaders. Ook Dante huldigt hiermee het Bijbelse standpunt dat de werkelijkheid verdeeld is in een natuur, buitennatuur en een bovennatuur. Het was zijn grote jeugdliefde Beatrice die hem tot zijn Divina Commedia aanspoorde. Beatrice was op jonge leeftijd overleden. Dante voorzag in een visioen haar vroegtijdige dood. Zij begeleidt, als overledene, hem mee in de andere wereld. Ook de overleden Romeinse dichter Vergilius (-70/+19) begeleidt hem op zijn reis doorheen het vagevuur en de hel.

Citeren we uit Dante's bekende 'canto 7' zijn zevende zang: "Omdat ik mijn hart bij die aanblik voelde breken, zei ik: "O meester, leg mij uit wat dat voor mensen zijn, en zeg mij of deze zielen hier links van ons, wier kruin geschoren is, allemaal tot de geestelijke stand behoorden". Vergilius antwoordde: "Het zijn stuk voor stuk mensen die tijdens hun aardse leven zo verblind waren dat ze in het omgaan met hun rijkdom niet de juiste maat wisten te houden. *Deze schimmen* hier, wier hoofd niet met haar is bedekt, *waren geestelijken* en pausen en kardinalen, bij *wie de hebzucht alle perken te buiten ging*". (...) Vergilius, de goede meester, sprak: "Mijn zoon, nu zie je de zielen van hen die zich door hun drift lieten overheersen."

De harmonie der tegengestelden

Blijven we nog even bij het thema 'hellevaart'. Ook *iedere sjamaan en ieder magisch begaafd helderziende* kent en beoefent *uittredingen* en 'nederdalingen ter helle' op een bewuste wijze. Hierbij verlaat het fijnstoffelijke lichaam van de hiervoor begaafde mens het biologische lichaam en reist naar de onderwereld, naar andere hemelruimten of naar waar dan ook. Hij wil er in contact treden met die fijnstoffelijke wezens die een probleem van iemand mee kunnen helpen oplossen. *De sjamaan* werkt eveneens met magische energieën, komt *in vervoering* en veroorzaakt genezingen. Zijn magische kracht bezit hij gedeeltelijk zelf, maar ontvangt ze ook van

¹⁹ Zie het boek : De 'Homo Religiosus', 6.3.; Odysseus in de onderwereld

²⁰ Dante A., Divina commedia, zie <http://www.gutenberg.org/ebooks/8800>

de geesten uit zijn stamboom of van andere wezens met wie hij contact heeft²¹. De vervoering, de extase van de sjamaan wijst evenwel op een **verlies van zijn zelfbezit**. Hij is dan niet meer, of slechts gedeeltelijk, meester over zichzelf en wordt beheerst, 'vervoerd', of sterker nog, 'bezeten' door geesten die wel eens dubbelzinnig van aard durven zijn. Ze kunnen **goed doen**, maar eveneens **kwaad stichten**. Men spreekt in dit verband in de godsdienstwetenschap van '**de harmonie der tegengestelden**²²'. Zulke wezens handelen goed, als het hen schikt, maar ze stichten kwaad als dit hen beter uitkomt. Een geweten zoals wij dit kennen, hebben ze niet.

De apostel Paulus spreekt in dit verband over de wispelturige '**de elementen van deze wereld**' (Gal 3:19; Kol 2:15, 2:18) die moeten vooropgesteld worden, willen wij deze (stoffelijke) wereld begrijpen zoals hij is. Tot die elementen behoren zoals gezegd de 'goden' die elk een deel van de werkelijkheid beheersen, maar hierbij wel eens meer demonisch of satanisch zijn ten overstaan van geestelijke ideeën en waarden. Paulus benadrukt om, zoals reeds gezegd, het '**onderscheid der geesten**' te maken, om na te gaan of zulke wezens al of niet te vertrouwen zijn. In tegenstelling tot een sjamaan, verliest **een ziener die leeft in vriendschap met God** niet de controle over zichzelf, maar **blijft voortdurend meester van de situatie**. Dat vereist echter bijzonder veel fijnstoffelijke levenskracht, een voortdurende alertheid, regelmatige gebeden en heel wat gezond logisch verstand. Dat was de basisgedachte van dit zevende hoofdstukje. Het belang om over voldoende levenskracht te beschikken, wordt ook geïllustreerd in wat volgt.

8. Profeten bezitten die kracht

Lezen we 2 Kon. 4:8-37 over **de profeet Eliseüs** (Elisa) en de welgestelde dame in de stad Sjoenem. Zij krijgt een zoon. Toen hij groter geworden was, sterft dit kind. Eliseüs stuurt eerst Gechazi, zijn helper, op de dode knaap af om de met kracht geladen staf van Eliseüs op de jongen te leggen. Gechazi legde de staf op de knaap. Er volgde echter geen teken van leven. Eliseüs ging dan zelf naar de jongen. Hij trad de kamer binnen, sloot de deur en bad tot Jahweh. Daarop legde hij zich op het bed waar de jongen lag en strekte zich uit over het kind. Hij strekte zijn mond, ogen en handen uit over de mond, de ogen en de handen van de knaap. Zo bleef hij over hem heen liggen, totdat diens vlees warm kreeg. Daarna liep hij over en weer in de woning. Hij legde zich opnieuw over de knaap. En dit tot zeven keren toe. Toen niesde de knaap en opende de ogen. **Het kind kwam terug tot leven**.

Het kind herleefde

Ook 1 Kon. 17:17/24 vermeldt een andere maar gelijkaardige opwekking uit de dood. **De profeet Elias** woonde in bij een vrouw. Haar zoon kreeg een kwaal die zo erg werd dat het leven uit hem ging. Waarop de vrouw zei: "Wat moet ik nu van u

²¹ Zie o.m. P. Vitebski, Les chamanes, Le grand voyage de l'âme, of De 'Homo Religiosus', 6.4. : het sjamanisme.

²² Zie het boek : De 'Homo Religiosus', hoofdstuk 11.4. De harmonie der tegengestelden

denken, man van Godswege? Zijt gij hier komen inwonen om mijn zonden te onthullen en meteen mijn zoon te laten sterven. Elias antwoordde: "Geef mij uw zoon". Hij nam het kind uit haar armen, droeg het naar de kamer waar hij logeerde en legde het op zijn bed. Daarop bad hij God om hulp: "Jahweh, mijn God, brengt Gij zelfs onheil over de weduwe wiens gastvrijheid ik geniet, door haar zoon te laten sterven?". Toen legde hij zich driemaal languit op het kind, terwijl hij op Jahwehs' tussenkomst beroep deed: "Jahweh, mijn God, ik vraag het u, laat de ziel van dit kind terug in hem komen". Jahweh verhoorde het smeekgebed van Elias. De ziel van het kind kwam terug en **de jongen herleefde**.

Breng jij mijn zonden aan het licht?

En nog dit: "Zijt gij hier komen inwonen om mijn zonden te onthullen en meteen mijn zoon te laten sterven?", zo vraagt de vrouw. Trachten we deze uitspraak toe te lichten. Lezen we *Lucas 2: 22*. "Jezus wordt als kind door Maria en Jozef naar de tempel gebracht voor zijn opdracht, zoals alle kinderen. Simeon wordt onder Gods' leiding naar de tempel gebracht, ziet het kind, neemt het in zijn armen en door God geïnspireerd zegt hij: Zie, **dit kind is bestemd tot val en opstanding van velen** en tot een teken van tegenspraak". Wie met Jezus en zijn immense Godgegeven levenskracht geconfronteerd wordt, staat voor een keuze. Deze keuze is niet steeds bewust maar kan vanuit de eigen ziele-diepten ingegeven worden. Ze houdt verband met het occulte statuut van wie met Jezus geconfronteerd wordt. Is dit statuut donker, en dus de uitstraling van de bewuste persoon niet goed, dan zal hij zich afzetten tegen Jezus. In het andere geval zal hij zich juist tot Jezus aangetrokken voelen. Uiteraard houdt dit ook verband met de wezens die zo iemand begeleiden Zijn ze demonisch, eventueel satanisch, of leven ze in vriendschap met God?

Hetzelfde geldt bij **een zelfs vluchtige ontmoeting** tussen een persoon met een donkere aura en een met God bevriend sensitief iemand. Heeft die eerste persoon een slechte uitstraling dan zal er bij hun ontmoeting een zekere ruil van subtiele materie plaats hebben, een beetje analoog zoals we kennen bij communicerende vaten. Het ene vat loopt over in het andere tot ze beiden een gelijk peil hebben. De sensitief zal op die manier een slechte en zware lading incasseren, die zijn aura wat donkerder kleurt. Dat zal hij met enig ongemak moeten verwerken. Eventueel kan hij er zelfs koorts van krijgen. De andere persoon zal een goedaardige lading incasseren. Maar die is hier eveneens tegengesteld aan zijn slechte uitstraling en ook hij verdraagt dat niet. Is die lading te groot, dan zal die persoon hiervan mettertijd ook schade ondervinden. In erge gevallen, wanneer de verschillen tussen beiden te groot zijn, kan zulks bij hem ook tot ziekte en zelfs tot de dood leiden. **De confrontatie van de ziener met de ontmoette persoon 'onthult' iets van de negatieve uitstraling en dus ook van de fouten**, of de zonden van deze laatste. Ook dat is 'apocalyptiek', want het brengt waarheid aan het licht.

Keren we nu terug naar **de vrouw** en haar zoon die komt te overlijden. Zij **gelooft dat het inwonen met een profeet van God, haar zonden aan het licht brengt**, en dat de sanctie hiervoor is dat haar zoon haar ontnomen wordt. Vandaar haar vraag aan Elias : “Zijt gij hier komen inwonen om mijn zonden te onthullen en meteen mijn zoon te laten sterven?” Door haar zoon terug tot leven te brengen, bewijst de profeet dat hij niet bij haar ingetrokken is om haar zonden te onthullen.

Een overdracht van levenskracht

We zien dat het telkens om een overdracht van levenskracht gaat. Abisjag deelde het bed met koning David, maar ‘kende’ hem niet. Elias en Eliseüs gaan een stap verder en liggen languit op een kind, van aangezicht tot aangezicht. Beiden doen dit als mannen van Godswege. Door te bidden komt **Elias** in intiem contact met God. Hierdoor **deelt hij in Gods’ Heilige Geest en levenskracht**. Deze **geeft hij**, als mediale figuur, als ziener, **door aan het kind**, wiens lichaam terug bezielde wordt. De vrouw zegt daarop tot Elias: “Nu weet ik dat gij een man van Godswege zijt en dat het woord van Jahweh in uw mond waarheid is”.

Bekijken we dit in relatie tot het hoofdthema van deze tekst, ‘Godvergeten’. Dit gebaar van op iemand gaan liggen, vooral als het een kind betreft, kan wellicht donkere herinneringen in de slachtoffers oproepen. Maar nogmaals benadrukken we het immense verschil. **Abisjag, Elias en Elisa** nemen geen levens, maar **genezen** of redden levens. Ze stelen geen levenskracht, maar God geeft het in overvloed aan de slachtoffers via zijn bemiddelaars.

Het schijnbaar gemeenschappelijke bij **Elias en Eliseus**, het gaan liggen op een kind enerzijds, en het Godvergeten **misbruik** van jongeren anderzijds, behoort duidelijk tot **twee totaal verschillende, ja tegengestelde systemen**. In beide situaties ligt men wel boven op een kind, maar met heel andere bedoelingen. Vergelijken we het met een waanzinnig iemand die weigert te eten, en met de veertigdaagse vasten van Jezus in de woestijn, als voorbereiding op zijn openbaar leven en zijn verlossende taak. Het schijnbaar gelijkaardige feit van het vasten, behoort tot twee totaal verschillende systemen. Vergelijken we dus zulke systemen en structuren met elkaar in hun geheel, niet in de afzonderlijke delen. Zo niet, dan oordelen we verkeerd.

Energie geven of nemen?

Energie geven kan via een **fysisch contact** zoals bij Abisjag en koning David. Maar dat hoeft niet echt. Elkaars **nabijheid** is ook hier dikwijls ruim voldoende. Maar ook dat is geen noodzaak. Het kan **eveneens van op afstand**. Dat gebeurt b.v. als **je voor iemand bidt**. Dan geef je die energie, tenminste als je over een goed contact met God beschikt. Energie van iemand stelen kan eveneens via direct contact, maar ook dat is geen noodzaak. Zo kan een zwart-magiër zelfs vanop afstand, een negatief

lot op iemand werpen. Afhankelijk van de kracht van het 'occulte statuut' van die tovenaar, kan dit lot uiteindelijk tot ziekte en dood van zijn slachtoffer leiden. Onnodig te zeggen dat deze magiër hiermee een wraakroepende zonde begaat.

Maar het ontvangen van energie kan in een gunstige zin ook heel wat ingrijpender. Verwijzen we naar **bovennatuurlijke inwijdingen**. We kunnen ze enigszins vergelijken met het ontvangen van een sacrament. Wie voldoende sensitief is, ervaart de enorme kracht die aan de eigen aura wordt toegevoegd. Dit uit zich b.v. in het voelen van tintelingen die plots en krachtig het hele lichaam doordringen en waarbij de aura behoorlijk groter wordt. Het kan zelfs zo intens zijn dat een zalige warmte vanaf de kruinchakra tot aan de tenen het hele lichaam vervult. Niet zelden begint men er van te zweten.

Dat zulk een inwijding naast zijn **weerslag op het fijnstoffelijke lichaam**, ook zijn helende uitwerking op het biologische lichaam kent, wordt o.m. in het boek *De 'Homo Religiosus'* geïllustreerd. En dit door de anonieme getuigenis van Sofie²³, een lerares die haar hele leven catechese had gegeven aan leerlingen van een middelbare school. Maar net toen ze met pensioen ging, ontving ze geheel onverwacht en onvoorbereid zulke inwijding. Voor het eerst in haar bestaan ervaarde ze de intense krachtwerking die van een dynamisch opgevatte Bijbelse religie uitgaat. En het gaf haar leven vrij plots een totaal andere en een heel wat rijkere wending.

Tot zover dit achtste hoofdstukje waarin we wilden beklemtonen dat **de profeten uit het oude testament**, de tijd dus nog voor de geboorte van Jezus, reeds **deelden in Gods' levenskracht** en er opvallend gunstige resultaten mee bereikten. En hiermee zijn we klaar voor de volgende stap.

9. Jezus bezit die kracht in overweldigende mate

Het hoeft nauwelijks enig betoog dat Jezus, als God de Zoon, die kracht op een alles overtreffende en goddelijke wijze bezit. Het nieuwe testament verhaalt **32 mirakels van Jezus**, waarvan 15 lichamelijke genezingen. Het gaat hierbij om de meest diverse kwalen, de 'eeuwige ellenden' van de mensen: kreupelen, stommen, doven en iemand met een verdorde hand. Verder zijn er bezweringen of exorcismen en opwekkingen uit de dood of verrijzenissen. Lazarus wordt uit de dood gewekt, net als de zoon van de weduwe van Naim, en het dochtertje van Jairus. Natuurlijk is er ook Jezus' eigen opstanding. Tenslotte zijn er nog de wonderen met betrekking tot het beheersen van de natuur: de omvorming van water in wijn, de wonderbare visvangst, twee keer wordt een vermenigvuldiging van broden vermeld, en tenslotte vernemen we dat Jezus op het water wandelt en een storm stilt.

²³ Zie het boek : de 'Homo Religiosus, 12.2.2. een anonieme getuigenis

Wie heeft mij aangeraakt?

Gaan we iets dieper in op één van die mirakels. In *Lucas 8:43*, zegt Jezus dat iemand hem heeft aangeraakt, want Hij had een kracht van zich voelen uitgaan. Dan blijkt dat **een vrouw die al jaren aan bloedvloeïing leed**, achter zijn rug de zoom van zijn kleet had vastgehouden. Zij geloofde dat ook Jezus' kleet deelde in zijn bijzondere levenskracht, en dat zij, als ze zijn kleet kon aanraken, op haar beurt ook hierin zou delen. Dan, zo meende ze, zou ze van haar kwaal genezen worden. De evangelietekst vervolgt dat zij inderdaad genas. Jezus voegde er verder aan toe dat **haar geloof haar had gered**. *Lucas 6:19* vermeldt verder dat een hele menigte Jezus wilde aanraken omdat er een kracht van Hem uitging die velen genas.

Hieruit blijkt overduidelijk dat de Bijbelse religie onlosmakelijk verbonden is met dat mysterieuze begrip 'levenskracht', en dat sociologische of psychologische elementen hieraan veeleer ondergeschikt zijn. De evangelietekst zegt wel dat Jezus een kracht van zich voelde uitgaan, maar vermeldt niet dat de vrouw, bij het ontvangen van die kracht - het is juist haar geloof dat maakt dat zij die kan ontvangen - dit op haar beurt ook opmerkte. Dit zou b.v. gekund hebben indien zij bevestigde dat zij dan tintelingen voelde over heel haar lichaam, of dat zij een stroom van myriaden lichtende puntjes naar zich had 'zien' toestromen. Indien ze dat wel vermeld had, dan zou zij hiermee beaamd hebben dat zij een zekere 'gevoeligheid' bezat. Het 'voelen' en 'zien' van zulk een kracht veronderstelt een inlevende houding, een zekere 'sensitiviteit' of 'helder aanvoelen' en zulks in de paranormale, zelfs bovennatuurlijke betekenis van het woord. Hiermee is eveneens duidelijk dat niet iedereen dit vermogen in die mate bezit. Ofschoon **ieder mens, minstens op een minimale wijze 'sensitief' is**, maar er, zeker in onze westerse cultuur, nauwelijks aandacht voor heeft en het ook niet ontwikkelt. De evangelietekst vermeldt enkel dat de vrouw geneest, maar zegt niets over de hiervoor vereiste energiestroom die van Jezus naar haar gaat.

Merken we nog op dat bij de genezing van de vrouw zowel haar geloof als de kracht van Jezus vereist zijn. Is er **enkel geloof, maar nauwelijks of geen kracht**, dan leidt dit **niet tot genezing**. Om het met de woorden van het evangelie te zeggen: "dan

heeft in dit geval het zout zijn kracht verloren". Is er **enkel kracht, maar geen geloof**, dan is er eigenlijk geen 'zout' meer. Dan wordt het richten van de kracht heel wat moeilijker, want wie niet gelooft, sluit zijn aura af zodat de kracht niet of veel moeilijker in de aura kan dringen. De energie verspreidt, ja verliest zich dan in de omgeving **zonder een tastbaar resultaat** na te laten. Het was daarom dat Jezus in zijn eigen streek zo moeilijk mirakels kon verrichten, men geloofde niet in hem. Nog anders gezegd, men stelde zich - letterlijk - niet open voor zijn kracht.

Een mirakel : een toevoer van energie

Zoals gezegd vereisen zulke mirakels een toevoer van ongewoon veel fijnstoffelijke energie. Maar Jezus, als zoon van God, beschikte er in ruime mate over. Dat zulke genezingen **een procesmatig karakter** hebben, kan bijvoorbeeld hieruit worden afgeleid: bij de genezing van de blindgeborene (*Joh. 9:1-14*) doet Jezus welbepaalde magische, en dus met kracht geladen handelingen. Voortdurend bidt hij tot zijn Vader. Het spreekt voor zich dat bidden, het zich richten tot, en in contact komen met God, de gever van alle leven, resulteert in het verkrijgen van hoge levenskracht. Zoals reeds vermeld, sensitieven voelen dat via tintelingen in hun kruinchakra of in hun handpalmen, zieners 'zien' de stroom energie als myriaden lichtende puntjes. Bij de genezing van de man die blind was geboren, spuwde Jezus op de aarde. Zoals gezegd, bevat het speeksel, net zoals alle lichaamssappen, de levenskracht van de eigenaar bij uitstek. Het slijk dat hierdoor ontstond, wreef Jezus op de ogen van de blinde. Daarna gaf Jezus hem de opdracht zich de ogen te wassen bij de Siloé-vijver, waarop de blinde terug kon zien.

Marcus 7:33 verhaalt op zijn beurt dat Jezus met zijn speeksel ook de tong aanraakte van een man die stom was. Onmiddellijk kon de stomme terug spreken. Vermelden we terloops dat **verliefden die elkaar innig zoenen, wederzijds** een deel van elkaars **levenskracht uitwisselen**. De man geeft aan de vrouw mannelijke energie, een energie die zij niet heeft. En zij geeft hem de vereiste vrouwelijke energie. Het is een wederzijdse ruil. Beiden voelen zich verrijkt. Het is dus duidelijk dat wanneer iemand een ander **dwingt tot intiem zoenen**, de eerste persoon **levenskracht steelt** van de tweede. En, in verband met het grote thema van deze tekst 'Godvergeten', herinneren we eraan dat zulks uiteraard **des te sterker geldt bij een gedwongen intiem seksueel contact**.

Een toevoer van levenskracht via het speeksel speelde ook een rol in het tot leven brengen van het reeds gestorven kind in *2 Kon. 4:8-37vv*. De profeet Eliseüs (Elisa) riep Jahweh aan, legde zich languit op het dode kind, oog op oog, mond op mond, en handen op handen. De ziel van het kind kwam terug, het herleefde". Doorheen deze magische handelingen gaat er telkens **levenskracht over van de genezer naar de mens die behandeld wordt**.

Bij het *liefdesspel ruilen gehuwden elkaar ook hun energie*. D. Fortune, (1890/1946) een Welshe occultiste, schrijft in haar boek *Occultisme*²⁴, dat gehuwden die veel van elkaar houden, een 'geestelijke' band opbouwen, een soort van *huwelijksaura*, en dat die geleidelijk zeer sterk kan worden en *zeer veel kan incasseren*, zoals onenigheid, een oplopende ruzie... *behalve overspel*. Dan, zo schrijft zij, lijdt die aura er zeer sterk onder en moet hij opnieuw stevig worden opgebouwd. In haar Boek, *Psychische* (opm. : versta : occulte) *zelfverdediging*²⁵, vermeldt ze dat op het moment van de seksuele vereniging een psychische (opm.: fijnstoffelijke) draaikolk gevormd wordt, die gelijk op een waterhoos, een trechtervormige ronddraaiende kolk, die torenhoog oprijst en tot in de andere wereld reikt. Zij getuigt er andermaal van dat het leven een voor iedereen waarneembare 'voorgond' heeft, maar tegelijk een 'achtergrond' die niet direct duidelijk is, maar toch een beslissende rol speelt.

Een ander standpunt

Keren we terug naar de wonderwerken van Jezus. Als hij iemand geneest, als hij demonen uitdrijft, vertrekt hij vanuit een ander gezichtspunt dan de medische wetenschap. Het is volslagen *onjuist om de praktijk van paranormale genezingen en exorcismen* te beschouwen als een *ontoereikende kennis van moderne geneeskunde*. Wie zo redeneert, doet aan de bedoeling van de schrift behoorlijk te kort en herleidt, reduceert wat hier tot het buiten- of bovennatuurlijke behoort, exclusief tot de 'natuur'.

Het geloof aan het kwaad en dus ook aan de praktijk van het exorciseren, bekijkt men nogal gemakkelijk en ten onrechte vanuit een louter exact wetenschappelijk standpunt. Het bestaan van de duivel en van de hele buitennatuur wordt dan veeleer ontkend, en bezetenheid wordt wel eens meer gezien als een exclusief psychologisch of psychiatrisch probleem. "Het geloof in demonen en bezetenheid zijn overblijfselen uit een donker verleden waarmee de wetenschap al lang heeft afgerekend²⁶", zo lezen we in een wetenschappelijk tijdschrift. *Wetenschap*, zoals we verder nog zullen toelichten, *bepert zich tot een deelverzameling van de werkelijkheid*, en wel tot dat deel dat aan haar vooropstellingen beantwoordt. Maar die zijn in hoofdzaak materieel. *Wie de werkelijkheid tot dit materiële beperkt, vindt uiteraard niets dat dit materiële overstijgt*. Doet wetenschap dat toch, dan overschrijdt zij de methodische grenzen die zij aan zichzelf heeft opgelegd en verarmt ze zich tot een ideologie, een 'methode' die zich de enig geldige waant. We komen er nog op terug.

Als etno-psychiaters, psychiaters die vertrouwd zijn met de opvattingen en gebruiken van andere culturen, geconfronteerd worden met psychische problemen

²⁴ Fortune D., *Occultisme*, Amsterdam, Gnosis, 1939, 83.

²⁵ Fortune D., *Psychische zelfverdediging*, een studie in occulte pathologie en criminaliteit, Amsterdam, Gnosis, 1937, 113.

²⁶ Scientific American, november 2006, p.116.

eigen aan traditionele culturen, merken ze dat de westerse psychiatrie nauwelijks in staat is deze op te lossen. Integendeel, onze **westerse psychiaters** worden steeds opnieuw **geconfronteerd met de begrensdheid van de moderne 'rationaliteit'**. Zie hier wat etno-psychiaters zelf ons hierover meedelen²⁷: “Laat ons de situatie klaar formuleren: de Westerse psychiatrie is er niet toe in staat gebleken de psychische gezondheid van de leden van traditionele samenlevingen veilig te stellen, dit, zowel in het thuisland als in de landen naar dewelke men uitgeweken is. Dit is een vaststelling. Maar de gevolgtrekkingen zijn omvangrijk”. Zoals het nu is nemen meer dan tachtig procent van de bewoners van onze planeet hun toevlucht tot traditionele therapeutische technieken, zoals bijvoorbeeld het sjamanisme of de technieken, behorend bij hun religie. En dat heeft te maken met het inroepen van de hulp van helende fijnstoffelijke wezens en krachten om het kwaad te neutraliseren. Elke religie kent daarvoor haar gebeden en rituelen. En dat behoort nu eenmaal niet tot het terrein van de exacte wetenschap. Illustreer we zulks met de volgende getuigenis.

De schepping van een wraakdemon

Westerlingen, die de eeuw der verlichting hebben ondergaan, hebben weinig kennis van magische praktijken. In feite weten de meesten er bijna niets van. Het zal hen wellicht moeilijk vallen om zich in deze vreemde wereld in te leven. We beginnen toch maar aan dit verhaal. Dynamische religies gaan ervan uit dat er in het geheel van de werkelijkheid **ook allerlei fijnstoffelijke wezens bestaan**. Maar ook 'de man van de straat', **gewone mensen** dus als jij en ik, **kunnen**, in welbepaalde omstandigheden, **zelf fijnstoffelijke wezens tot leven brengen**. Ook onbewust. Verwijzen we hiervoor naar Dion Fortune en de schepping van haar wraakdemon²⁸.

Fortune schreef een aantal werken over magie. We vatten haar verhaal kort samen. Iemand had haar een groot onrecht aangedaan. Net voor het inslapen liet ze haar gedachten onbeheerst gaan en dacht ze eraan om wraak te nemen. Maar kijk, als sensitieve mens, ervaaarde ze dat haar wraakgedachte zich fijnstoffelijk begon te verwerklijken. Ze 'zag' dat er zich ter hoogte van haar zonnevlecht een fijnstoffelijke nevel vormde, en geleidelijk **de gedaante van een wolf** aannam. Uiteindelijk was het dier nog slechts met een dunne navelstreng aan haar lichaam verbonden. Fortune vreesde dat bij het doorbreken van de navelstreng het dier tot een zelfstandig en boosaardig wezen zou uitgroeien. Dan, zo meende zij, zou **het kwaad in de wereld een beetje groter geworden** zijn. Zij raadpleegde hiervoor haar 'meester', een helderziend en bevoegd persoon. Deze vertelde haar dat ze het dier ten alle prijze terug in zich moest opslorpen, een beetje zoals men met een rietje de limonade uit een glas zuigt. Dat deed ze, echter met zeer veel moeite en 'badend in het zweet', terwijl ze tegelijk ook **haar wraakgedachte terug in zich moest opnemen**. Maar dat betekende dat ze

²⁷ Tobie Nathan, *Psychanalyse paienne (Essais ethnopsychanalytiques)*, Paris, 1988. En T. Nathan, *le sperme du diable*, Paris, 1988, 13. Zie ook : Cursus 7.4. bijzondere vraagstukken uit de cultuurfilosofie p.24.

²⁸ Zie het boek *De 'Homo Religiosus'*, 7.4.1. : een wraakdemon.

deze gedachte opnieuw moest doorleven, iets wat ze slechts met de grootste zelfbeheersing kon volbrengen. Tot zover dit verkorte verhaal.

Heel wat mensen kennen eveneens wraakgedachten die ze om welke redenen ook, niet kunnen en ook niet willen bedwingen. Ze laten deze gedachten de vrije loop. Ook een welbepaalde vorm van psychiatrie²⁹, helemaal niet vertrouwd met de fijnstoffelijke gang van zaken - met de 'achtergrond' - raadt zulke mensen aan om hun woede verder uit te leven, eventueel in gedachten, eventueel door hun **boosheid op een voorwerp uit te werken**. Men kan dan b.v. op een zak zand slaan, en zich hierbij voorstellen dat men met kracht slaat op de persoon op wie men zich wil wreken. Zo verliezen ze inderdaad een deel van hun agressie. Maar onbewust kunnen zij, net als Fortune, ook fijnstoffelijke wezens, **'wraakdemonen' tot leven brengen**. Alleen, ze weten het niet en hebben evenmin een zicht op de fijnstoffelijke zijde van hun daad. Men kan blijkbaar ook **kwaad stichten zonder het te weten**. *Psalm 19 (18)* waarschuwt ons ervoor onze gedachten onder controle te houden : "Heilige Drie-eenheid, wie is zich van al zijn of haar fouten bewust? Zuiver ons tenminste van het onbewuste kwaad dat wij bedrijven".

Als deze 'demonen' dan uiteindelijk loskomen van hun maker, de op wraak beluste mens, is het kwaad in de wereld wat meer toegenomen. **Deze wezens zoeken vervolgens een gelijkgestemde, dus boze mens**, en vinden wel zo iemand. Dan kunnen ze **terugkeren naar hun maker**, de boze mens. Want hier trekt het gelijke het gelijke aan, 'similia similibus', zo klinkt dat in het Latijn. Zij versterken op die wijze het reeds aanwezige kwaad in een gelijkgezinde, boze mens. Die dan plots en geheel onverwacht **een grensoverschrijdend gedrag** kan vertonen. En die boze mens kan zich dan, na een begane misstap of wandaad of wat ook, terecht en **verwonderd afvragen wat hem bezielde om zo lelijk te keer te gaan**.

Wordt de demon die hem beheerst, door één of ander exorcisme uit de mens verdreven, dan kan die **boze geest**, zoals de evangelietekst *Mattheüs 8,28-34*³⁰ het illustreert, en zoals hierboven reeds vermeld, op zoek gaan naar verwante geesten en naar **zijn slachtoffer terugkeren, eventueel versterkt** met zeven soortgenoten. Resultaat: een latente en soms patente bezetenheid kan zich van die mens meester maken. Hier is de meest efficiënte wijze van behandeling er voor te zorgen dat de kwade geest het lichaam van de patiënt verlaat. **Exorcisten**, thuis in dat domein, zeggen ons om het **kwaad best niet te bestrijden zoals de kerk dat doet**, met een traditioneel exorcisme, dat die geesten hun 'woonst' ontnemt. Hun 'thuis' is inderdaad de mens die ze bezeten hebben gemaakt. Het is **beter die kwelgeesten een andere verblijfplaats in de schepping toe te wijzen**. Nadat Jezus in de hierboven aangehaalde tekst van *Mattheüs* twee bezetenen genezen had, versta: de boze geesten uit de

²⁹ Zie het boek: De 'Homo Religiosus', 7.4.1. Een wraakdemon, de morele taboes der religies.

³⁰ Zie ook: Lukas 8: 26-39.

bezetene had verwijderd, gaf hij deze geesten elders een plaats door ze naar een troep varkens te verwijzen.

Het mag duidelijk zijn dat de hier aangehaalde werkwijze te maken heeft met de buitennatuur, het kwade dat zich toont, en ook met de bovennatuur, de wijze waarop het kwade bestreden wordt. Hoe kan een wetenschap of zelfs een psychiatrie hier van enig nut zijn, als zij enkel de natuurlijke zijde van de werkelijkheid erkent, en dus geen kennis neemt en ook niet wil of kan nemen van wat er op paranormaal gebied gebeurt? Lijkt dat niet veeleer op een dweilen met de kraan open? **Patiënten** kan men zo eventueel met verdovende middelen of **met de dwangbuis wel 'klein' krijgen**. Ze zijn dan geen gevaar meer voor hun omgeving. Maar of er voor de patiënt hiermee een oplossing, **een werkelijke genezing** in zicht is, dat is **toch een heel andere vraag**.

Mirakels als historische gebeurtenissen

De Bijbelse religie wordt zowel in het oude als in het nieuwe testament gezien als een fijnstoffelijke krachtwerking die uitgaat van God, van Jezus of van de Heilige Drie-eenheid, maar zo dat ze een repercussie, een helende weerslag heeft op zowel het fijnstoffelijke als het biologische lichaam. Deze Bijbelse getuigenissen tonen aan dat **een zo begrepen religie een door en door dynamisch karakter heeft**. Het kenmerk bij uitstek is de Goddelijke levenskracht die doorgegeven wordt en tot **opvallende en reddende resultaten leidt**. Ontegensprekelijk is Jezus een unieke figuur en zijn alle mirakelen van Jezus werkelijke, historische gebeurtenissen. Ook ongelovige, romeinse tijdgenoten van Jezus getuigen van die historiciteit.

Heden stellen al te sceptische denkers **de echtheid van Jezus' wonderwerken wel eens meer in vraag**. Hun argumenten hiertoe luiden meestal als volgt. "Deze mirakels zijn inderdaad niet op een wetenschappelijke wijze herhaalbaar. Jezus zal in zijn tijd wel een indrukwekkend spreker geweest zijn, en het volk wilde dit onderstrepen door er allerlei miraculeuze handelingen aan toe te voegen. Maar deze hebben niet echt plaats gevonden." **2 Petrus, 1:16 spreekt deze nominalistische opvatting echter met klem tegen**: "Wij beriepen ons niet op vernuftig bedachte verhalen maar spraken als ooggetuigen". Als men op de nominalistische weg zou doorredeneren, dan kan men net zo goed stellen dat de god die achter zulke mirakels staat, even krachteloos en even onecht is. Dan pleit men voor een religie zonder die bovennatuur, eventueel zonder een buitennatuur, maar zeker zonder dynamisme, zonder krachtwerkingen. Zo herleidt, reduceert men geloof veeleer tot wat er horizontaal nog rest aan folklore, psychologie en sociologie of wat dan ook. Maar één ding is dat alles zeker niet : dynamische religie.

In hoofdstuk zeven stelden we dat de fijne stof de basis is voor tal van paranormale krachtwerkingen. In hoofdstuk acht illustreerden we dat de profeten van het oude testament die kracht aanwendden tot genezingen. En hoofdstuk negen toonde aan dat

Jezus gedurende zijn leven die kracht op een overweldigende wijze bezat en aanwendde om de eeuwige ellenden van de mensen te verhelpen. Met zijn belofte in de *Handelingen der Apostelen*, 1:8, om een helper, de Heilige Geest, te zenden, is het overduidelijk dat hij zijn levenskracht verder ter beschikking stelt voor wie er gebruik wil van maken. Dat leidt ons haast naadloos tot de volgende stap.

10. Apostelen en priesters ontvangen die kracht.

Op aarde had **Jezus** geen steen om zijn hoofd op te leggen, maar met de bovennatuurlijke kracht die Hem door de hemelse Vader gegeven werd, legde hij de handen op, genas hij zieken en dreef hij demonen uit. **Die kracht stelde hij herhaalbaar en gaf ze ook door aan de apostelen.** Citeren we uit de Bijbel :

In *Mattheus* 18: 19-20 zegt Jezus tot zijn leerlingen : “Ga en maak alle volkeren tot leerling, doop hen in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, en leer hun alles onderhouden wat ik jullie geboden heb. Weet wel, ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voleinding van de wereld.”

Marcus 6:7 : “Hij riep de twaalf bij zich en begon hen twee aan twee uit te zenden en hij gaf hun macht over onreine geesten”.

Marcus 16:18 : “De volgende tekenen zullen hen die tot geloof gekomen zijn, begeleiden : in mijn naam zullen ze demonen uitdrijven, nieuwe talen zullen zij spreken, met hun handen zullen zij slangen opnemen, en als ze dodelijk gif drinken, zal dat hun niet deren. Zieken zullen zij de handen opleggen en deze zullen weer gezond worden”.

Handelingen der apostelen, 28;5 vermeldt inderdaad dat de apostel Paulus door een slang gebeten wordt zonder hiervan enig nadeel te ondervinden.

Lucas 9:1: “Hij riep de twaalf bij elkaar en gaf hun kracht en gezag over alle demonen en ter genezing van ziekten”.

En nog eens *Mattheus*, 16:18-19 waarin Jezus tot Petrus zegt : “Jij bent Petrus en op deze rots zal ik mijn kerk bouwen. De poorten van de onderwereld zullen haar niet overweldigen. Ik zal je de sleutels van het koninkrijk geven. Wat jij op aarde bindt, zal in de hemelen gebonden zijn en wat jij op aarde ontbindt zal ook in de hemel ontbonden zijn”. De Latijnse en ook Griekse term ‘petra’, betekent inderdaad ‘rots’.

Verlies van bovennatuurlijke begaafdheden?

Petrus en de overige apostelen beschikken met andere woorden over een ongehoorde macht. Bij uitbreiding hiervan beschikken **ook de priesters over deze macht. Ze wordt hen meegegeven bij hun wijding**. Het priesterschap is inderdaad één der zeven sacramenten. Sint-Augustinus, die in 430 sterft, stelde echter vast dat die bovennatuurlijke begaafdheden reeds in zijn tijd enkel nog sporadisch te vinden waren. Heeft onze Bijbelse religie gedurende al die eeuwen dan inderdaad heel wat van zijn innerlijke kracht verloren? Had God misschien goede redenen om zijn immense levenskracht te ontfangen aan een aantal van zijn dienaars? Bijvoorbeeld aan zijn dienaren die vergeten zijn dat hij bestaat? En blijkbaar is hun aantal echt niet verwaarloosbaar klein. Zoals we al eerder hebben gezegd, wie **als dienaar van de kerk niet in orde** is met de apostelen, vooral met Petrus, en niet gewetensvol leeft, **verliest het gewenste contact** met 'de hemelen'. Iets wat het **optimaal toedienen van de sacramenten**, het oplossen van levensproblemen en het bekomen van gunsten voor de gelovigen, behoorlijk **in het gedrang** kan brengen. Het kan toch niet dat er op het ooit zo vruchtbare veld van het priesterschap in hoofdzaak nog kaf zou te vinden zijn, en nauwelijks nog koren?

En toch... ook nog in onze tijd!

Een paranormaal genezer vertelt. Op zekere dag krijg ik mijn kleermaker op bezoek. Dat was nog toen de priesters in die lange priesterkleden liepen. Toevallig zegt hij me dat zijn vrouw al vijftien jaar ischias, 'cyatic' heeft. En ik wist door mijn

contacten dat hij een gelovig man was, geen naïef man, maar een gelovig man. Ik zeg: “kijk, weet je wat, je kent **O.L. Vrouw van Vlaanderen in Kortrijk**”. “Ah ja”, zegt hij, “dat is een annex van de Jezüietenkerk in het centrum van Kortrijk”. Dat beeld van O.L. Vrouw van Vlaanderen staat er al sedert de jaren 1200 en die plaats is voor vele mensen nog een echt heiligdom. Een Vlaamse gravin is toen de paus in Rome gaan bezoeken en die heeft haar een klein O.L. Vrouwenbeeldje meegegeven. De gravin heeft dat in een zijkapel van de Jezüietenkerk laten plaats. Om een goede verloofde te vinden gingen jonge mensen vroeger op bedevaart naar O.L. Vrouw van Vlaanderen. En als het dat is he, als er een heiligdom is waar de mensen in vroeger eeuwen voor huwelijksaangelegenheden naar toe gingen, dan mag je gerust zijn, daar hangen krachten, zeer sterke krachten. Nu, mijn kleermaker kende als een goede West-Vlaming dat heiligdom. Ik zeg hem : “kijk, vertel aan uw vrouw niets, volstrekt niets, want anders begin je suggestief te werken”. “Ja maar”, zegt hij, “je moet geen schrik hebben, ze gelooft toch in niets meer. Ze heeft al vijftien jaar ischias. Ik moet ‘s morgens eerst opstaan om koffie te zetten want ze heeft twintig minuten nodig om uit haar bed te geraken”.

Ik zeg hem : “ga in de voormiddag naar Kortrijk, naar de Jezüietenkerk in de zijkapel, dan zoek je in dat heiligdom naar een stoel, neem rustig je tijd, en als een stoel u aantrekt, zet u daarop. Kijk naar dat beeld, bidt hoogstens ‘Onze Vader’, niet het hele gebed maar juist ‘Vader’ of ‘Hemelse Vader’, en plots ga je als het ware een schokje in uw lichaam voelen. Ga dan buiten, en ga zo snel mogelijk een restauratiebedrijf binnen. **Ga een warme drank drinken**, melk, koffie, het is mij om het even wat, maar het moet warme drank zijn. Weet mij nadien het resultaat te vertellen. Waarom dit alles? Uit dat beeld, als je dat in geloof doet, komt een **groene energie die geneest**, en die zet zich vast in de bedevaarder, in mijn kleermaker, in en daar rond, en dat vormt een dikke wolk”.

“Vandaar dat een aantal Oudgriekse denkers als Thales en anderen ons zegt dat die ijle, fijne stof luchtachtig is. Zij steunen zich op een soort waarneming, niet op hersenspinsels alstublieft. Die mensen wisten waarover ze het hadden. Ik zeg : als jij nu het heiligdom buitengaat, en je blijft dan voor een winkel haperen enzovoort, die energetische wolk gaat in het uitstalraam trekken en in de mensen die voorbijgaan en in de bomen die er staan. En jij gaat dan tevergeefs dat heiligdom bezocht hebben. Maar ga zo snel mogelijk naar een restauratiebedrijf warme drank drinken. Want in die warme drank trekt die hele wolk, en dan heb je ze in jezelf want je gaat ze nodig hebben als je thuiskomt.”

‘s Anderendaags, want je bent natuurlijk nieuwsgierig hoe dat afgelopen is, zet hij weerom de koffie, zoals altijd. En zijn vrouw komt binnen. “Dat is curieus zegt zij”, **ik heb geen pijn meer**. Ze kon het niet geloven. Dan heeft hij alles verteld. Nu wilde ze mij onmiddellijk contacteren. Ik zeg : “neen mevrouw, minstens twee jaar contacteer jij

mij niet. Want ik heb het ergste van uw kwaal in mij getrokken. Het is daarmee dat in al die Oudgriekse heiligdommen een soort van speciaal wezen aanwezig is die dat aankan.”

Opmerking: bedoeld zijn de heiligdommen van o.m. Olympia, Delphi, Eleusis in Griekenland, waar ook paranormale genezingen plaatsvonden en waar **priesters of priesteressen de ziekte van de patiënt konden overnemen** en verwerken. Een getuigenrest hiervan vinden we b.v. nog bij genezers die zieken de handen opleggen of bij zogenoemde **'magnetiseurs'** die met welbepaalde strijkbewegingen helende energieën kunnen doorgeven aan zieke mensen en de slechte energieën met hun handen opvangen. Regelmatig zie je ze dan even pauzeren en hun handen 'afkloppen', zoals je druppels water van je handen 'afslaat'. Dat doen ze om zichzelf te reinigen. Een andere manier om zich van die negatieve energieën te ontdoen bestaat er in om hun handen telkens even onder stromend water te houden. De negatieve energie stroomt dan via het water mee naar 'moeder aarde', die dat 'kwaad' kan verwerken. Geven we na deze korte toelichting terug het woord aan onze genezer.

Ik zeg : “ik moet dat kwaad verwerken, want als je te vlug bij mij komt, dan ga je het weer hebben. En misschien nog erger. En na twee jaar en een half ben ik daar op een avond geïnviteerd. Ik ben daar als een koning ontvangen want dat mevrouw had sedertdien geen enkele pijn meer gehad en ze was mij oneindig dankbaar. Maar ze begreep niet waarom dat twee jaar moest duren vooraleer ze mij terug mocht contacteren, en die reden is niet ver te zoeken. **Wie mensen zo geneest, die neemt de gehele verantwoordelijkheid op zich en die trekt die zieke fijne stof en die zieke energie van die kwaal in zich.** Hij is dan omgeven van zwarte vlekken, voor wie dat kan zien, en hij moet dat dan incasseren en verwerken. Sommige mensen noemen dat een mirakel, ja en neen, dat is miraculeus voor de mensen die die wereld niet kennen, maar voor iemand die daar in thuis is, is dat **een kwestie van het beheersen van die fijnstoffelijke processen.** Ik heb ischias gehad gedurende drie maanden in de erge graad, en ik kan het je verzekeren, je gaat niet dood en je bent niet ziek maar het doet enorm pijn. In die erge fase is het verschrikkelijk, het zweet druipt u af.”

Opmerking. Voegen we aan deze getuigenis nog het volgende toe. Het O.L. vrouwenbeeldje stond sedert eeuwen in de kapel waar vrome bedevaarders voortdurend kwamen bidden. Het stelt de maagd Maria voor. Dus deelt het in haar energie, het gekende 'similia similibus'; het gelijke trekt het gelijke aan. Het beeldje was een gift van de paus. De paus, als plaatsvervanger van Petrus, en zetelend op de 'Heilige stoel', heeft ook een goede energetische uitstraling. Hiermee is niet gezegd dat elke individuele paus goed uitstraalt. De geschiedenis kent uitzonderingen. Maar in regel laadt het beeldje door de gebeden van de bedevaarders zich eeuwenlang met fijnstoffelijke energie op en straalde het steeds beter uit. De bescheiden genezer

verzwijgt het hier, maar *zijn drie maanden durende pijn was juist het gevolg van het overnemen van de kwaal van die vrouw.*

En nog dit: Omwille van *angst voor diefstallen*, heeft men recent het *originele beeldje* van O.L. Vrouw veilig opgeborgen en *vervangen door een kopie*. Deze kopie heeft uiteraard *niet de krachtige uitstraling van het origineel*, zodat ze voor dergelijke magische doeleinden niet meer geschikt is. Vermoedelijk is de jezuietengemeenschap van Kortrijk niet op de hoogte van de magische kracht van het beeldje zoals het hier werd beschreven en is hun religie-opvatting mogelijk niet van het dynamische type. Wie zich verder en degelijk informeert, verneemt dat zulke genezers ook heden nog te vinden zijn. Uiteraard niet via officiële kanalen. Maar wie zijn oor te luisteren legt en uiterst discreet blijft, vindt ze nog wel. Sporadisch.

In dit tiende hoofdstukje kwam op een indringende wijze de vraag naar voor of onze tijd nog voldoende aandacht heeft voor de kracht van de 'bovennatuur'. Belichten we hiervan nog een tweede aspect van deze werking van krachten.

11. De sacramenten

Ook sacramenten behoren tot de krachtwerkingen van het christendom. Priesters zijn door hun wijding gemachtigd om sacramenten toe te dienen. De oude catechismus leert ons dat *een sacrament een gewijde handeling is, die door Jezus zelf is ingesteld*. We kennen er zeven: het doopsel, het vormsel, de biecht, de eucharistie, het huwelijk, het heilig oliesel en het priesterschap. Deze ritën kennen een specifiek verloop. Zij dragen in zich wat diegene die ze ingesteld heeft - hier dus Jezus - er in legde betreffende levenskrachten en bijhorende fijnstoffelijke wezens.

Ook huidige helderzienden zeggen dat sacramenten occulte, bovennatuurlijke fenomenen zijn en een fijnstoffelijke krachtwerking veroorzaken die *niet alleen op de 'persoonlijkheid' van de mens haar stempel* drukt, maar ook en *vooral op zijn 'individualiteit'*. Het occult statuut van de betreffende mens krijgt hierdoor een specifiek kenmerk, in hedendaagse termen een 'upgrading', iets dat niet meer en nooit meer gewist kan worden.

In recente tijd en na alle commotie rond het thema 'Godvergeten', houden sommige mensen eraan zich te laten *ont-dopen*. Dat is hun goed recht. Men kan zich inderdaad laten schrappen uit een doopregister, maar het is duidelijk dat dit enkel de 'natuurlijke zijde' betreft. De 'bovennatuur' van de mens die zich wil laten ont-dopen, nog anders gezegd, *zijn 'occult statuut', blijft uiteraard ongewijzigd*. Veel meer dan een symbolische handeling is dat dus niet. Je kan best zeggen dat je jezelf niet langer wenst in te laten met de buiten- of de bovennatuur en dat je enkel nog rekening wenst te houden met de 'voorgond' van het leven. Maar dat ligt nu eenmaal niet in je macht.

Het zal die 'achtergrond', de buiten- of bovennatuur er niet van weerhouden je verder te blijven beïnvloeden. We kunnen deze houding enigszins vergelijken met de mens die beslist om zich niet langer on- of onderbewust te laten manipuleren. De vraag blijft of hij dat kan en of dat wel enig effect heeft. Het lijkt een beetje op een vis die als het regent wat dieper in het water duikt om niet nat te worden. Het on- of onderbewuste van die mens is per definitie niet bewust. En reageren tegen iets waar je niet van op de hoogte bent, is een hachelijke onderneming. De niet bewuste tendensen in de mens laten hun invloed ongestoord verder gelden. Dat heeft de Weense psychiater Sigmund Freud ten overvloede aangetoond.

Een geconcentreerde aandacht

Het toedienen van een sacrament vereist, zoals bij alle magie overigens, dat de **priester, zijn aandacht concentreert** op wat hij doet. Is hij verstrooid of is hij er met zijn gedachten niet bij, dan bereikt hij niet het beoogde doel. Ook moet de priester een gewetensvol mens zijn en **'in staat van genade'** leven, zoals de oude theologen dat stelden. Anders kunnen heel wat afbouwende wezens en energieën bij het toedienen van het sacrament mee opgeroepen worden.

Brengen we dit laatste in verband met ons thema 'Godvergeten'. Wat met **een priester** die een mens, sterker nog **een kwetsbaar kind, dwingt tot seksueel contact?** Het hoeft toch geen betoog dat zo iemand, door de onbeschaamdheid van zijn daad, **onmogelijk nog in vriendschap met God** kan leven. De broodnodige levenskracht die hijzelf ontbeert, steelt hij op een bijzonder brutale wijze van een zwakkere medemens. Het spreekt voor zich dat hij zo onder een demonische, of erger nog, een satanische invloed komt. Hoeft het nog gezegd? Zo iemand is totaal **ongeschikt voor het priesterambt**. Dit werd reeds initieel gezegd in hoofdstukje vier, dat handelde over het verbond van God met de mens. Hierbij deelde God zijn levenskracht met wie zijn decaloog onderhoudt, maar hij onthoudt ze aan wie hem niet wil kennen, aan wie een **wraakroepende zonde** pleegt. Dat zullen we verder toelichten.

Een ziel zonder Goddelijke levenskracht

Verwijzen we weer naar *1 Joh 5:16* "Als iemand zijn medemens een zonde ziet bedrijven, die niet tot de dood voert, moet hij voor hem bidden, en God zal hem in leven houden. Dat wil zeggen: als zijn zonde hem niet doodt. **Want er is een zonde die tot de dood voert, en hiervoor geldt mijn aansporing om te bidden niet.**" De mens

is dan, zoals *psalm 88 (89) :11-13* suggereert, slechts als een refaïm, als een ziel zonder goddelijke geest of levenskracht, en in die zin dus als 'dood'. Door de gruwelijke aard van zijn daad sluit de Godvergeten priester die zulk een kwaad bedrijft, zich automatisch af van de vriendschap met God. Dat is, zoals reeds aangehaald, de regelrechte toepassing van *Genesis 6:3* waarbij God zegt: "Dat mijn Geest, mijn goddelijke levenskracht, niet onbeperkt verantwoordelijk is voor de mens in de mate dat hij 'vlees' is, in de mate dat hij gewetenloos is".

Slechts één conclusie dringt zich op : zo iemand kan **onmogelijk zijn bovennatuurlijke priesterlijk ambt nog vervullen**. Uiterlijk gezien kan hij de religieuze handelingen blijven uitvoeren, maar op het paranormale niveau deelt hij niet langer in Gods levenskracht. Integendeel. Een kerkelijke overheid kan dat naar de letter van haar wet eventueel anders beslissen. Maar de betekenis van **zijn ambt als goddelijke krachtwerking blijft de facto onbestaande**. De energieën en de wezens die zo iemand in hun greep houden en zijn diepere ziel beheersen, komen nu vanuit een heel andere hoek. De kwaliteit van zijn zielenzorg is hieraan analoog. En dus te mijden. En nog dit: Juridisch mag zo een misdaad al verjaard zijn, vanuit de individualiteit van de Godvergeten priester gezien is dat evenwel een heel ander verhaal. **Het verjaart helemaal niet**. Het occulte statuut van zo iemand is behoorlijk beschadigd. Dat willen we verder nog toelichten.

Wat niet alle clerici zien.

Keren we terug naar het eerste sacrament, het doopsel. In zijn tijd, en dat is eeuwen geleden, zei een zekere Theodotus³¹ : "Het is aangewezen om het doopsel met vreugde tegemoet te gaan. Maar, aangezien dikwijls **onreine geesten in het sacrament mee neerdalen** en meteen het sacramenteel merkteken ook verwerven - iets dat dergelijke geesten in het vervolg onbeheersbaar maakt -, geraakt onze vreugde in vrees verwickeld uit bezorgdheid dat ook onreine wezens mee in het doopwater zouden afdalen".

Tot daar de voor ons zeer belangrijke tekst. De schrijver uit zijn bezorgdheid over het feit dat onreine geesten mee toegang krijgen tot de dopeling, en dit als het doopsel niet met de beste zorgen wordt toegediend. De schrijver trekt iets bloot - apocalyptiek - dat een groot gedeelte van de hedendaagse clerici blijkbaar niet 'ziet'. Het **oudere doopselritueel** bevatte eveneens een gebed dat **een exorciserende, een kwaad bestrijdende werking**, had. Een zekere seculariserende tendens in de kerk minimaliseert heden echter het bestaan van het kwaad en van de duivel. En dus werd **die exorcisme-formule uit het doopsel geschrapt**. Maar als de duivel niet bestaat, zo vragen goed menende gelovigen zich af, waarom laten we ons dan nog dopen, en van wat of van wie heeft Jezus ons dan verlost? Wat is dan verder de zin van zijn

³¹ Zie op deze website, cursus : 9.5. Elementen van religiefilosofie 1994/1995, Steekproef 56. Indringing.

kruisdood, zijn nederdaling ter hel en zijn verrijzenis? En bij uitbreiding van het hele christendom? De teksten van Petrus en Paulus betreffende de afrekening van Jezus met die duistere machten uit de kosmos hebben dan helemaal geen betekenis meer. Dat valt dan allemaal weg. En wat er nog rest is slechts een soort van stichtelijke moraal: 'bemint elkander', zo horizontaal mogelijk, meer niet. We krijgen zo een 'natuurlijke' religie, gereduceerd tot wat psychologische en sociologische begrippen, ontdaan van iedere bovennatuur, en dus wordt dat, als krachteloos zout, manipuleerbaar. Dat kan niet de bedoeling zijn. En het kan evenmin de intentie zijn om de krachtwerking van de sacramenten te verminderen of ongedaan te maken.

Indringende geesten

We vermelden de volgende anonieme getuigenis die zich enkele jaren geleden afspeelde in West-Vlaanderen. Een koppel, waarvan de vrouw onderwijzeres was en reeds drie kinderen had, kreeg er een vierde, een bloem van een meisje en een kerngezond kind. 's Nachts sliep het als een roosje. Na een tijd kon de moeder zelfs haar onderwijsopdracht hervatten. Dan kwam **de dag van het doopsel**. Heer oom, een priester, kreeg de eer. Van die dag af weende het kind zodra de nacht intrad, .. tot de morgen. De huisarts, later de kinderspecialist komen eraan te pas: "Het kind heeft te veel lawaai gehoord op het familiale doopfeestje". Er volgt een medicatie, maar geen resultaat. Totdat men **ten einde raad een zienster raadpleegt**. Deze dame, wat achterdochtig omdat zij een priester in het gedrang ziet komen, zegt dan toch maar wat zij 'voelt'. Zij stelt: "Gij moet mij niet geloven maar ik houd het radicaal staande. Ik zie, wanneer ik mij op de ritus van het gieten van het doopwater concentreer, **een aantal onzure geesten**, zwarte gedaanten, die, mee met het doopwater, **in het kind** dringt. Laat het dus door iemand die zoiets meester kan, bewerken, **'bezweren'** misschien. Maar, ik leg er de nadruk op, bewerken 'in die precieze zin'. Het koppel is op een priester gevallen die een ritus uitvoerde 'in die precieze zin'. **Vanaf die dag sliep het meisje weer normaal**.

Wie uit dit alles zou besluiten om een kind dan maar niet te laten dopen, maakt hier duidelijk de verkeerde keuze. Het doopsel moet niet afgebouwd, wel geherwaardeerd worden. Wil het efficiënt zijn tegen kwade invloeden, lijkt het aangewezen dit ritueel **terug** te voorzien van **een exorciserende formule**.

Bezetenheden komen in onze tijd nog slechts sporadisch voor, zo hoor je, en sommigen raden je aan om ook maar eens een psychiater te raadplegen. Dat lijkt geen slecht advies. Alle hulp is welkom. Bezetenheden hoeven zich echt niet op die spectaculaire wijze te uiten zoals dat b.v. in de film 'the exorcist' getoond wordt. Hoewel dat in crisismomenten ook bestaat, kunnen bezetenheden zich eveneens en zelfs veel talrijker uiten in **niet aflatende pesterijen allerhande.., of in het jarenlang verkrachten van kinderen**. Je kunt onmogelijk stellen dat zulke daden ingegeven worden door de Heilige Geest. Wel door de onderwereld. En dan is de conclusie duidelijk. Als je

bezetenheid echter definieert als een opvallend en spectaculair gebeuren, dan zijn ze inderdaad minder talrijk.

Overigens, ook al beweert men dat bezetenheid heden een eerder marginaal verschijnsel is, een echte met God bevriende exorcist weet gewoon niet waar eerst te beginnen. Zoveel werk staat hem nog te wachten. De bewering van sommigen dat bezetenheden praktisch niet meer voorkomen, werd door een aantal exorcisten weggelachen. Het was echter veeleer een 'wenend lachen'. Deze term komt van de Oekraïense schrijver Nikolaj Gogol (1809/1852). Je lacht omwille van het belachelijk karikaturale dat zich toont. Maar iets in je treurt en weent omdat van die hoge idee - b.v. het exorcisme - nog slechts een zielige en eerder krachteloze karikatuur overblijft. Zo kan je eveneens een wenend lachen over hebben voor priesters die het bestaan van God vergeten zijn. Zo immens groot is de invloed van het kwaad in deze wereld. En de kans dat die zwarte occulte achtergrond wordt opgemerkt, is eerder klein.

Een eucharistieviering, helderziend waargenomen

Vermelden we vervolgens hoe de zienster Gizella Weigl het sacrament van de eucharistie op een bovennatuurlijke wijze aanvoelt en weergeeft. Haar boek, *Die entschleierte Aura*³² bevat enerzijds een schilderijtje van wat zij helderziend heeft waargenomen tijdens de consecratie gedurende de Pinksterdienst van de kerk van Prenzlau, een gemeente in de Duitse deelstaat Brandenburg. En een tweede schilderij stelt de aura voor van een Oosters-Orthodox kerkgebouw tijdens het zingen van een lied ter ere van de verrijzenis van Christus. In de beide schilderijtjes omsluit **een lichtende aura van enkele tientallen meters hoog, als een gigantische luchtbel het hele kerkgebouw**. Hierin, in deze aura, situeren zich bovendien allerlei fijnstoffelijke, hogere wezens die de opgewekte energieën richten en versterken. Ook hier vindt het gelijke, het gelijke. Gebeden tot de triniteit roepen gelijkgestemde fijnstoffelijke wezens op. **Zelfs vandaag nog** beweren met God bevriende zieners en ziensters ons dat ze, ofschoon sporadisch, nog zulke grote en lichtende aura's rond kerkgebouwen waarnemen.

Een seculariserende richting?

Dion Fortune zegt in haar boek *Psychische zelfverdediging*³³, dat de **gemiddelde geestelijke** niet erg bedreven is in de techniek van het occultisme, en dat hij daarom **weinig of niets begrijpt van zijn religieuze verrichtingen**. Het blijft voor haar een open vraag welke invloeden de priester naar het altaar brengt en welke krachten hij nadien verspreidt. Zij verwoordt hiermee toch een zeer ernstige kritiek op de eerder **seculariserende richting die de kerk in de loop van haar eeuwenlange geschiedenis is ingegaan**. Als gevolg hiervan kan men zich ook heel wat vragen stellen naar de

³² Weigl G., Wezel F., *Die entschleierte Aura*, Eching (DL), 1986⁻², 142 en 143.

³³ Fortune D., *Psychische zelfverdediging, een studie in occulte pathologie en criminaliteit*, Amsterdam, Gnosis, 1937, 102

opleiding en het werk van vele geestelijken. Wijzen we er ook op dat onze westerse cultuur in de 17de eeuw doorheen 'de verlichting' is gegaan, een cultuurstroming die eerder vijandig stond tegenover al het paranormale en het religieuze en wiens invloed nog steeds nawerkt, vooral dan via de exacte wetenschappen. We komen er verder nog op terug. Kijken we vervolgens naar enkele krachtwerkingen in andere religies.

12. Dynamische krachten in niet-Bijbelse religies

De Bijbel stelt dat God de schepper en gever is van alle levenskracht. Daarom heeft hij helemaal geen offers nodig. Wel vraagt hij aan de gelovigen dat ze zijn decaloog, zijn geboden onderhouden. Dat werd op een positieve wijze verwoord in Genesis 6:3 : Indien de mens gewetensvol is, dan deelt hij overvloedig in die levenskracht.

In dit hoofdstukje nemen we een steekproef met betrekking tot het oplossen van levensproblemen bij een twaalfstal heidense religies of religieuze praktijken. Want dat doen ze heel zeker: op hun eigen wijze komen ze tegemoet aan de eeuwige ellenden van de mens. De vraag blijft hierbij echter levensgroot : wat geeft de mens zelf daarvoor in ruil. De lezer die met de hieronder volgende en eerder ongewone praktijken helemaal niet vertrouwd is, zal wel eens meer en met stijgende verbazing de wenkbrauwen fronsen. Vanwaar telkens de vereiste energie komt, zal bij hem ook geleidelijk duidelijk worden. Zoals reeds gezegd, religie, niet zozeer als traditionele volksreligie, maar met aandacht voor de werking van subtiele krachten en entiteiten, kan behoorlijk ingewikkeld zijn.

Santeria

Lezen we Migene Gonzales-Wippler, *The santeria Experience*³⁴. Het boek geldt zo een beetje als model voor wat wezenlijk een heidense religie is. Santeria komt uit West-Afrika (Nigeria, Benin) en is de religie van de Yoruba volkeren. Vele Yoruba's werden indertijd als slaven en slavinnen naar Cuba, Puerto Rico, Haïti, Trinidad, en Brazilië overgebracht. Ook in Florida en New York is santeria verspreid. In New York alleen al telt deze religie 300.000 volgelingen. Ruim honderd miljoen mensen zouden wereldwijd op één of andere wijze deze religie aanhangen. De schrijfster Migene Gonzales-Wippler was een blanke antropologe en werd als kind opgevoed door een kindermeisje, dat aanhangster was van santeria. Santeria is een syncretische religie: een mengeling van oppervlakkig katholicisme en West-Afrikaans heidendom. Letten we op de betekenis van het woord 'Santer', 'heilig'. Santeria betekent 'wat het heilige betreft'. Net zoals in het christendom is ook hier het heilige, als toegenomen kracht, het object der religie.

³⁴ Gonzales- Wippler M., *The santeria Experience*, Minnesota, 1992-2.

Een 'deus otiosus'. Zo kent de santeriareligie een opperwezen, dat men Olorun noemt. Dit opperwezen is niet de Bijbelse Jahweh. Olorun is voor de santeria-gelovigen de bron van alle leven en levenskracht. Santeria is dan blijkbaar een dynamistische religie. Nadat Olorun deze wereld geschapen had, beschouwde hij zijn werk als beëindigd en bekommerde zich verder niet meer om de kosmos en de mensheid. Hij is er nog wel, maar op een verre achtergrond. Hiermee is hij een soort van vadsige, luie god. In de godsdienstgeschiedenis spreekt men van een 'deus otiosus', een god 'op vakantie'. Het Latijnse woord 'otium' staat tegenover 'negotium' dat bezigheid, werkzaamheid betekent. Hij is dus een luie god. Het werk wordt in de santeria-religie gedaan door de orisha's, een soort van goddelijke helpers. Als lagere godheden beheersen zij het heelal en vooral het lot van de mensen. Men zou ze kunnen vergelijken met de hofraad van Jahweh, waarvan sprake is in de Bijbel (*Job 1:6*). Voor de santeria-gelovigen **zijn Olorun en de orisha's objectief bestaande, maar fijnstoffelijke wezens**. De orisha's worden tijdens rituelen ook effectief gecontacteerd. Wie sensitief is, wie mantisch begaafd is, zo beweren deze gelovigen, zal hun aanwezigheid voelen, eventueel zien, eventueel hun woorden horen. Deze religie is dus verre van nominalistisch of rationalistisch.

'Do, ut des': Gonzales Wippler schrijft dat de mensen 'ashé' nodig hebben om te overleven en om diverse levensproblemen op te lossen. 'Ashé' is het santeria-woord voor fijnstoffelijke levenskracht. Waar haalt men nu deze 'ashé'? Bij diegenen die ze bezitten. Dat zijn de orisha's, de goden. **En waar halen de orisha's deze energie? Eenvoudig uit de offers** die ze van de gelovigen eisen en die hun worden aangeboden. De goden willen eerst gunstig gestemd worden, wat impliceert dat ze niet als vanzelf in een goede verstandhouding met de mensen leven. Die offers kunnen bijvoorbeeld veldvruchten zijn, een kip die geslachtet wordt, een geit... Eens aan de goden geofferd, wordt dit voedsel door niemand meer opgegeten.

Deze offers bezitten naast hun materiële stof eveneens een fijnstoffelijke energie, de drager van levenskracht. Bij vruchten is dat de uitstraling of de aura van het vruchtensap. Bij dieren (en mensen) is vooral het bloed de drager van die subtiele levenskracht. Het is die levenskracht die de goden zich dan via het offer toe-eigenen. Op grond van hun magische vermogens, vormen de goden een deel van **de zo verkregen fijnstoffelijke energie om tot dat soort van levenskracht dat nodig is om het probleem dat hen voorgelegd wordt, op te lossen**. Zo wordt hen bijvoorbeeld gevraagd om een ziek kind te genezen, een werkloze aan een baan te helpen, een vertroebelde liefdesrelatie op te klaren, een betaalbare woning te vinden, het te laten regenen bij een aanhoudende droogte... Men ziet dat het telkens om zeer praktische levensproblemen gaat en dat deze religie zeer dicht bij de noden van de gewone mensen staat.

In het Latijn kent men de uitdrukking **'do, ut des', "ik geef, opdat jij geeft"**. Hier

toegepast: ik, santeria-gelovige, bezorg u, orisha, via een offer, de vereiste fijnstoffelijke energie, opdat jij, orisha, een deel van die energie transformeert en ze voor de oplossing van mijn probleem gebruikt.

Macumba

Macumba is een “archaïsche” religie, verwant aan santeria, die vanaf de 16e eeuw via Afrikaanse slaven in Amerika, inclusief Brazilië, aankwam. Deze religie werd verrijkt met een aantal christelijke invloeden. Verdiepen we ons in S. Bramley, *Macumba, Forces noires du Brésil*³⁵. Merk op dat Bramley in de titel van zijn boek spreekt van “les forces noires”, “zwarte krachten”, wat toch verre van positief klinkt. Hij had heel wat gesprekken met “La mère Marie-Josée”, die een “**Mère-des-dieux**” is. Deze term is moeilijk te vertalen en wordt meestal onvertaald weergegeven. De term ‘Godenmoeder’ bijvoorbeeld dekt nauwelijks dezelfde inhoud. Verduidelijken we de rol van een mère-des-dieux. Bij een ‘séance’ gaat een medium, bijvoorbeeld een jong meisje, in trance. De godheid neemt - letterlijk - bezit van haar. Het medium is dan niet meer zichzelf, ze is bezeten van haar god. De mère-des-dieux **kijkt erop toe dat de goden hun mediums niet te erg beschadigen of mishandelen**. Indien nodig kan ze deze goden wat bedaren en tot de orde roepen. Men begrijpt zo dat een mère-des-dieux over heel wat fijnstoffelijke krachten moet beschikken. In dat opzicht is ze enigszins te vergelijken met de doden-oproepster van Endor.

Volgens de aanhangers van macumba ‘berijdt’ (de Franse term luidt ‘chevauché’) de godheid dan het meisje. Het wordt in die cultuur als een hele eer ervaren om door een godheid ‘uitgekozen’ te worden. **Na de trance**, die enkele uren kan duren, **is het medium totaal uitgeput** en heeft ook **geen enkele herinnering** meer aan wat er zich tijdens deze trance heeft voorgedaan. De gelovigen zeggen : “ze werd bereden”. In het gewone taalgebruik: “ze werd verkracht”. Deze fijnstoffelijke wezens zijn voor de gelovigen even werkelijk als een gewone medemens, alleen hebben ze enkel een fijnstoffelijk lichaam dat bovendien niet door iedereen aanvoeld of waargenomen wordt.

Vodoe

Lezen we W. Lederer³⁶, *La peur des femmes ou gynophobia*. Vodoe of vaudou is een religie die vooral in Haïti gekend is en enige gelijkenis vertoont met santeria en macumba. Ook hier is een jonge man of vrouw het medium dat zich daartoe leent. Een ‘loa’ of geest neemt dan van hem of haar bezit. **Het medium verliest hierbij alle zelfbezit** en is in trance, in vervoering en is dus zichzelf niet meer. Eigenlijk is ze **buiten bewustzijn**. In wat volgt, gaat het om een medium dat bereden wordt door een vrouwelijke loa, die zich Erzulie noemt. **Zij is, zoals alle goden van de heidense religies,**

³⁵ Bramley S., *Macumba, Forces noires du Brésil*, Paris, Seghers, 1975, 42, 35, 58.

³⁶ Zie : W. Lederer, *La peur des femmes ou gynophobia*, Paris, 1980, 276 / 281 (Erzulie, tragique maîtresse). Zie eveneens op deze site : Cursus 10.3. Religiefilosofie. Het eeuwig verbond. p.9. De vervoering als ‘onthulling’.

'demonisch'. De ene keer doet ze goed, dan weer kwaad. Dan doet ze het goed, of het kwaad dat ze veroorzaakt heeft, weer ongedaan. Kortom, men weet niet wat men aan haar heeft. Ze is, als de meeste goden van de buitennatuur, onbetrouwbaar. Ze is gekenmerkt door een 'harmonie der tegengestelden'. Enerzijds kent ze een overvloed aan weelde en rijkdom maar ze mist anderzijds alle goederen. Zij is smoorverliefd op mooie mannen maar tegelijkertijd verslindt zij ze. Ze heeft oog voor bloemen en danst zeer gracieus op de maat van haar geliefde liederen. Ze eet het zeer uitgelezen voedsel, vooral taarten, en neemt de dranken tot zich. Bij herhaling beklagt ze zichzelf. Hoe rijkdom en weelde haar ook omgeven, zij mist ongeveer alles en barst dan in tranen uit. Kan zij zich eindelijk wat ontspannen, dan stopt ze met klagen. Haar lichaam lijkt radicaal uitgeput. Ze wil ondersteund worden door enkele sterke mannen. Men draagt ze dan b.v. daarop naar een kamertje en legt ze zachtjes op een bed. Zij slaapt in. De aanwezigen blijven er stil bij, hoogstens fluisteren ze de nodige woorden.

Hiermee eindigt de 'vervoering' en verlaat de 'loa' of geest de jonge vrouw. Deze is nu enkel latent, niet meer patent bezeten. Maar dat kan, volgens de grillen van de loa, terug omslaan. Het medium heeft enkele dagen nodig om van die vermoeiende bezetenheid te bekomen. Toch voelt een medium zich vereerd om door de godheid te worden uitverkoren. **De verhouding 'medium-godheid'** is duidelijk die van een **slaaf tegenover een heerser**. Wat men zo goed als altijd vergeet, is dat Erzulie, vanuit de andere wereld, zich **met de fijnstoffelijke energie van haar medium, maar eveneens van de aanwezigen 'opgeladen' heeft**. Dan pas kan zij gunsten uitdelen. Het overgrote deel van de energie die zij gestolen heeft, behoudt ze voor zichzelf, om in haar eigen levensonderhoud te voorzien. Dat heet 'heidense offermagie'.

Dierlijke energieën

Santeria, macumba en vodoe vinden de **vereiste energie** om levensproblemen op te lossen, enerzijds **in de offers** die hen aangeboden worden, en anderzijds in het **stelen van de energie der mediums en van de overige aanwezigen**. Energieën kunnen gelukkig ook op een heel wat minder brutale wijze gevonden worden. En dit in de wereld van de **planten en de dieren**.

Heel wat medicijnen hebben een plantaardige oorsprong. Zo werkt de homeopathie met plantaardige verdunningen. Men behandelt niet het biologische lichaam, wel het fijnstoffelijke. Is dit laatste 'geheeld', dat heeft dit zijn weerslag op het biologische lichaam, dat dan eveneens geneest.

In plaats van met de energieën van planten te werken, kan dit ook met **energieën van dieren**. Voor oudere culturen was zulk een praktijk veeleer de regel dan de uitzondering. Denken we aan het oude Egypte, waar ook met dat doel krokodillen en katten werden vereerd. Of verwijzen we naar de Oudgriekse schrijver **Herodotus**, die ons in zijn *Historiën* vertelt dat hij in de Egyptische stad Mendes, op het marktplein,

publiek vrouwen met bokken zag copuleren. Ook dat heeft 'op de achtergrond' alles te maken met fijnstoffelijke krachten van deze dieren. *De genezer of genezeres moet dan de geesten kunnen beheersen*, die heersen over de fijnstoffelijke krachten van deze dieren. Degenen die als magiërs contact weten te maken met bijvoorbeeld de 'geest' van de individuele slang of, nog meer, met de subtiele wezens die slangen beheersen, kunnen ook verbazingwekkende genezingen bereiken. We illustreren.

Twadekili

Attilio Gatti (1896/1969), Italiaans etnoloog en jarenlang ontdekkingsreiziger in opdracht van de Italiaanse regering, doorkruiste in het begin van vorige eeuw de landen ten zuiden van de Sahara. Heel wat Afrikaanse culturen waren in zijn tijd nog authentiek en nog niet 'besmet' door de Europese beschaving. Zijn dertig boeken en artikels, vertaald in vele talen, samen met zijn documentaire films en zijn meer dan 40.000 foto's zijn een wetenschappelijke en antropologische bron van onschatbare waarde geworden.

In Natal bij de Xosa Kaffers, maakt hij kennis *Twadekili, de maagdelijke python-priesteres*. Zij heeft een grote faam als genezeres en leeft in haar hut samen met *haar partner... een reusachtige python* van zes meter lang. Gatti beschrijft in zijn boek *Tam-tams in de nacht*³⁷ hoe zij de verlamde arm van een kreupele Xosa heelt, nadat die zwarte vreselijk was verwond geraakt in een gevecht met een leeuw. In zijn boek *Mensen en dieren in Afrika*³⁸ vertelt hij ons *hoe zij een blinde geneest*. Vatten we deze laatste getuigenis hieronder kort samen. Gatti bevindt zich bij Twadekili en de blinde. Hij vertelt.

Twadekili liet zich een witte haan bezorgen, mompelde een paar toverwoorden en begon daarna met de snavel van het dier ingewikkelde tekens in het stof schrijven. Het leek wel of de haan hierbij meer en meer gehypnotiseerd geraakte en geheel in de macht van de genezeres kwam. Dan zette zij het dier op het hoofd van de blinde man, waar het onbeweeglijk bleef zitten. Terwijl ze enkele magische woorden zei, sneed ze met een mes de kop van het dier af, waarbij dit op de grond viel. Het bloed van de haan begon over het gezicht van de blinde te vloeien.

Vervolgens bracht Ramini, haar helpster en opvolgster, een schotel waarop een dikke *kruiden-brei* lag. Zij smeerde dit *op de ogen van de blinde*, die met het *bloed van de haan* waren doordrongen. Dan gingen allen haar hut binnen. De python naderde hen en richtte zijn kop op zodat die op gelijke hoogte kwam met het hoofd van de blinde man. Vervolgens nam zij een kommetje met water en begon de blinde

³⁷ Attilio Gatti, *Tam-tams in de nacht*, De sikkel, Antwerpen, 1944, 4, p. 102, 106, 122, en 177.

³⁸ Gatti A., *Mensen en dieren in Afrika*, Antwerpen, De Sikkel, 1953, 177. Zie ook het boek : De 'Homo religiosus', 4.2.1. 'Zien' en 'horen' op mantische wijze.

aan te spreken, eerst langzaam, daarna met schelle kreten. Vervolgens wierp zij het water in het gezicht van de blinde en krijste: “De python! De python komt op je af”!

De blinde hijgde en schudde het hoofd, streek met zijn hand over zijn ogen en.. jawel, hij opende ze. Een kreet van diepe angst volgde. Hij gleed bewusteloos op de grond neer. De priesteres zuchtte tevreden. De python week zachtjes achteruit en kreeg een nog levend wit geitje als beloning, dat hij onmiddellijk verslond. De man kwam naar buiten. Alleen en kaarsrecht. **Zijn ogen leken bijna normaal**; zij schitterden en waren gevuld met tranen van geluk. “Umkulu-Mkulu zij geloofd” zei Twadekili. “Umkulu-Mkulu zij geloofd,” herhaalde hij. En zijn glanzende bruine ogen blikten op naar de blauwe hemel, die hij opnieuw ontdekt had.” Tot zover deze ongewone getuigenis van Gatti.

Het is alsof wat hij ziet en weergeeft, ook hier **slechts de voorgrond** is. Maar op de achtergrond zijn de **geest van de genezeres**, samen met de geest **van haar slang** aan het werk. En dit alles **onder de leiding van Umkulu-Mkulu, het opperwezen** van de Xosa, de stam waartoe Twadekili behoort. Aan Umkulu-Mkulu wordt uiteindelijk de genezing toegeschreven.

Gatti, als goed etnoloog **verwerpt de term ‘mirakel’**. “Het lijkt erop”, zegt hij en hij **beperkt zich** kritisch door het een **“opzienbarend gebeuren”** te noemen. Dat is een **nominalistische interpretatie**. Maar het gaat voorbij aan wat degenen die het doen, Twadekili, Ramini, de slang, en de blinde die het ondergaat, als onmiddellijk betrokkenen zelf zeggen. In een ander boek van hem, *Sangoma*³⁹, dat hij later schreef, meldt Gatti dat zowel Twadekili als haar opvolgster overleden zijn en dat er geen nieuwe python-priesteres meer is. Weer is een eeuwenoude en intrigerende wijsheid voor altijd verloren gegaan.

Merken we nog het volgende op. **Twadekili** kon bij haar genezingen nog geen beroep doen op de Bijbelse God. De kerstening was toen nog niet zo ver doorgedrongen. Zij werkt dus met wezens en energieën die strikt genomen tot de buitennatuur behoren. Toch heeft zij een besef van een soort oppergod. Men zou met de apostel Paulus kunnen zeggen dat **zij, die Gods’ wet niet kent, er toch naar leeft** en zo zichzelf tot wet is. **Dit houdt in dat zij op haar wijze in vriendschap met God leeft** en dus de harmonie der tegengestelden in ruime mate overstijgt. Verwijzen we hier naar de tekst van de heidense godin Bapuka⁴⁰, waarbij zij en haar volgelingen, ofschoon evenmin gekerstend, eveneens volgens Gods’ dialoog leven.

³⁹ Attilio Gatti, *Sangoma*, F. Muller, London, 1962. p. 138: “I Hate to be so disappointing, but Twadekili is dead. Her pupil (Ramina) died even before she did. What is worse, the whole profession has practically disappeared”.

⁴⁰ Zie tekst 42 op deze website : Bapoeka, Godin der liefde.

Sai Baba

Deze bekende Indiaanse goeroe (1926/2011) verklaarde een incarnatie te zijn van het godenpaar Shiva en Shakti en kent miljoenen volgelingen in en buiten India. Hij werd echter bij herhaling beschuldigd van **ongewenste seksuele intimiteiten** met zijn volgelingen. Bij het intypen in google van de woorden: 'Saï Baba sex' krijgt men heel wat 'items'. Het wijst overduidelijk op een band tussen deze religie en seksuele magie. Men vindt op internet heel wat verslagen van mensen die getuigen van hun ongewenste seksuele ervaringen met deze goeroe. Beperken we ons in wat volgt tot één representatieve steekproef van een vijftienjarige jongen. Hij vertelt.

Tussen 1991 en 1993 ging ik drie keer naar India. Al vanaf de eerste keer was ik een vurig bewonderaar van Saï Baba omdat ik dacht dat hij God was. Tijdens mijn eerste twee reizen had ik een zevental private interviews met hem. Gedurende het eerste van die interviews **vroeg hij me mijn broek en onderbroek uit te doen**. Omdat ik dacht dat hij goed was, deed ik wat hij vroeg. Hij had onmiddellijk een olie klaar en wreef er de plaats tussen mijn penis en anus mee in. Zijn volgelingen deelden me mee dat het diende **om een chakra te openen**, die een bron van spirituele energie is. Maar ik ben niet zeker dat het dat was, wat Saï Baba deed. Bij al mijn opzoekingswerk nadien heb ik nergens iets over een dergelijke initiatieceremonie gevonden. En toch, in elk volgend interview vroeg Saï Baba me opnieuw om mijn broek uit te doen, waarbij hij dan over mijn penis wreef. Hij kuste me met zijn tong op mijn mond. Ik opende een beetje mijn lippen, maar hield de tanden stevig op elkaar geklemd. Toch duwde hij zijn tong in mijn mond. Ik bevestig dat wat ik hier heb geschreven in overeenstemming is met de waarheid tijdens mijn interviews met Saï Baba op 20 en 23 september 1999. Tot zover dit getuigenis.

Natuurlijk zijn er ook hier **seksuele intimiteiten**. Dat is **eigen aan heel wat heidense religies**. Zonder energie van zijn volgelingen te stelen, bereikt Saï Baba niets. Wie geïnformeerd is, weet dat. Wie daar vooraf geen vermoeden van heeft en nadien hierover verrast is, vindt deze intimiteiten uiteraard 'ongewenst' en voelt zich in die religie en haar goddelijke leider bedrogen en ontgoocheld.

De kumari-religie

M.S. Boulanger, *Le regard de la Kumari*⁴¹ brengt ons dichterbij de ware en seksuele aard van deze godinnenreligie. In Nepal is **de kumari een mooi, maagdelijk en nog zeer jong meisje**, meestal tussen de drie en vijf jaar oud. De Kumari heeft diverse plichten. Ze mag nooit bloeden. Dat zou een verlies van fijnstoffelijke levenskracht betekenen. Zij mag om diezelfde reden de grond niet aanraken. Haar energie zou in de aarde kunnen verloren gaan. Bij grootse religieuze gelegenheden wordt de kumari in een draagstoel in de hoofdstad Kathmandu rondgedragen. Ze

⁴¹ M.S. Boulanger, *Le regard de la Kumari* (Le monde secret des enfants - dieux du Népal), Paris, 2001, 196.

moet bijna steeds in de bescherming van het paleis verblijven. Vooraleer zo een meisje als kumari wordt verkozen, ondergaat ze een reeks ons onbekende, magische rituelen. Eens 'goedgekeurd' is zij **een bemiddelaarster, tussen de godin** Taleju Bhavani, die de godin Shiva vertegenwoordigt, **en de regerende koning**. Men stelle het zich echt eens voor : een koning in Nepal regeert vandaag niet tenzij op grond van een klein meisje dat een niet Bijbelse Moedergodin van hoge rang tegenwoordig stelt. Wat behelst dat datgene wat wij "het heilige" heten, toch voor ons westers denken zeer moeilijk te begrijpen aspecten vertoont.

Net zoals dit het geval was bij het verhaal van Odysseus in hoofdstukje 7, kennen we ook hier nog een **sacrale opvatting van het koningschap**. Deze kumari blijft in het koninklijk paleis tot op de dag dat zij voor het eerst haar maandstonden heeft. Tot zolang neemt de godin bezit van het meisje en schenkt zij dit kind een deel van haar goddelijke energie. Die energie geeft zij op haar beurt door aan de koning. Hoe dat in zijn werk gaat, is geheim, maar het is duidelijk dat **die overdracht een seksueel aspect** heeft. De vorst wordt zo van de vereiste buitennatuurlijke krachten voorzien om te kunnen regeren. Men kan dit enigszins vergelijken met de eerder aangehaalde verhouding tussen Abisjag en koning David. Abisjag gaf een deel van haar overvloedige fijnstoffelijke energie aan de koning, zonder zich echter te kort te doen. Abisjag en de koning blijven steeds zichzelf. Van enige bezetenheid is er helemaal geen sprake. Bij de kumari ligt dat anders. **Het jonge meisje blijft** 'in dienst', versta, **'in de greep van' de godin** en dit tot aan haar eerste maandstonden.

Keizer Akihito en de zonnegodin.

Men zal zich herinneren dat de Japanse keizer Hirohito⁴² (1901/1989) in zijn land een goddelijke status genoot. Na de tweede wereldoorlog werd hij door de Amerikanen echter gedwongen hiervan afstand te doen. Hij was dan niet langer meer een 'god op aarde', maar een gewone sterveling die zich moest schikken naar de nieuwe grondwet. Daarin werd bepaald dat zijn functie nog slechts symbolisch zou zijn. Na een rouwperiode van één jaar, volgend op zijn dood, besteeg zijn zoon Akihito in 1990 de troon. Bij deze plechtigheid hoorde ook een eeuwenoud ritueel, de 'Daijosai' of het grote offer van de rijst. De krant '*Het volk*'⁴³ bericht over deze gebeurtenis wat volgt.

Hoge gasten uit 158 landen, onder wie ook het Belgische vorstenpaar, zullen er vandaag (opm.: 12 november 1990) in Tokio getuige van zijn hoe kroonprins Akihito als 125ste Japanse keizer de chrysantentron bestijgt. (...) Het is de eerste keer dat een Japanse keizer aan de macht komt onder de voorschriften van de moderne grondwet die in 1946 werd afgekondigd. Volgens de Daijosai brengt de nieuwe keizer de nacht alleen door met de zonnegodin Amaterasu. Akihito zal bij het begin van het

⁴² Zie ook op deze website, het boek: De 'Homo religiosus', 11.3.2. De goden eisen seks.

⁴³ Het volk/dng., 12/11/1990, 4.

ritueel een bad nemen, speciale gewaden aantrekken en zich naar een tempel in de tuin van het keizerlijk paleis begeven. In volstrekte afzondering zal hij de achthonderd shinto-goden rijstwijn aanbieden. **Daarop “verenigt de nieuwe keizer zich spiritueel met de zonnegodin”** aldus een voorzichtige formulering van shinto-experts. De minder eerbiedige New York Times noemt de zaken bij hun naam en stelt dat de nieuwe keizer **“seksuele betrekkingen”** met de goden simuleert.

Zo eenvoudig zal het geheime gebeuren echter ook wel niet zijn. Hoe de vork precies in de steel zit, is door het mysterieuze gedoe rond de 1200 jaar oude plechtigheid in feite voor niemand duidelijk. Tijdens de nachtwake ondergaat de troonopvolger **een gedaanteverwisseling van man tot vrouw**. In die fase wordt hij **door de goden bevrucht**, waarop hij drie uur voor het ochtendgloren herboren wordt als een onsterfelijke. Volgens de traditie wordt hij daardoor zelf een god. Dit is volkomen in strijd met de grondwettelijk voorgeschreven scheiding van religie en staat. Een regeringswoordvoerder kon in dit verband in Tokio slechts verklaren dat de regering “niet het recht heeft zich uit te spreken over de vraag of de keizer daarbij de goddelijke natuur verwerft of niet.” Tot zover de krant.

Bij deze religie, net zoals bij de kumari, gaat het om de fijnstoffelijke kracht die door **een erotisch getint ritueel** gegenereerd wordt. Dit kan in gedachten, maar desnoods ook fysisch uitgevoerd worden. Alle echte mythologieën verwijzen naar een oerkoppel dat via een vorm van sacraal huwelijk ‘alle zijnden’ verwekt en aan de koning of keizer de vereiste fijnstoffelijke energie geeft of zou moeten geven, nodig voor het vervullen van die bestuurlijke taak. Wijzen we op de gelijkenis tussen het kumari-ritueel en de Japanse ‘Daijosai’. Omdat het oerkoppel met betrekking tot de kumari en keizer Akihito zich **in de buitennatuur** situeert, blijft hier het **demonische voorbehoud** gelden. Met dergelijke goden weet men nooit...

‘Capacocha’ : De ‘koninklijke zonden’

We stelden reeds vast dat heidense goden energieën eisen van hun gelovigen via diverse offers, of rechtstreeks van de mediums die ze dan totaal uitgeput achterlaten. Maar het kan nog veel erger. **Midden-Amerikaanse Inca’s offerden onvoorstelbaar veel kinderen aan hun goden**. Het hart werd hierbij zeer snel en met chirurgische precisie uit het lichaam gesneden. Het moest, nog kloppend, aan de goden worden aangeboden. Patrick Tierney, *The highest altar*⁴⁴ (*The story of human sacrifice*) verhaalt hoe de Inca-vorsten geloofden dat zij hun zonden, en die van hun familie, door het offeren van speciaal uitgekozen kinderen, trachtten uit te boeten. Men sprak van een ‘capacocha’, **een offer van een indiaans kind ter uitboeting van de vorstelijke zonden**. We herkennen hierin het “do ut des”. Ik, koning, offer deze kinderen aan de

⁴⁴ Tierney P., *The highest altar (The story of human sacrifice)*, New York, Viking Press, 1989, 24/41 (The Inca child). Zie ook het boek : *De ‘Homo Religiosus’*, 8.2.3. Zielestof nemen.

goden, opdat de goden alle onheilen die ik me door mijn misdaden op mijn nek haal, zullen neutraliseren en me een welvarend leven zullen bezorgen.

Wij zijn februari 1954, op de besneeuwde, ijskoude top van de Plomo, een berg in de Andes, Chili. Twee bergbeklimmers ontdekken op 17.716 voet hoogte, meer dan zesduizend meter hoog, een ingegraven kind, met al de regalia der Inca's. Gezien de schoonheid van het kind denken ze dat het om een meisje gaat. Later werd duidelijk dat het een jongetje is, 8 tot 9 jaar, een colla indiaantje van rond het wat verder gelegen Titicacameer. De kinderen kregen een religieuze boodschap te horen. **Het offer van hun levens vestigt welzijn en welvaart voor het hele Incarijk**. Het jongetje werd wellicht eerst dronken gemaakt met 'chiché', een bedwelmende drank.

In de XVI eeuw voerde Cristobal Molina, een abt in Cuzco, Zuid-Peru, gesprekken met Inca-sjamanen. Volgens de inhoud van deze gesprekken offerden de Inca's grote aantallen zorgvuldig uitgekozen kinderen. Ze waren hoogstens een jaar of tien, van adel, goed gezond en **uitzonderlijk mooi**, zoals het gevonden plomo-jongetje. Deze schoonheid geldt **als het uiterlijke teken van hun energierijke en weldadige overkomende aura**. Zo was het ook bij Abisjag van Sjoenem. We weten ondertussen dat in deze heidense religies het doden en offeren van een kind niet als een misdaad werd beschouwd, wel integendeel. Bijbels gezien blijft het uiteraard een heel ander verhaal.

Een 'pokto' toont zijn macht.

Vatten we samen, wat de missionaris E.R. Huc⁴⁵ over zijn reis naar Tartarije, Tibet en China, tussen 1844 en 1846, schrijft.

"Ja, morgen is een grote dag. **Een lama-Pokto** heeft zich dagenlang door vasten en bidden hierop voorbereid en zal nu zijn macht tonen. Hij **zal zichzelf doden, zonder echter te sterven**." Wij begrepen dadelijk wat voor een weezinwekkende plechtigheid al die Ordos-Tataren deed samenkomen. Een lama zou zich de buik opensnijden, zijn ingewanden eruit halen, ze voor zich neerleggen en ze daarna opnieuw op hun plaats leggen en zichzelf 'helen'. Hij zou terug worden zoals tevoren. Zulk een afschuwelijk schouwspel is iets heel gewoons in de Tartaarse Lamakloosters. (...)

Op het moment van het gebeuren legt de Pokto plots het doek waarin hij gewikkeld was, naast zich. Dan rukt hij zijn gordel los, grijpt het heilig mes en **snijdt zich de buik open**, van boven tot beneden. Bloed spat naar alle kanten. Bij dit gruwelijke schouwspel werpt de menigte zich op de grond. **Vragen worden** de woesteling **gesteld**, over de meest verborgen dingen, over toekomstige

⁴⁵ Huc E.R., Souvenirs d'un voyage dans la Tartarie, le Thibet et la Chine pendant les années 1844, 1845 en 1846. In vertaling: Huc E.R., Dwars door Mongolië, 1953, Nijmegen, De koepel, 202-203.

gebeurtenissen, over het lot van sommige mensen. De pokto beantwoordt al deze vragen, en zijn woorden worden door iedereen **als godsspraken** aangenomen.

Is aan de vrome nieuwsgierigheid van de pelgrims voldaan, dan beginnen andere lama's te bidden. De pokto vangt met de rechterhand het bloed op, dat uit zijn wond vloeit. Hij brengt het naar zijn mond, blaast er drie maal op en werpt het dan met een luide schreeuw in de lucht. Dan strijkt hij met de hand over zijn buik en **alles wordt weer zoals het tevoren** was. Van die duivelse bewerking is niets meer te zien. Wel is hij dodelijk vermoeid. Hij slaat zijn doek weer om, bidt nog even heel zacht en dan is alles voorbij. De menigte gaat uiteen. Tot zover deze getuigenis.

Voor westerlingen is het een bevreemdend schouwspel. Huc gebruikt woorden als 'weezinwekkend', 'afschuwelijk', 'gruwelijk', 'woesteling', 'duivels..'. Hij is, als westers missionaris, niet met zulke praktijken vertrouwd en ziet enkel de voorgrond. Vanuit de occulte achtergrond, vanuit het standpunt van de Tibetanen, gaat het om **een uitzonderlijk hoog staaltje van magie**, maar eveneens van uitzonderlijke moed en zelfopoffering. Wanneer hij op deze manier zichzelf kwetst, maakt de pokto zich met zijn subtiele lichaam los van zijn biologische lichaam.. Tijdelijk bevrijdt van de beperktheden van zijn fysisch lichaam, van tijd en ruimte, **wordt hij helderziend**. In die toestand is hij veel beter in staat om de gelovigen raad te geven. **Zo wordt hij een soort 'orakel'**. Hij geeft een moeder een nauwkeurig antwoord op haar vraag hoe ze haar ziek kind kan genezen, of wat een kreupele man moet doen om weer te kunnen lopen, hoe huwelijksproblemen van een aanwezig koppel kunnen opgelost geraken, hoe een ziekte onder het vee kan bestreden worden... Kortom, hoe **aan die eeuwige ellenden van de mensen** tegemoet te komen.

Th. Achelis⁴⁶, typeert dit tijdelijk uit het eigen lichaam uitgetreden zijn als een vorm van Apocalyps, van 'openbaring'. Hij verwoordt het als : "Die wonderbare toestand van buiten zichzelf zijn, waarin de sterfelijke mens een vat van goddelijke krachten wordt, zo dat hij of zij bijvoorbeeld in de toekomst kan kijken of ziekten kan genezen". Voor wie met het verschijnsel 'uittredingen' vertrouwd is, mag het duidelijk zijn dat niet ieder uitgetreden mens hierdoor 'een vat van goddelijke krachten' wordt. Aan het bereiken van die raadgevende toestand gaat **een zeer lange voorbereiding** vooraf, een bijzonder onthechte levenswijze, indringende en krachtige gebeden om begeleidende godheden te krijgen bij dit levensgevaarlijke experiment, en... **men moet de mensen toch heel graag zien**, om ze op die bijzonder pijnlijke wijze te willen bijstaan in hun zo talrijke levensproblemen. Hoe ongewoon dit alles voor een westerling mag zijn, men kan het onmogelijk als 'des duivels' betitelen. Voor Tibetanen is zulk een gebeurtenis, waarbij een lama zichzelf zal doden, zonder echter te sterven, inderdaad een grote dag.

⁴⁶ Th. Achelis, Die Religionen der Naturvölker im Umriß, Leipzig, 1909, 36ff.. Zie ook op deze website : cursus 10.3. Religiefilosofie. Het eeuwig verbond. p.7., De zielereis van een indiaan.

Een vreselijke ziekte

Vatten we deze tekst van Attilio Gatti, *Mystiek Afrika*⁴⁷ samen. Vier mannen droegen op een bed **een jongen van omstreeks twaalf jaar oud**. Door een vreselijke ziekte leek het kind nog slechts **een mager skelet**. Ze legden het kind op drie achter elkaar geplaatste houten kisten, net naast het bidkleed van Sjeik Abd-el-Khadek. Ondertussen klonk er een waanzinnig luid getrommel. De sjeik maakte enkele hypnotische bewegingen over het hoofd van de jongen en prevelde een gebed. Dit had blijkbaar een hypnotische uitwerking op de jongen. Een helper van de Sjeik trok vervolgens de middelste kist van de drie kisten waarop de jongen lag, weg. Hij bleef stijf en roerloos liggen, het hoofd op de eerste kist, de voeten op de laatste. **Dan nam de Sjeik een groot Berber-mes. Met een snelle, trefzekere snede, van de buik tot de keel, opende hij het lichaam van de jongen**. Het gaf een geluid alsof een lap stof doormidden werd gescheurd. Bloed gutste uit het lichaam. Dan verdwenen de handen van de Sjeik in de opening van het lichaam. Ik hoorde een gegil naast mij, vol doodsangst. Maar ik kon mijn ogen niet losmaken van de sjeik en van dat roerloze, bloedende lichaam op de kisten. **De smalle, bruine handen** van de sjeik kwamen uit de wond. Zij **omknelden iets roodachtigs**, dat met enige purperen 'koorden' nog aan het lichaam was bevestigd. De trommen zwegen. Het werd beangstigend stil.

De Sjeik bad nu hardop, zijn gezicht naar de hemel gericht. Ondertussen streeelde en **masseerde hij het kleine hart**. Hoe lang het duurde, dat weet ik niet. Tenslotte legden die handen met hun kostbare inhoud **het hart terug op zijn plaats** en bewogen nog enkele keren bezwerend over de wonde. Het bloeden stopte. **De snede sloot zich**. De trommen maakten opnieuw een oorverdovend lawaai. **De jongen kwam bij**. Hij keek met verwonderde ogen, zonder angst of pijn, wreef ze uit en keek toen naar de Sjeik. Een warme, dankbare glimlach kwam over zijn gelaat. Hij kwam overeind, keek in het rond, en liep naar een gesluierde vrouw terwijl hij 'moeder' riep. Dan wierp hij zich in haar armen.

Gatti was ontroerd. Het litteken was goed te zien, van de borst tot de keel. Toen herleefde de wereld. De muziek stierf weg. De toeschouwers zaten als standbeelden, uitgeput, bestoft en bezweet. Zij staarden met afwezige ogen de ruimte in. Gatti voelde **een dodelijke vermoedheid**. Hij bewoog zijn ledematen. Ze deden hem pijn, alsof zijn bloed urenlang, dagenlang, jaren, of eeuwenlang had stilgestaan. Een **barstende hoofdpijn** dreunde achter zijn ogen. Onder de kisten lag een plas bloed. En op het bidkleed ernaast zat een neergeknielde, **ten dode toe uitgeputte, Sjeik Abd-el-Khadek**, de hemelgod dankend. Tot zover dit ingekorte verhaal. De fijnstoffelijke **energie**, vereist om de operatie uit te voeren, kwam hier van de **wezens die door het gebed van de sjeik werden gecontacteerd, maar ook duidelijk van alle aanwezigen**.

⁴⁷ Gatti A., *Mystiek Afrika*, Amsterdam, Meulenhof, 27.

De argia-bezwering in Sardinië

Ch. Keysser, *Aus dem Leben der Kaileute*⁴⁸ schrijft over zijn verblijf bij de Kai. Dit zijn pygmeeachtige Melanesiërs, klein van gestalte, die leven aan de noordoostkust van Nieuw Guinea. **De ziel** heeft, aldus de Kai, na de dood, behalve haar **subtiliteit**, een tweede kenmerk. Zij kan **van gedaante veranderen**. Na de dood van het biologische lichaam volgt nog een soort ziele-dood. De ziel van de mens verlaagt van peil. Zij wordt een dierlijke ziel, daarna insecten-ziel en desnoods sterft zelfs dat peil. **Die rang- of peilverlaging maakt dat de ziel teleurgesteld is**. En ook woedend. De boosheid van een dode is bij de Kai één van de oorzaken van angst voor een overledene.

Deze bewering kan absurd lijken maar toch gaat het om een verspreid fenomeen. Dat blijkt o.m. uit Clara Gallini, *La danse de l'argia. Fête et guérison en Sardaigne*⁴⁹. Schrijfster gaat in op een oud, niet-Bijbels exorcisme dat tot vorige eeuw nog bestond in Sardinië en rondom de hele Middellandse zee bekend was als 'tarantisme' of 'tarantulisme'. Aan de basis ervan ligt **de beet van een spin**, de 'latrodectus tredecimguttatus, die bij de mens een pijnlijke vergiftiging veroorzaakt en bovendien moeilijk of niet te genezen is. Men kan wel trachten om de beet en de daaropvolgende ontsteking medisch te behandelen, maar dat blijkt ruimschoots onvoldoende. Voor de aloude mediterrane culturen was het duidelijk dat het om een meer dan biologisch fenomeen ging, ja dat het een occulte achtergrond kende. Lichten we dit kort toe.

Voor de gewone volksmens was **de spin** bewoond, ja **bezeten** door een 'argia' (meervoud: arge) **door de ziel van een mens** die slecht had geleefd en daarom na het aardse leven **naar de onderwereld** werd verwezen. Verbitterd omwille van hun slechte levensomstandigheden, gunnen zulke zielen de mensen op aarde niet het geluk dat zijzelf moeten ontberen. **Dus wreken ze zich door dergelijke spinnen te beheersen en hen ertoe te bewegen de mensen te bijten**. Via deze wonde eigenen ze zich dan de levenskracht toe van diegene die gebeten werd, de levenskracht die ze in hun erbarmelijke situatie anders nauwelijks vinden.

⁴⁸ Keysser Ch., *Aus dem Leben der Kaileute* (in Neuhaus, Deutsch Neu Guinea), 1911.

⁴⁹ Clara Gallini, *La danse de l'argia, Fête et guérison en Sardaigne*, Verdier, 1988, 225- 229 (// Ballerina variopinta, ed. Liguori)

De volksmens wist het: hoe uit de greep van zulke **boze wezens** te geraken? Door hen **gunstig te stellen**, door hen energie te geven, en wel **die energie die opgeroepen werd door seksualiteit**. De dorpingen hielden dan carnavaleske feesten, waarbij ze heel wat sekspraat ten gehore brachten en bovendien ook nog eerder seksueel getinte en obscene taferelen vertoonden. Denken we bijvoorbeeld aan de carnavalsvieringen in Rio de Janeiro, Brazilië. Vrouwen hielden b.v. hun rokken omhoog. Dat bracht de boze zielen enigszins tot bedaren en eens ze voldaan waren, losten ze gedeeltelijk en tijdelijk hun greep op de zieke, die dan schijnbaar herstelde. En dit tot de boze ziel vond dat ze weer aan een dosis extra energie toe was en de spin inspireerde om opnieuw iemand te bijten en ziek te maken. Maar de ziekte kon ook opnieuw opsteken zonder dat de spin moest bijten. Het ondertussen zo vertrouwde “do ut des”. Men herkent in dit lage peil en het wispelturige gedrag het onvoorspelbare van de entiteiten van het buitennatuurlijke niveau. De boze ziel veroorzaakt eerst de ziekte, maar eens voldaan, lost zij haar greep en is zij tegelijk het redmiddel. De schrijfster Gallini zegt zelfs : “zij is het enige redmiddel”.

Door dergelijke seksuele ritens te plegen - seksualiteit fusioneert en versterkt energetische banden - bereikt men wel **een voorlopige genezing** maar na een tijdje eisen de veroorzakers een gedeelte (zo niet het geheel) van de levenskracht van de mensen die hen bezweren op, om zichzelf op energetisch gebied in stand te houden. Want iedere daad - zeker van die aard - eist de noodzakelijke en voldoende levenskracht. Zo is de zieke er uiteindelijk – na zijn dood blijft hij desnoods eeuwen lang besmet door de kwaal - slechter aan toe dan in dan het begin. Zonder een beroep op hoge Trinitaire energieën is hier geen definitieve genezing mogelijk. Dat is de reden waarom het episcopaat in Sardinië zo afwijzend staat tegenover deze heidense vorm van ‘exorcismen’.

Seksualiteit als bron van occulte levenskracht

Een constante bij **heel wat heidense religies** blijkt het aanwenden van **seksuele energieën** te zijn. Dit heeft voor deze religies niets te maken met porno. Wel met levenskracht. Zo vindt men in India in een aantal tempels copulerende paren uitgebeeld. Menig West-Europeaan zou hier in een spontane reactie kunnen stellen dat het om niet meer dan banale porno gaat. En toch zouden de mensen ter plaatse geschokt zijn door dit bijzonder misprijzend oordeel. Voor hen gaat het om een heilige daad : de verheerlijking van de sacrale levenskracht. En die zit bij uitstek geconcentreerd in de voortplantingsorganen. Zij geven inderdaad dat zo mysterieuze leven door. **Wat voor een profane westerling ‘seks’ lijkt, wordt voor de lokale gelovige een hoge religieuze daad**: de verering van de heiligheid van het leven. Men moet inderdaad hun religieuze vooropstellingen delen - niet de onze - wil men begrijpen wat zij - niet wij - met die uitbeeldingen bedoelen. Doet men dit niet, dan veroordeelt men

zichzelf tot een foutieve duiding. Het gaat inderdaad om een gebruik van seksuele energie, niet om een misbruik ervan.

‘Aan hun vruchten zult gij ze kennen’

De vragen die in al de gegeven voorbeelden gelden, zijn van volgende aard: Wie juist, welke entiteit, geest of godheid dient zich aan, en van welke aard zijn de energieën die deze wezens vertegenwoordigen. **Zijn ze helend of niet?** Dat onderscheid der krachten, de aard der fijnstoffelijke energieën, is beslissend. ‘Aan hun vruchten zult gij ze kennen’ zo beklemtoont de Bijbel. Indien een religieuze ervaring, b.v. een genezing, de ellende in de schepping vermeerdert, dan kan zij nog zo schitterend zijn, zij is uiteindelijk negatief. Indien zij, echter, het ‘kwaad’ in de wereld vermindert, dan heeft zij veel kans niet enkel buiten- doch veeleer bovennatuurlijk, versta, streng goddelijk te zijn en uit te gaan van het Bijbelse opperwezen zelf, de H. Drie-eenheid.

Met dit twaalfde hoofdstukje wilden we aantonen dat de **magieën der volkeren**, in de mate dat ze nog niet zijn verdrongen door de westerse beschaving, nog **hoogst actueel** en - op hun manier - **effectief kunnen zijn**. Wat maakt toch dat onze beschaving zich daar opvallend van distantieert en de religies van andere volkeren zelden ernstig neemt? We zoeken naar een antwoord.

13. Wetenschap en fijne stof

Lezen we de krant *De standaard*⁵⁰ van 5 november 2012. Naar aanleiding van een dispuut met één van haar medewerkers stelt de katholieke universiteit Leuven: “Wie aan een universiteit werkt, moet de standaarden van het wetenschappelijk werk onderschrijven. **Wie een website beheert waarop staat dat je van een congenitale hartafwijking kunt genezen door handoplegging, hoort niet thuis aan een wetenschappelijke instelling.**”

Gaan we hier op in. Iets wordt wetenschappelijk als het voldoet aan een aantal wetenschappelijke criteria. Zo moet een experiment b.v. herhaalbaar en controleerbaar zijn door andere wetenschappers. Wat inhoudt dat men zich beperkt tot de zintuiglijke gegevens of bij uitbreiding daarvan tot allerlei instrumenten die een gegeven hoe dan ook zintuiglijk waarneembaar kunnen maken. **Gegevens die dit zintuiglijke overschrijden, vallen dan buiten het domein van de wetenschap.** Maar dat impliceert dat wetenschap niet het gehele domein van de werkelijkheid omvat, maar slechts dat deel dat aan haar axioma's beantwoordt, en wel dat deel dat zintuiglijk bestudeerd kan worden. M.a.w. ze is een deelwetenschap.

⁵⁰ Zie http://www.standaard.be/artikel/detail.aspx?artikelid=DMF20121104_00357623

Wetenschap omvat niet de hele werkelijkheid

De vooropstellingen der wetenschap laten inderdaad niet toe om bijvoorbeeld een oorzakelijk verband te leggen tussen een handoplegging en een hierop volgende genezing. *De echte vraag is of de genezing hiermee in het geheel van de werkelijkheid dan maar moet ontkend worden.* Indien de *wetenschap* dat zou doen, dan *moet zij het sluitende wetenschappelijke bewijs leveren dat zulks ook buiten haar domein onmogelijk is.* En zolang dat bewijs niet is geleverd, zijn haar uitspraken hierover *slechts een mening* naast andere opinies, meer niet. De mogelijkheid dat er andere dan wetenschappelijke factoren aan het werk zijn, is dus niet bij voorbaat uitgesloten. Wetenschap oordeelt of iets al of niet wetenschappelijk is, of het aan haar axiomatic voldoet. Wetenschap oordeelt niet of een gegeven in het geheel van de werkelijkheid al of niet bestaat.

Een ideologie?

Spreekt de wetenschap met haar beperkte axioma's toch een *ontologisch oordeel* uit, dan maakt ze een *irreële sprong* en vervalt ze in *een ideologie*, in 'een methode' die zich ten onrechte als de enige geldige waant. Kortom: wetenschap is uiterst precies maar beperkt. Ze omvat *niet de hele werkelijkheid* maar slechts een deel, *haar deel*. Zouden we in haar ideologische vorm doorredeneren dan betekent zulks dat al het paranormale, alle religieuze krachtwerkingen, alle handopleggingen en alle magie gewoon geen bestaansrecht krijgen. Wat blijft er van Jezus' mirakels, van zijn lijden en dood, zijn nederdaling ter helle, zijn verrijzenis en hemelvaart nog over indien ook hier de standaarden van wetenschappelijk werk moeten onderschreven worden?

Zoals eerder al vermeld weerlegde Paulus deze nominalistische opvatting en zei dat hij sprak als een ooggetuige. Wat rest er dan verder nog van de vele getuigenissen van de magieën der volkeren? Menig gelovige zal zeggen dat dan datgene wat nog rest aan 'religie' niet meer is dan een horizontaal psychologisch, sociologisch en folkloristisch gebeuren zonder ook maar het minste krachtwerking, zonder ook maar enig contact met een werkelijkheid die de mens overstijgt.

Voor een aantal medewerkers aan de universiteit van Leuven is een handoplegging blijkbaar uit den boze. Wellicht geldt zulks dan ook voor alle paranormale krachtwerking die van een dynamische religie uitgaan. Maar dan kan men net zo goed doorredeneren en zeggen dat die god die hierachter staat even krachteloos en onecht is. Dan echter, lijkt het erop dat *die traditionele katholieke universiteit geëvolueerd is naar een instituut van ongelooft.*

Wetenschap en toeval

Dat het toeval in het leven een ingrijpende rol zou spelen, wordt door een aantal mensen aanvaard, door een ander aantal echter met klem weerlegd. Laat ons hier

even op ingaan. Beginnen we met een voorbeeld. **Een trein** die gemiddeld 100 km per uur rijdt, zal bij een normaal verloop en na een uur rijden, 100 km verwijderd zijn van de plaats van vertrek. Dat is **voorspelbaar en dus helemaal geen toeval**. Verbreden we dit eenvoudige voorbeeld met een tweede. Stellen we ons een **blok ijs** voor die aan de Noordpool van een gletsjer afbreekt en in de oceaan begint af te drijven. Men zou nu, indien men over alle noodzakelijke en voldoende gegevens beschikt, **zijn baan kunnen berekenen** en zulks vanaf het afbreken van de gletsjer totdat hij helemaal gesmolten is. We denken dan onder meer aan zijn gewicht, de windrichting, het zoutgehalte van het water, de temperatuur van het ijs, van het water, van de lucht, de golfstroom, de aardrotatie, de stand van de maan...

Laten we, samen met de ijsberg, eveneens een schip vertrekken, bijvoorbeeld in Southampton, en wel op 15 april in 1912, en noemen we dat schip ook nog de '**Titanic**'. Van deze oceaanreus kan men eveneens **de route berekenen** indien men weer alle mogelijke factoren kent: de kracht van de motor, de golfstromen, de weersgesteldheid, de stand van het roer, de te varen koers van vertrek tot eindbestemming, enzovoort. We kunnen de aanvaring van het schip met de ijsberg een toeval noemen. Dat doen we dan omdat het **vanuit ons beperkt standpunt echt toevallig** lijkt. Wij beschikken inderdaad niet over alle, maar dan ook alle vereiste gegevens.

Objectief gezien spelen die, buiten ons weten dan, allemaal wel een rol. Wie over al deze informatie zou beschikken, maar dat is een mens zelden gegeven, merkt dat **de aanvaring wel moest gebeuren**. Daarom is het in het geheel van de werkelijkheid geen toeval dat het rampzalig afliep, maar wel een noodzaak. Net zoals de trein in het eerste voorbeeld op tijd moest aankomen. Wij noemen de aanvaring echter een toeval omdat wij vanuit ons erg beperkt gezichtspunt niet alle noodzakelijke en voldoende voorwaarden die tot de aanvaring leidden, kennen. Zo te zien lijkt een toeval een interpretatie van ons, om een ons onbekende samenloop van omstandigheden weer te geven, maar is het **wezenlijk een gedetermineerd proces**. Objectief gezien, ontologisch, in het geheel van de werkelijkheid geduid, bestaat toeval dan ook niet. Praktisch gezien zijn er echter zoveel, zo ontzettend veel elementen, bekende en onbekende, die op ons inwerken en die een invloed op onze zijnswijze en op ons doen en laten hebben.

Wetenschap en sprookjes

Een verhaal is de theorie omtrent een gebeuren en vereist minimaal twee elkaar opvolgende gebeurtenissen. Zo: ik kwam daar aan en zag haar. Zo zijn sprookjes één welbepaald soort verhalen. Daarin kan ik b.v. vertellen dat **een fee de pompoen in een koets omtoverde**, en enkele muizen in paarden veranderde, die de koets konden trekken. Tenslotte werd ook het klompenmeisje omgevormd tot een prinses. Als we dat **rationeel** bekijken is **er geen enkel element dat verklaart** hoe dit allemaal

kan gebeuren. Het geschiedt allemaal **louter toevallig**. Als nu biologen met wereldfaam, het leven en de verschillende evolutiefasen als een toevallig gebeuren verklaren, dan is dat analoog aan de ‘verklaringen’ van de gebeurtenissen in ons sprookje.

Een anorganische natuur heeft in zich **geen enkele factor die kan leiden tot het ontstaan van het leven**. Wie de **verschillende fasen van het leven als toeval verklaart, vertelt ons een verhaal met een sprookjesnatuur**. Uit een anorganische natuur kan onmogelijk het leven verklaard worden. Uit wat lager is, komt niet vanzelf het hogere. Als men zich aan eenzijdige kennis houdt, of in het geval van de Titanic, aan één enkel verloop en al de andere buiten beschouwing laat, dan kan men zeggen dat er toeval is. Dat heeft dan te maken met de beperktheid van onze kennis. Maar in het geheel van de werkelijkheid, metafysisch gezien, als integrale kennis, bestaat er nergens een puur toeval. **Alles heeft hoe dan ook zijn objectieve reden**. Doch gezien de enorme ingewikkeldheid van het leven, kennen wij zelden die reden. We beschikken hiervoor gewoon over te weinig informatie.

Wat meer is, herleiden tot wat minder is.

Als wetenschap met haar beperkte axiomatic religieuze feiten ‘verklaart’, dan herleidt zij wat hoger is, tot wat lager is, of wat meer is, tot wat minder is. E. Wilson, *Het fundament*⁵¹, geeft ons een extreem voorbeeld van zulk een herleiden van ‘meer’ naar ‘minder’. Basis van de hele werkelijkheid is voor hem de ‘harde natuurwetenschap’. Hieruit leidt hij de scheikunde af. Uit de scheikunde leidt hij de biologie af. Uit de biologie leidt hij daarna de mens- en geesteswetenschappen af. En hiertoe behoren eveneens de filosofie, de kunst, de cultuur en... de religie.

Vanuit de traditionele filosofie gezien, is deze extreme vorm van nominalisme veeleer de wereld op zijn kop. In zulk een reductieve visie is het hogere slechts het resultaat van uitsluitend lagere en materiële processen. Maar dat heeft dan de kenmerken van een sprookje. In die zienswijze kan men **medemenselijkheid, liefde, religie... dan net zo goed ‘verklaren’ als loutere bewegingen van cellen, neuronen en atomen**. Als men dit nog een ‘verklaring’ kan noemen. Vergelijken we het een beetje met iemand die beweert alles van de liefde te kennen, omdat hij de technieken van de seksuele standjes beheerst, maar nauwelijks enig vermoeden heeft wat het betekent om iemand echt graag te zien.

Wie zweert bij zulk een oppermachtige wetenschap, vindt voor het religieuze, begrepen als ervaarbare krachtwerkingen, geen plaats. Als de **harde wetenschap heden de norm** wordt om te bepalen wat werkelijk is en wat niet, **dan wordt het paranormale en het bovennatuurlijke als onverantwoord betiteld** en wordt de gelovige

⁵¹ Wilson E., *Het fundament*, Over de eenheid van kennis en cultuur, Amsterdam, Contact, 1998.

mens als iemand die niet helemaal met zijn tijd mee is, veeleer belachelijk gemaakt.

Heel wat patristische en scholastische denkers zullen het met zulk een ontwikkeling over een verraad en een contradictie hebben: zij zullen in hoge mate betreuren dat het *juist een katholieke universiteit is die het christelijke denken op een ernstige wijze ontkracht*. En wellicht zullen de traditionele denkers veel liever verwijzen naar *Mattheus 7:15-20* waar, zoals reeds gezegd, de evangelist het heeft over het enige beginsel der logica dat Jezus aanbevolen heeft: "Aan hun vruchten zal je ze kennen".

Hypothese, experiment, verificatie of falsificatie

Laten we wie beweert de handen te kunnen opleggen om mensen te genezen, rustig zijn of haar werk doen. En laten we slechts daarna oordelen en in functie van de bereikte resultaten. Houden we het bij een hypothese, een experiment, en tenslotte een verificatie of falsificatie van die veronderstelling. Zo onlogisch lijkt ons dat niet. Met een wereldbeeld dat ruimte laat voor het bestaan van een subtiele stof en een dynamische religieopvatting worden de grenzen der harde wetenschap in ruime mate overschreden. Voor onze *Westerse verlichte cultuur* blijft *het in vraag stellen van haar al te materialistische vooropstellingen* echter *een zware opgave*. Juist daardoor ontzegt ze zich de inlevende houding, vereist om het domein van religie als krachtwerking te betreden.

Wat minder lijkt, is meer.

En toch, een aantal denkers beweert dat er iets in de wetenschappen is, dat het materiële niveau van de werkelijkheid toch overstijgt. Zij wijzen hierbij op *het objectieve bestaan van natuurkundige wetten*. Zo beantwoordde de slinger al lang aan een wetmatigheid toen G. Galilei (1564/1642) het verband ontdekte tussen de slingerbeweging, de lengte en de valversnelling van de slinger, en dit vastlegde in de slingerformule. Hij vond de formule niet uit, hij ontdekte ze. Zo ook bewogen de planeten zich al een eeuwigheid volgens de wetten die J. Kepler (1571/1630) in 1609 beschreef. Zo ook vallen appels sinds mensenheugenis van de bomen volgens de gravitatie wetten die I. Newton (1642/1727) formuleerde en die A. Einstein (1879/1955) in 1915 met zijn algemene relativiteitstheorie aanvulde.

Het merkwaardige aan wetten is inderdaad dat ze, eens eensluidend geformuleerd, verbanden formuleren van wetmatigheden die objectief, geheel buiten de subjectieve geest van de mensen, bestaan. Anders gezegd: ook zonder een Galilei, een Kepler, een Newton of Einstein, ja zonder dat er ook maar mensen zouden bestaan, zal de aantrekking tussen voorwerpen zich tonen in overeenstemming met de formules die zij ontdekten en beschreven. *Wetten gelden*, ergens in het geheel van de werkelijkheid bestaan zij hoe dan ook, en dit

onafhankelijk van het feit of iemand er weet van heeft of niet, dus geheel buiten het subjectieve bewustzijn van de mens. Volgens sommige denkers blijkt hieruit dat ook wetenschap raakpunten heeft met wat de materiële natuur overstijgt en wat tot het domein van de buitennatuur kan gerekend worden. In dat opzicht kan men zeggen dat datgene wat minder lijkt, eigenlijk toch meer is.

Met dit dertiende hoofdstukje wilden we beklemtonen dat **wetenschap en religie elk hun eigen terrein** hebben. Een vorm van wetenschap die religieuze uitspraken doet, overschrijdt haar terrein en veroordeelt zichzelf tot een ideologie.

14. Het oordeel van God

De religie heeft een eigen methode om haar geldigheid te toetsen, en wel door het resultaat van haar daden na te gaan. De methode heet sinds eeuwen het “oordeel van god”. We schrijven de term ‘god’ hier met een kleine letter omdat het niet enkel de Bijbelse God betreft, maar ook slaat op de goden der heidense religies. We hebben reeds een aantal keer naar die uitdrukking verwezen. **God heeft zijn schepping een verregaande autonomie gegeven**. Maar **eveneens een gedragscode**, de decaloog of de tien geboden.

Het staat de mens vrij er al of niet naar te leven. Het is een vrijheid van kunnen, echter niet van mogen. Misdraagt hij zich, en verdrukt (bewust) of verdringt (onbewust) hij een ernstige misstap, en lukt het hem bovendien aan de wereldse sancties te ontsnappen, dan kan hij er misschien zijn hele leven een voordeel mee doen. Maar, zoals al aangehaald, het leven kent een voorgrond en een achtergrond. De voorgrond toont hem, volgens zijn eigen normen, wellicht een gelukt leven. De voor hem verborgen achtergrond geeft echter een heel ander verhaal te zien. In zijn ziele-diepte dringt zich geleidelijk, doch steeds krachtiger, **een ‘oordeel van God’ op**. En is op een bepaald ogenblik voor God de grens overschreden, dan worden de rollen plots omgekeerd. Dan laat God zijn oordeel in alle gestrengheid gelden en krijgt die mens de rekening gepresenteerd voor zijn foutief gedrag. Dat kan reeds **in de loop van het aardse leven** het geval zijn, ofwel bij het **individuele oordeel** van die mens, onmiddellijk na de dood.

Zoals we bij de aanvang van deze tekst reeds hebben vermeld, is zulk een godsoordeel geen exclusiviteit van het christendom. Zowat alle religies over de hele aardbol zijn er mee vertrouwd. Zij die grove fouten begaan, zullen er zich moeten voor verantwoorden. De Bijbel, *Boek der wijsheid 4:19* stelt het zo : “Wanneer het oordeel over hun misdaden aanvangt, zullen zij verschijnen vol schrik, en hun misdaden zullen ze als schuldigen blootgeven. En dit in het aangezicht van diegenen die ze onderdrukten”.

De ziek mens geneest niet...

Laten we een hedendaagse, met God bevriende ziener aan het woord. Op dat hoge niveau van helderziendheid wordt zo iemand rechtstreeks met de sfeer van Gods' oordeel geconfronteerd. Het is meteen een vorm van onthullen, van Apocalyptiek. Neem we bijvoorbeeld iemand die zwaar ziek is.

De **geneesheer of specialist** onderzoekt de zieke volgens zijn ervaring en volgens de wetenschappelijke inzichten ter zake, en tracht zijn patiënt te genezen. Meestal met succes.

Maar kijk, deze zieke geneest niet zoals het volgens het boekje zou moeten. Misschien is de oorzaak niet direct medisch, maar is de ziekte een gevolg van een dieper liggend, psychologisch probleem. Dus volgt **een psychologische eventueel psychiatrische behandeling**. En die kan succesvol zijn. Zo is er een geval bekend waarbij een jonge vrouw een verlamming in de benen kreeg, en er medisch geen oorzaak kon worden aangetoond. Na psychoanalyse bleek dat de vrouw tegen haar zin tot een huwelijk werd gedwongen met iemand van wie ze helemaal niet hield. Iets, een soort van logica, diep in haar onbewuste ziele-leven verborgen, had ervoor gezorgd dat ze onmogelijk naar het altaar zou kunnen 'stappen' om het huwelijk te kunnen inzegenen. Toen die waarheid tot haar bewustzijn was doorgedrongen, werd de verloving verbroken en genas zij vrij vlug. Niet iedere psychoanalyse is zo succesvol.

En met psychoanalyse wil onze zieke ook niet genezen. Dus wendt hij zich tot **een bevoegd pendelaar**. Zoals wellicht bekend is de pendel, zoals elke wichelende praktijk, een soort onbewuste versterker van datgene wat de sensitieve persoon intuïtief aanvoelt. Volgens zijn kennis en ervaring verwijst de man die pendelt naar enkele kruiden die gewoonlijk tot genezing leiden. Maar kijk, onze zieke geneest ook hiervan niet. Er moet dus meer aan de hand zijn. Voegen we er nog het volgende aan toe : magnetiseren, het gebruik van de pendel en wichelen zijn geen kunst die men gewoon leert zoals andere technieken van louter profane aard. Daarover zwijgt men echter in zo goed als alle handleidingen. Wie ze beoefent zonder Trinitair gebed, situeert zich in de buitennatuur met alle gevaren hieraan eigen. Sacraal ingestelde mensen waarschuwen dat men niet weet wat men doet als men zich buiten het rijk Gods aan mantiek en magie waagt.

Een vorm van erfzonde?

Wat tot hiertoe nog niet ter sprake werd gebracht bij deze drie methoden, de medische, de psychologische en de wichelende, is wat men '**het oordeel van God**' noemt en wat men vooral sedert St.-Paulus 'een vorm van erfzonde' heet. Waarom de specificatie 'een vorm van erfzonde'? Omdat het een individuele schuld betreft, geen collectieve. Men stelt het wel eens voor dat de zonde van het eerste mensenpaar,

Adam en Eva, 'collectief' doorweegt op alle mensen. En dat bedoelen we hier niet. Het gaat bij onze zieke misschien om een persoonlijke misstap.

Een herstel van fout.

Vervolgen we zijn verhaal. Een bevoegd ziener die met dit probleem geconfronteerd wordt, zou plots een beeld, **een associatie** kunnen krijgen waarbij hij 'ziet' dat die zieke mens in een vorig aards bestaan **een moord** heeft gepleegd. Die vroegere misstap werkt fijnstoffelijk nog door in het huidige bestaan en uit zich in een gemis aan Gods levenskracht zoals *Genesis 6:3* het verwoordt. Onze zieke heeft te weinig energie, te weinig fijnstoffelijke levenskracht om reeds op zijn nog jonge leeftijd zijn gezondheid op peil te houden.

Bij de aanvang van nieuwe incarnatie neemt het doopsel het schuldbeginzel wel weg, doch, volgens de oudere theologie, niet de gevolgen ervan. Inderdaad, **die 'gevolgen' behoren eerst gezien en hersteld te worden voordat onze zieke in kwestie kan genezen.** De fout zal ooit moeten uitgeoefend worden met een gelijkaardige straf. Gebeurt dit niet zoals hierboven beschreven, dan zullen alle mogelijke genezers vaststellen dat, om een 'mysterieuze' reden, de therapie niet lukt daar waar zij, in andere gevallen, meestal wel lukt. Sterker nog, God bevriende zieners zeggen ons dat met de uitboeting van het kwaad zelfs de definitieve genezing nog niet is afgerond. De vergeving lukt niet zolang het slachtoffer ook aan de dader zijn fout niet vergeeft. Slechts dan is voor de Drie-Eenheid, de gever van alle leven, de misstap definitief vergeven en kan de dader terug in vriendschap met God leven.

De 'associatie' die op een helderziende wijze werd vastgesteld, geeft hier de **sleutel tot de juiste diagnose.** Men kan ze echter ofwel gewoon niet 'zien' ofwel wel 'zien' doch niet als de oplossing van het godsoordeel. Men moet daartoe inderdaad door God gemachtigd zijn. Dat is het 'charisma', Gods levenskracht waarover deze ziener mag beschikken. Zulks dank zij een overdaad aan goedheid van Godswegen, ten dienste van een lijdende medemens.

Een groot onrecht

We verwijzen hier naar hoofdstuk 9 en de wraakdemon van Dion Fortune. Zij had iemand ten koste van aanzienlijke financiële offers geholpen. Deze doet haar nadien een groot onrecht aan. **Haar wraakgedachte leidde tot de schepping van wat men in de magie een 'kunstmatig elementaal'** heet. Een wolf in de subtiële, fijne stof kwam zo tot leven. Fortune was gelukkig genoeg sensitief om het fijnstoffelijke resultaat van haar wraakgedachte te zien ontstaan. Zij werd vervuld van afgrijzen om wat zij gedaan had. Wil ze **dit kwaad ongedaan maken**, dan moet zij enerzijds **haar wrok en woede laten varen, en echt berouw betuigen.** En anderzijds moet zij **het ondiep geleidelijk terug in zich opsloppen.** Eens de navelstreng tussen haarzelf en de wolf gebroken is, lukt dit niet meer en is het dier een zelfstandig wezen geworden. Dat

houdt in dat zij snel moet handelen. Terwijl ze het dier terug in zich tracht te trekken, herbeleeft ze elke gedachte aan wraak, maar terwijl ze dat doet, moet ze haar woede bedwingen. Zij moet sterker zijn dan het dier. Het lukte. Zij besluit: "Tenslotte was ik weer mijzelf, alleen badend in het zweet. Voor zover ik weet, was dit het einde van deze geschiedenis".

Merken we nog op dat Fortune enkel op een buitennatuurlijke wijze werkt. Van *enig beroep op het Bijbelse opperwezen vindt men nauwelijks een spoor*. Als men weet dat op een verre achtergrond, één of andere vorm van demonie altijd mogelijk is, dan stelt haar methode vragen. Zij moet dan ook beseft hebben dat *die hele historie wellicht nog niet helemaal ten einde was*. En bij het zoeken naar de diepere, occulte oorzaak, hiëro-analyse⁵², heet dat, blijkt dit inderdaad het geval te zijn. Zij dacht dat zij een groot onrecht was aangedaan door iemand die zij financieel erg had geholpen ten koste van grote offers. Maar *helderziend blijkt dat zijzelf, in een vroeger aards leven, deze mens een groot onrecht had aangedaan*. Juist dat détail werd voor haar anders zo scherpe analytische mentaliteit verborgen gehouden, doordat zij dit onrecht moest herstellen. Uit dit hele verhaal blijkt toch dat het ontzettend belangrijk is om onze gedachten steeds onder controle te houden.

We zien dat de diepere oorzaak van het probleem, zowel bij de zieke die niet geneest als bij Fortune, bij hen zelf ligt. Het is evenwel overduidelijk dat men in deze wereld ook kan lijden zonder hieraan zelf enige schuld te hebben. Wie zich ook maar op een minimale wijze informeert over de werkwijzen van 'zwarte magie', weet dat men zijn medemens met een zwaar lot kan belasten. Ja, men kan het iemand zelfs onbewust aandoen. Dit werd o.m. verwoord in *Psalm 19 (18)*: "Wie, Heilige Drie-eenheid, is zich van alle fouten bewust. Zuiver ons in alle geval van het onbewuste kwaad". *Mensen kunnen ziek zijn omwille van eigen fouten, maar evenzeer omwille van fouten van anderen*. Onthouden we ons dus van al te lictzinnige oordelen. En laten we dergelijke diepere apocalyptische inzichten enkel over aan hen die hierover op een Bijbelse wijze geïnspireerd worden. Hoe meer men ingaat op de levensgeschiedenis van een mens, hoe minder men tot veroordelen geneigd is, want dan zie je hoe zwaar de strijd van de mensheid is.

Zuiver ons van het onbewuste kwaad.

Uit de verhouding tussen de persoonlijkheid en de individualiteit blijkt dat iemand door zijn of haar occulte situatie erg zwaar kan overkomen, maar in de huidige incarnatie best een aangenaam iemand kan zijn. Met de beste bedoeling begaan, blijft hij zo toch *onbewust energie* van zijn medemens *stelen* en zelfs onheil om zich heen veroorzaken. Vanuit de huidige incarnatie gezien is dat *tragisch*. Bekijkt men het vanuit de rode draad die vele incarnaties met elkaar verbindt, is het *een oordeel dat zich*

⁵² Zie op deze website, tabblad: cursussen, cursus 5.5. en cursus 6.2. : Inleiding tot de hiëro-analyse.

uitwerkt. Maar dat kan ook omgekeerd. Iemand kan een bijna onberispelijke individualiteit bezitten, maar in het huidige leven toch een belangrijke misstap begaan. Gezien de lange en haast foutloze voorgeschiedenis zal hij toch een overwegend goede uitstraling blijven behouden. Denken we aan de goede moordenaar die samen met Jezus werd gekruisigd. Hij betuigde aan Jezus zijn spijt en zei tegen de derde gekruisigde dat zij beiden wel misdadigers zijn, maar dat Jezus helemaal niets kwaads kon verweten worden. Waarop Jezus hem antwoordde dat hij na zijn dood samen met Jezus in het paradijs zou zijn. Of denken we aan Sint Paulus, die eerst de christenen vervolgde en nadien apostel werd. Welke redenen hier allemaal spelen, dat is voor ons mensen eigenlijk niet uit te maken.

Pedofiele praktijken

Terug naar ons grote thema: 'Godvergeten'. Het lijkt wel alsof heel wat pedofiele praktijken, binnen en buiten de kerk, eveneens te maken hebben met het **stelen van de occulte levenskracht**. Jeugdigen zijn occult erg kwetsbaar, hun subtiele energie is nog ongerept. Wat hen tot een ideaal slachtoffer maakt. Mensen die zich tot dergelijke ontorende praktijken verlagen, ook al hebben ze een religieuze status, tonen door hun daad aan dat ze **belust zijn op energieën die ze blijkbaar zelf niet vinden in hun religie**. Geschiedt dat **binnen de kerk, dan spreekt het boekdelen over het falend gebedsleven** van deze zagezegde 'middelaars', over hun "occult statuut" en over hun ontoereikend contact met de Bijbelse God, de gever van alle levenskracht.

Zoals reeds eerder gezegd: zo iemand kan **onmogelijk zijn bovennatuurlijke priesterlijk ambt nog vervullen**. Verwijzen we andermaal naar 1 Joh 5:16 en de beruchte zonde tegen de Heilige Geest. Deze wordt niet vergeven, noch in deze wereld, noch in de andere. Maar ze moet worden uitgeboet door de dader zelf. **Theologen** blijven daar nauwelijks bij stilstaan omdat ze wel eens meer slechts een **abstract begrip hebben van Gods Geest of levenskracht**. Als Sint Jan zegt dat hij niet bidt voor de zondaar die op een grensoverschrijdende wijze de levenskracht van de naaste steelt, dan moet hij daar toch een grondige reden voor gehad hebben. Jezus zelf zei dat een zonde tegen de H. Geest altijd iets te zien heeft met cynisme, met het koelbloedig opofferen van het geluk van anderen en dit ten gunste van de levenskracht en het geluk van die zondaar zelf. De krachten en de fijnstoffelijke wezens die zo

iemand in hun greep krijgen en die zijn diepere ziel beheersen, komen nu vanuit een heel andere, ja satanische hoek.

Hetzelfde geldt voor een klerikale overheid die dat alles zou tolereren of erger nog, dit zou trachten *te verdoezelen, die de waarheid geweld* zou aandoen en gelukwensen zou over hebben voor wie haar visie hierin zou delen. Dit *zou regelrecht ingaan tegen wat Jezus in die bewuste tekst 1 Joh 5:16 zegt*. Een blind geloof, en een blinde gehoorzaamheid, iets wat zo dikwijls als ideaal geprezen wordt in heel wat religieuze gemeenschappen, is voor een waarachtig christendom gewoon onmogelijk. *Helemaal niets geloven, of alles blindelings geloven*, zijn de twee gelijkwaardige oplossingen die er ons van ontslaan om zelf te moeten nadenken. Wie dat voorstelt of verlangt, vraagt de *tussenkomst van Satan en alle demonen*, maar heel zeker niet van de Drie-ene God. *Psalm 12 (11): 9*, heeft het over een meestal onbewuste ziele-diepte in de mens en vermeldt dat sommige mensen zijn “als een ongedierte dat het bloed der medemensen uitzuigt”. *Psalm 53 (52): 5* verwoordt het heel wat scherper: “Gij, Heilige Drie-eenheid spreekt: Beseffen zij het dan niet, al die boosdoeners? Zij doen op ons, de Heilige Drie-eenheid zij geen beroep. Gevolg: zij vreten mijn volk uit. Dat is het brood dat zij eten. Maar kijk, met ontzetting zullen zij geslagen worden zonder er de oorzaak van te beseffen”. Men zou zich best kunnen indenken dat dit ook slaat op de priesters die vergeten zijn dat God bestaat.

Durf te denken.

Verwijzen we naar de Franse Revolutie (1789/1799). Zij veroorzaakte een omwenteling aan het eind van de 18e eeuw, de eeuw van de ‘verlichting’. Het koningschap in Frankrijk werd afgeschaft. De macht van adel en geestelijkheid werd teruggedrongen. Ze werd vervangen door de principes van vrijheid, gelijkheid en broederschap. Deze revolutie stond echter erg vijandig tegenover het christendom. In naam van de zogezegde ‘verdraagzaamheid’ werden toen vele priesters gewoon vermoord. *Immanuel Kant* (1724/1804) de topfiguur van het Duitse rationalisme zei dat de *verlichting* “*de verlossing is van de mens uit de onvolwassenheid* die hij bij zichzelf heeft veroorzaakt, een onvolwassenheid die op zijn beurt het onvermogen is om zich van het eigen verstand te bedienen, *zonder de leiding van anderen*”.

Maar ook de ideeën van Kant en van de verlichting kunnen ‘omkeren’, ze kunnen omslaan in hun tegendeel. De rede en het kenvermogen van de gemiddelde mens zijn beperkt. Zeker wat het domein van het buiten- en bovennatuurlijke betreft. Met haar drang tot ‘ontmaskering’ en tot ‘ontheiliging’ ontzegt de verlichting zo goed als iedere dynamische religie haar bestaansrecht. Maar wat de verlossing van de mens uit zijn onvolwassenheid betreft, daar heeft de verlichting heel zeker een punt. Een aantal mensen heeft wel eens meer de indruk dat pas met het tweede Vaticaans concilie (1962/1965) het persoonlijke denken in de kerk eindelijk begon door te dringen. Dat is een denken dat reeds met de eeuw van de verlichting duidelijk werd in de Latijnse

slagzin : 'Sapere aude', '**durf persoonlijk te denken**'. Dat hierin nog een weg te gaan is, mag o.m. blijken uit de volgende anonieme getuigenis.

Ik ben een man op leeftijd en wilde met Pasen graag de **middernachtmis** in de kathedraal van een grootstad bijwonen. Met een volle kerk, gemotiveerde gelovigen, groot orkest en koor is dat bijzonder sfeervol en feestelijk. Ik wilde evenwel zeker zijn van een stoel, dus ging ik een uurtje voor de aanvang van de dienst al het kerkgebouw binnen. Goed dat ik het gedaan had, want tegen middernacht waren alle stoelen bezet. Een aantal latere kerkgangers had geen zitplaats meer. De dienst begon. De acoliet nam het woord en zei dat dit het feest van de '**opstanding**' was, en dat we **daarom allen voor de hele duur van de dienst gingen 'rechtstaan'**. Tot mijn grote verbazing stond iedereen onmiddellijk recht. Ik niet. Ik bleef zitten. Mij moet je eerst eens uitleggen welk het verband is tussen de verrijzenis van Jezus en een lichamelijke houding van de gelovigen. Betreft het een toevallige woordspeling tussen de termen 'staan' en 'opstaan'? In de Franse taal heb je dan 'se lever' en 'la résurrection', en dan zie je duidelijk het ontbreken van enige gelijkenis in woordklank.

Je moet toch maar eens een dienst bijwonen waar iedereen rondom je de hele tijd recht staat en jij als enige tussen al die mensen neerzit. Leuk is dat niet. Ik dacht een ogenblik mijn stoel in het midden van de gang te zetten, om toch wat meer bij de dienst betrokken te geraken. Maar opvallen en provoceren wil je ook niet. Dus heb ik de hele dienst bijgewoond, een beetje verborgen tussen de mensen voor, naast en achter me. Dit is niet voor herhaling vatbaar. Een beetje stout van me, maar ik dacht nog, als die acoliet nu vraagt om de hele tijd op één been te staan, gaan jullie dat dan ook proberen? Of ga je dan - pas dan - het onzinnige van dat rechtstaan begrijpen? Kun je jezelf nu voorstellen dat je in een theater, film- of concertzaal plots verzocht wordt om niet te gaan zitten? En denk je dan echt dat die mensen dit zomaar gaan doen? Blijkbaar lukt zoiets nog wel in een kerk. Een late rest van een al te strakke kerkelijke hiërarchische structuur? "Monseigneur, met alle respect, maar denkt u niet dat u zo de mensen uit uw kerk wegjaagt?".

15. Een middelaar vertelt.

Door die enorme en **eeuwenlange verwaarlozing** van dat **bovennatuurlijke terrein** in het westen is dat **probleemoplossende aspect van de Bijbelse religie voor het grootste deel verloren gegaan**. Een aantal Afrikaanse authentieke religies heeft dat vanaf de prilste missionering al zo aangevoeld. Die **lokale religies** staan **veel dichter bij de mensen** omdat ze zich bezighouden met het oplossen van de feitelijke problemen van hun volk. Ik hoor b.v. van missionarissen die in Afrika gewerkt hebben dat de zwarten hen altijd voorhielden dat blanken een geur van bedorven vlees uitstralen. Ik heb nog een pater gekend die ginds missiewerk deed. Ik vroeg hem wat hij van zulke beweringen dacht. Hij trok zijn schouders op, blijkbaar om aan te tonen

dat het hem wat onverschillig liet. Ook in heel wat andere, niet westerse culturen voelt men nog erg goed het paranormale aan.

Een sjamaan in haar stamboom.

Het was in de tijd toen de grote voorganger Mao nog zijn volk leidde. Een mooi en jong **Chinees meisje** werd verliefd op een Normandier die ginds tijdelijk verbleef. Beiden kwamen in Normandië wonen. Haar ouders waren intellectuelen en gaven les aan een universiteit in Peking. Maar zulke mensen had Mao voor zijn rode revolutie niet direct nodig. En dus werden ze gedwongen hun leerstoel te verlaten. Ze werden tot een ander werk verplicht. Op duizend kilometer van Peking moesten ze op een soort van collectieve boerderij gaan werken. Hun dochter werd aan de grootmoeder toevertrouwd, die in Peking bleef. De voorouders van deze grootmoeder kwamen uit Mongolië. Het meisje werd gedwongen een nieuwe naam aan te nemen, meer in overeenstemming met de vooruitstrevende mentaliteit van het communistische regime. Poëtische voornamen als 'zonnedaauw', ochtendglorien, of 'lentekruid', die in China gebruikelijk waren en in die taal erg klankrijk waren, werden verboden. Ze moesten vervangen worden door vooruitstrevende nieuwe namen als 'goede welvaart', 'de weg vooruit' en andere namen die de vernieuwing in het land beter beklemtoonden. Zo kwam ook ons jonge meisje aan haar nieuwe Chinese naam. Vertaald naar het Frans betekende het: 'Betere productie'. Uiteraard was ze er helemaal niet gelukkig mee. Maar de toenmalige Chinese overheid was niet voor rede vatbaar. En dus leefde ze in Normandië met die naam. Gelukkig konden weinig dorpsgenoten de Chinese taal begrijpen en moest 'Betere productie' er zich hier niet al te veel voor schamen.

Haar man werkte in een restauratiebedrijf, en dat was behoorlijk zwaar werk. Hij kwam 's avonds wel eens meer **erg moe** naar huis. Dat trok de aandacht van een helderziend priester. Hij vroeg zich af of de jonge Chinese vrouw haar man kon bijstaan en zijn vermoeidheid enigszins kon verhelpen. Maar het contact tussen de priester en het meisje met die andere cultuur liep niet zo vlot. Op een dag vroeg de Chinese wat onze priester beroepshalve deed. Het antwoord was 'exorcist'. In kerkelijke middens is dat een duidelijk antwoord. Maar hoe zoiets uitleggen aan iemand van een andere cultuur? Toen onze priester zijn aandacht op haar concentreerde 'zag' hij dat **ze in haar stamboom sjamanen** had. Zelf wist ze het niet. Maar navraag bij haar grootmoeder gaf een bevestigend antwoord. En vanuit haar cultuur begreep ze wel wat sjamanen deden. Dat gemeenschappelijke aspect opende tussen hen de deuren. Het resulteerde erin dat **de priester haar een inwijding bezorgde** om met de geesten van planten om te gaan en aan te voelen met welke kruiden ze haar man kon helpen.

De priester verduidelijkte nadien: "Hier duurt zo een initiatie gemakkelijk weken. De vereiste sensitiviteit tot zulk een inwijding is bij ons in het westen sedert de eeuw van de verlichting onderdrukt en bijna geheel vernietigd. Dat is het resultaat van onze natuurkundige rationaliteit. Maar **bij die culturen**, en in haar geval bovendien met

sjamanen in haar stamboom, **is die fijnstoffelijke infrastructuur nog aanwezig**. Dat maakt dat haar inwijding hooguit slechts een half uur vereist. Onze Chinese kon hierdoor contact leggen met de zielen van planten. **Zij voelde intuïtief aan met welke planten zij de vermoeidheid van haar man kon behandelen**. Bovendien voelde zij zich met dit alles bij haar Normandische familie beter geïntegreerd. De verhoudingen werden veel meer ontspannen en gemoedelijker. Bij die culturen verlopen zulke inwijdingen heel wat gemakkelijker. Ook de Afrikaanse, Chinese, en Indiaanse culturen zijn helemaal niet 'gerationaliseerd' als de onze. En dat maakt uiteraard een groot verschil.

Identificeer je met dieren.

Een aantal etnologen vindt het belachelijk dat sommige stammen dieren vereren. Denken we aan de python-priesteres Twadekili en haar wijze om mensen te genezen. De houding van die etnologen wijst duidelijk op een gebrek aan inleving in de axioma's van die niet-westerse culturen. Veel van hun gebruiken moeten dan vreemd en onbegrijpelijk overkomen. Voor een wetenschapper is zulk een houding eigenlijk helemaal niet ernstig.

Een priester-ziener vertelt. "Jaren geleden contacteert **een zwarte dame uit een Afrikaans** land me. Ze had een gezondheidsprobleem en had vernomen dat ik me met de ellenden van de mensen bezig hield. **Een aanhoudende en soms stekende hoofdpijn** bemoeilijkten haar leven. Een aantal medische onderzoeken bracht niets aan het licht. Dat deed de dokters besluiten dat het gewoon inbeelding was. Uiteraard was ze hiermee niet tevreden. "Als ik pijn heb, dan heb ik pijn", zo bevestigde ze. De priester beaamde: "Het kan best zijn dat de methoden van de dokters niets aan het licht brengen. Maar dat geeft hen niet het recht om van inbeelding te spreken. Mogelijk zijn hun methodes gewoon niet geperfectioneerd genoeg om de oorzaak vast te stellen."

Dus vroeg hij of ze wat meer over zichzelf kon vertellen. Ze was door de president van haar land, voor wie ze jarenlang had gewerkt, uit het land gezet. En dit zonder enige vergoeding of bestaansmiddelen. Na wat rondzwerven was ze in Vlaanderen terechtgekomen en leefde er van een minimale uitkering op een appartementje. Op een goede dag klopte ze dus aan bij de priester-ziener. Hij vroeg

haar wat ze vond van de wijze waarop haar milieu haar had behandeld. Ze antwoorde dat **ze geloofde dat zulks de wil van God was**. “Als je dat echt meent,” repliceerde de priester, “**dan kan ik je echt niet helpen**. Ik ben het met je eens dat **God** dat toestaat, maar niet dat hij dat formeel wil. Hij **duldt dat** omdat hij tot op zekere hoogte de autonomie van de schepping wil respecteren. Hij maakt van de mensen geen robots, maar laat ze een vrije keuze”. Maar God vraagt nadien wel rekenschap. Ja, na enig nadenken vond de vrouw dat eigenlijk ook.

Dan vroeg de priester haar of ze al lang katholiek was.

“Ik ben de derde katholieke generatie”, zei ze. “Mijn grootmoeder was in onze familie de eerste die zich tot het christendom bekeerde”.

“Dat is nog niet lang genoeg”, meende de priester. “**Om je te genezen moet ik terugkeren naar de religie van je voorouders**. En je weet wellicht dat ze dieren vereerden en bij hun genezingen met dierlijke energieën werkten”. De vrouw beaamde.

“Die oeroude voorouderreligie hangt nog in je” zei de priester. “Kijk in uw verbeelding rondom je en weet me te vertellen of je zielen van leeuwen ziet”.

De vrouw keek even voor zich uit en bevestigde : “Het zijn mannetjes”.

“Goed zo” zei de priester, “trek die in u en identificeer uw eierstokken met de testikels van die leeuw”. Dat deed de vrouw.

“Hé, mijn pijn mindert”, merkte ze plots op.

“Goed, we gaan voort” vervolgde de priester. “Zie je nu zielen van tijgers?”

“Ja, en het zijn weer mannetjes” bevestigde de vrouw. “En mijn pijn vermindert nog meer”.

“Goed, we vervolgen. Weet me nu te zeggen of je zielen van slangen ziet”.

“Het zijn weer mannetjesdieren, maar mijn pijn is verdwenen.”

“Kijk”, zegt de priester, “je bent ervan genezen”.

Dan vertelde de dame aan de priester dat **de tovenaars in hun streek dingen kunnen waar westerse mensen zelfs niet moeten van dromen**. “Ziekte, huwelijksproblemen, werkeloosheid.. zulke problemen kunnen zij oplossen. En het is jammer, maar het westen begrijpt daar zo goed als niets van. De missionarissen zeggen ons dat het van de duivel komt. Sommigen van mijn volk geloven dat en verlaten onze tradities. Een aantal etnologen vindt onze dierenverering belachelijk. Maar ze gaan er nooit ernstig op in. De dierenwereld, occult bekeken, bezit genezende en reddende krachten. Maar **je moet de methode kennen en die wereld met eerbied benaderen**”. Tot zover deze getuigenis.

Het verhaal van pater Jan

Een helderziend priester is aan het woord. Ik ga nu mijn gebed zeggen. “Vader, Zoon, Heilige Geest, Heilige Drie-eenheid, Vader, laat mij toe dit te vertellen want dit is tenslotte leerrijk. Je hebt daarom recht op eeuwige dankbaarheid, Vader”.

Enkele decennia geleden kreeg ik een bezoek van een mevrouwtje uit een kleine gemeente. Ze vroeg me of ik Pater Jan kende. Ik antwoordde dat ik van die pater gehoord had, maar hem zelf nooit ontmoet had. Ik vertelde haar dat ik wel wist dat hij missionaris was geweest in Zaïre, en dat hij nu in Vlaanderen zijn oude dag vulde in een kleine parochie met een schoon oud kerkje en een oude pastorie. **Dagelijks, om 19.30 u. deed hij er zijn avondmis.** Zijn pastorie was altijd gevuld met vrouwen die hem wilden bijstaan bij zijn taken. En dat mevrouwtje zegt tegen mij, kijk zegt ze, pater Jan is een zeer brave en voorname mens, maar als ik er ben, heb ik **altijd sterke erotische gedachten.**

En ik begrijp dat niet. Ik weet niet wat dat is, maar ik heb de indruk dat er van hem iets duisters uitgaat. Is dat mogelijk? Ik zeg, ja mevrouwtje, dat kan. De oppervlakteziel van iemand kan soms in tegenspraak zijn met zijn diepere ziel. Ik heb dat mensje raad gegeven, en haar naar enkele beschermende gebeden verwezen. Maar kijk, wat later kreeg ik bezoek van een juffrouw uit A. met eenzelfde verhaal over pater Jan. En beiden dames kenden elkaar niet. Ik vertel aan die juffrouw hetzelfde. De diepere ziel van iemand kan in contradictie kan zijn met zijn bewuste gedrag. En weer wat later hoor ik in grote lijnen hetzelfde verhaal, nu van een koppel dat daar alle zondagen naar de kerk gaat. En beiden zeggen me : dat is toch helemaal niet aangenaam, **als wij naar zijn hoogmis gaan** en communiceren, dan **zijn we daar de hele dag niet goed van.** Hoe komt dat? Ik vertel weer het verhaal van de voorgrond en de achtergrond en verwijs naar enkele gebeden.

Een missionaris in Zaïre.

Maar als mijn bezoekers weg zijn besluit ik van die pater Jan op te bellen. Ik zeg hem dat ik toch een gesprek met hem wil. Ik vertel van de drie, vier mensen die met hun problemen naar mij gekomen zijn. Ik zeg hem dat ze daar met hem niet durven over spreken, en dat ik dat ook niet achter zijn rug wil doen. Dus stel ik voor dat ik in de plaats van die mensen kom. En hij vond dat goed. En ik ben daar naartoe gegaan,

op een schone zonnige namiddag en ik vertel hem dat. “Kijk, zegt hij, ik ben 28 jaar missionaris geweest in Zaïre en die zwarte dames van mijn parochie ginds zegden mij dat ook”. “Dus het is niet alleen hier?” Vroeg ik. “Neen”, zei hij, “*ginder zegden ze dat van mij ook*”. Ik vraag hem wat hij daaraan gedaan heeft, want zoiets is toch behoorlijk vervelend. *Hij trok niet geïnteresseerd zijn schouders op*. “Er waren zelfs zwarten”, zo vervolgde hij, “waarvan hij wist dat ze bij hun tovenaars of tovenaressen gingen als ze met mij in contact geweest waren, bijvoorbeeld bij een doopsel of ik weet niet wat, om dat ingebeelde negatieve van mij te neutraliseren”.

Ik vroeg wat zijn *klerikale oversten* daarvan dachten. Hij antwoordde dat zij dat op rekening van zwarte *nervositeit en resten van primitivisme* en zo zien. Dat heb ik hem persoonlijk horen vertellen, en onomwonden zei hij dat het hier in Vlaanderen hetzelfde was. Hij stelde zich geen enkel probleem. Hoe kan een missionaris nu zo slordig zijn? Hij had die zwarten kunnen ondervragen. Maar hij deed er niks aan. Voor hem was dat allemaal primitief bijgeloof. En hij wist dat ze bij hun tovenaars gingen om daar iets aan te doen. Want dat zagen hun tovenaars juist: *in zijn diepere ziel was pater Jan iemand die zich de energie van zijn gelovigen toe-eigende*. Apocalyptisch gezien deed hij niets anders dan de energie van zijn parochianen stelen, zowel in Afrika als in België, uitzuigen. En daarom voelden zij zich in zijn bijzijn, in zijn eucharistieviering en zijn communie, van hun energie bestolen worden. Dan heb ik gezegd: “nu begrijp ik waarom die missionarissen geen vat hebben op dat volk; ze gaan nooit in op wat die mensen zeggen. Je hebt bij de zwarten veel sensitieven die dat vampirisme, dat stelen van energie heel sterk voelen”.

De tragiek is dat iemand die energie van anderen steelt, de beste bedoelingen kan hebben, maar toch gevaarlijk, ‘nefast’ blijft, en toch onheil om zich heen blijft veroorzaken. Ook dit heeft zijn redenen. Dat zullen we verder nog toelichten.

In het diepste van de hel

Pater Trilles was vanaf 1892 missionaris in West-Afrika, waar hij onder meer bij de Oerwoudpygmeeën als eerste blanke verbleef. Hij zocht wel contact met de zwarte tovenaars en met het volk. En hij kwam tot een goede verstandhouding. Hij leert er de Fang, een volk uit Gabon, kennen en schreef er een boek⁵³ over. Een andere pater, pater Tempels verbleef dertien jaar in Belgisch-Kongo als missionaris. In zijn boek *Bantoe filosofie*⁵⁴, schrijft hij : “Wij allen, missionarissen, rechters, regeerders, al degenen die leiders van de Bantoe zijn, of het zouden moeten zijn, *wij waren niet tot de ‘ziel’ van de zwarte doorgedrongen*, althans niet zo ver als wij het zouden gewild hebben. Zelfs de specialisten niet”. Maar voor *dat alles had pater Jan geen belangstelling*. In al die jaren heeft hij geen enkele moeite gedaan om het volk en de tovenaars over de oorzaak van zijn slechte uitstraling te ondervragen.

⁵³ Trilles P., *Chez les Fang (Quinze années de séjour au Congo français)*, DDB, Lille, 1912, 190-196.

⁵⁴ Tempels P., *Bantoe filosofie*, Antwerpen, De Sikkel, 1946, 17.

Ik zei hem dat *als hij wil, ik hem kan helpen* om hiervan af te geraken. Maar *hij heeft dat categoriek geweigerd... en dat is zijn dood geweest*. Mijn 'stem' zegt dat God hem wil helpen door een overmaat van barmhartigheid. God zou het niet moeten doen, maar hij doet het toch. Mijn stem zegt dat het niet eerlijk is dat pater Jan mijn hulp niet wil. Maar beeld u eens in, dus achtentwintig jaar lang niet ingaan op wat de gelovigen ginds over dat vampiriseren zegden. Hoe wil je in een goede verstandhouding met die mensen leven als je hen niet ernstig neemt? Hoe wil je dan dat ze de Bijbelse boodschap aanvaarden? Maar *als je vermoedt dat je in je diepere wezen eigenlijk de mensen van hun energie berooft, dan ben je wellicht bang voor de waarheid*. En inderdaad, hij bleef hoogmoedig. En mijn innerlijke stem zei later dat hij nu in het diepste van de hel zit, hij wilde zich niet 'bekeren' he.

Opmerking: "Als hij wil, kan ik hem helpen om hiervan af te geraken" zegt de priester. Dat is een onwaarschijnlijke en ongelooflijke grote dienst die deze priester, onder leiding van zijn stem, een zeer grote heilige uit het begin der middeleeuwen, aan pater Jan aanbiedt. Het betekent *dat deze priester*, als een echte 'Ebed Jahweh' (*Jeasja 40:66*) *als een lijdende dienaar, het kwaad* van één of meer vorige levens van pater Jan, op zich wil nemen en het - plaatsvervangend - *wil uitboeten*. De weigering van pater Jean zich te laten helpen en de wil om door te gaan met het stelen van energie, de goddelijke levenskracht van de gelovigen, kan door de hemel niet worden aanvaard. En daarom ondergaat hij het oordeel van God. Iemand kan oppervlakkig met de beste bedoelingen bezielde zijn maar toch in zijn of haar onbewuste en diepere ziel 'nefast' zijn, zoals occultisten in het Frans zeggen. Hij of zij straalt dan onheil rondom zich uit. De verschijningswijze, de 'voorgond' lijkt goed, maar de verborgen en fundamentele diepte, de 'achtergrond' is dat wezenlijk niet. In het Frans zegt men van iemand die onheil brengt dat hij of zij een "porte-poisse" is, iemand die vergif in zich draagt en het ook uitstraalt. Elders⁵⁵ noemt men ze onder meer 'evoe' (Trilles), 'kumo' (Sterley), of een 'Lorelei' (Duitse romantici). De namen verschillen in de vele culturen, maar het betreft hetzelfde fenomeen.

Een lorelei

Men kan de vraag stellen *hoe het komt dat Pater Jan zijn gelovigen erotiseerde*. Mogelijk vinden we enige gelijkenis met het verschijnsel '*lorelei*'⁵⁶. De term 'Lorelei' komt uit de mythologie en is samengesteld uit het Duitse woord 'Lure', een vrouwelijke natuurgeest, een elf, en uit het woord 'Lei', wat 'rots' betekent. Een 'Lorelei' kan dus slaan op een fijnstoffelijk vrouwelijk wezen dat al of niet aan een rots verbonden is. De Lorelei is eveneens de naam van een rots van 232 meter hoog, langs de rechteroever van de Rijn bij het Duitse Sankt Goarshausen. De rivier is erg smal en diep en kent daar een gevaarlijke stroming die reeds heel wat schippers heeft

⁵⁵ Zie het boek : De 'Homo religiosus', 7.5. Een levenskracht die onheil veroorzaakt

⁵⁶ Zie op deze site het boek : De 'Homo Religiosus', 8.1.2. : de lorelei.

verrast. De volkse traditie wil dat er zich *op die rots een elf* bevindt, die door haar *verlokkende schoonheid de schippers afleidt*. Verblind als ze zijn, varen ze met hun schip op de klippen. *Haar schoonheid verblindt en leidt tot de dood*. Ziedaar het thema. Het is een beetje te vergelijken met de Sirenen uit Homeros' *Odyssee*. De term 'dood' staat hier voor het verlies aan fijnstoffelijke levenskracht ten gunste van de lorelei. Dit heeft zijn weerslag op het biologische lichaam, dat bij gebrek aan energie enige tijd later sterft.

Zegt men in het dagelijkse leven van een dame dat ze een 'lorelei' is, dan verwijst dit naar haar verleidelijke schoonheid, een schoonheid die ze aanwendt om *mannen te lokken*, eveneens met de bedoeling ze van hun *levenskracht te beroven*. De manipuleerbaarheid van de levensenergie is inderdaad de vooropstelling bij uitstrek van magie of 'hekserij'. Sensitieven en zieners vertellen ons dat onder meer onze *mode- en filmwereld en de vele pornotijdschriften* verzadigd zijn van dergelijke 'schoonheden'. Hun verleiding, hun 'sexappeal', is van een bedrieglijke aard en dient om anderen erotisch aan te spreken. Iets wat letterlijk hun aura opent, wat dit stelen van energie vergemakkelijkt. De tragiek is dat het stelen van die levenskracht *meestal een on- of onderbewust proces* blijft, zowel voor de 'vamp' - letten we op de woordkeuze als verwijzing naar haar vampirisme - als voor het slachtoffer.

De cirkel is rond

Het ligt voor de hand te veronderstellen dat er iets duisters van Pater Jan uitging, waardoor zijn diepere ziel, zijn 'occult statuut', het op de levenskracht van zijn parochianen had gemunt. Zijn onzure geesten bewerken zijn parochianen. Dat is uiteraard bijzonder tragisch, en uitsluitend gezien vanuit zijn huidige leven, onbegrijpelijk. Maar toch het heeft een reden. Wie thuis is in de *hiëro-analyse*, 'ziet' dat hij *in meer dan één leven wraakroepende zonden beging*. Zo kwam hij meer en meer onder de invloed van duistere wezens, die ook zijn energie stelen. Zo wordt Pater Jan bijzonder energiebehoefstig ten opzichte van zijn parochianen. Die worden op hun beurt van een deel van hun energie bestolen. Zo is de cirkel rond. Pater Jan kreeg de kans om deze cirkel te doorbreken. Maar hij weigerde. Wat uiteindelijk leidt tot een godsoordeel : de onderwereld.

Een nood aan exorcismen

Deze weigering is duidelijk een bewijs dat pater Jan zozeer onder de invloed van het kwade is gekomen, dan *zijn logisch oordeelvermogen diepgaand gestoord* is. Elk normaal en weldenkend mens zou dit aanbod met grote dank hebben aanvaard. Hij niet. Door zijn foutieve keuze bewijst hij geen vrij mens te zijn. Welnu, *dat is duidelijk een toestand van bezetenheid*. En zo gedefinieerd zijn o.m. de priesters die God verlaten hebben, ook bezeten van het kwaad. Dan ligt de oplossing in een uitdrijven van de wezens die niet allen pater Jan beheersen, maar ook de priesters die vergeten zijn dat God bestaat, priesters die met kinderen zulke lelijke dingen hebben gedaan.

De **kerkelijke overheid** mag staande houden dat **bezetenheden nauwelijks nog voorkomen**. De wetenschap mag beweren dat zij met **het bestaan van duivels al lang geleden en definitief heeft afgerekend**. **De feiten bewijzen echter overduidelijk het tegendeel**. Meer dan ooit verstevigt zich het kwaad. Meer dan ooit heeft onze wereld een nood aan exorcisten met een heldere, ja een helderziende kennis van zaken. Meer dan ooit moeten wij, zoals Maria Trips suggereerde, voor onze priesters bidden, zodat zij terug het zout van het bovennatuurlijke geloof worden. Meer dan ooit moeten de priesters zelf hun brevier uit de vergetelheid halen en ook hun handen vouwen met de bede : 'leid ons niet in bekoring'. Het systematisch en jarenlang verwaarlozen van Trinitaire gebeden maakt juist dat Satan in onze tijd aan kracht wint en dat hij zijn rijk, deze wereld, steviger dan ooit in zijn greep kan houden.

Verwijzen we in dit verband eveneens naar de tekst : 'Dis net die oortjies van die seekoei'⁵⁷. Deze illustreert het verhaal van **een moeder overste** van een klooster en tevens directrice van een schooltje in Eswatini, **die zich ook de energie van haar medezusters en leerlingen toe-eigende**. Het is overigens de eerste keer niet dat, in de loop der menselijke geschiedenis, zoiets als "een boosaardig vermogen" vastgesteld wordt. Werd in Rome niet van één der pausen uit de 19de eeuw, gezegd dat hij 'malocchio' (het kwade oog) bezat waardoor hij onheil te weeg bracht?

Fouten herstellen

Een sensitieve gelovige vertelt. Ik was in gesprek geraakt met een biechtvader en vertelde hem dat er heel wat boeiende literatuur bestaat over het thema **reïncarnatie**. Hij keek me echter streng aan, zei me dat ik dwaalde en dat het standpunt van de kerk hierover zeer duidelijk is : "reïncarnatie bestaat niet". Ik antwoordde dat het standpunt van de kerk mij inderdaad bekend was, maar dat ik, naar aanleiding van enkele persoonlijke en **indringende paranormale ervaringen**, daar nu heel anders over dacht. Misnoegd, zelfs ietwat boosaardig keek hij me aan en zei belerend : "**Je hebt geluk dat de inquisitie niet meer bestaat**". Op deze repliek was ik helemaal niet voorbereid. Hoe durft die man zoiets beweren? De kerkelijke inquisitie was toch een stukje kerkgeschiedenis om helemaal niet fier over te zijn? Maar tegelijk kreeg ik beelden door. Ik 'zag' een tafereel van enkele honderden jaren geleden met een rechtbank, een rechter en een veroordeelde. Het leek me een proces uit de tijd van de inquisitie. Ik bekeek die rechter nauwkeuriger, **en herkende in die rechter van toen de biechtvader die ik nu voor me had**. Ik heb inderdaad geluk dat die dingen niet meer bestaan, zo dacht ik, want als jij die macht nog had, dan zou je me maar al te graag aan jouw 'onderzoek', jouw inquisitie onderwerpen.

Wie met het geloof aan reïncarnatie niet vertrouwd is, zal het met zulke verhalen

⁵⁷ Zie tekst 44 op deze site : "Dis net die oortjies van die seekoei", Een getuigenis uit Swaziland.

wellicht moeilijk hebben. Toch vermelden meerdere auteurs dat zij **in het huidige leven mensen kennen, die ze in een vorig leven ook al hebben ontmoet**. Meestal gaat het om mensen met wie ze een affectieve band hebben, een partner, een familielid, een ouder-kind relatie, iemand die ze graag hebben gezien... Maar ook mensen van wie ze niet veel moesten hebben, die hen onrecht hadden aangedaan, of tegenover wie zijzelf onrechtvaardig hebben gehandeld. Ook dat scheidt een gevoelsband. Men kan veronderstellen dat ze elkaar in het huidige leven terug ontmoeten om **het goede tussen hen te versterken**, of om te trachten **een bedreven kwaad ongedaan te maken**, eventueel dit zelfs ten goede te keren. Zo bevat het boek van D. Fortune, *De geheimen van Dr. Tavernier*⁵⁸, occulte verhalen, waarvan de schrijfster zegt dat ze op feiten zijn gebaseerd. Dr. Tavernier, een helderziend man met heel wat kennis van magische praktijken, lost hierbij levensproblemen van zijn patiënten op, die hun oorsprong in vorige levens vinden.

Gods' grenzeloze liefde

Lezen we Pierre Mariel, *Magiciens et sorciers*⁵⁹. Een zekere Nicolas Rémi, was in de 16de eeuw een **kerkelijk inquisiteur** in Toulouse, Frankrijk. Zijn taak als rechter bestond er in om vermeende zwart magiërs en heksen op te zoeken en ze zolang te folteren tot ze hun satanische praktijken eindelijk 'bekenden'. **Zijn werkwijzen waren zo gruwelijk dat de beschuldigten veel liever zelfmoord pleegden** dan door hem 'verhoord' te worden. Vijftien jaar heeft hij dit beroep 'met grote liefde voor het vak' uitgevoerd. Na zo enkele honderden mensen, sommige bronnen spreken van 800, anderen van 1200 mensen, te hebben gedood, bekende hij dat hij hierbij geïnspireerd werd door een duivel en dat vele van zijn slachtoffers helemaal geen zwart magiërs of heksen waren. **Het folteren was voor hem een ideaal middel om mensen** die hij niet kon uitstaan, gewoon **te liquideren**. Hij zelf werd na zijn bekentenis aan een inquisitie onderworpen en veroordeeld. Hij stierf op de brandstapel.

Maar kijk, het verhaal is helemaal niet af. Keren we terug naar onze tijd. Een helderziende priester, las in het hierboven aangehaalde boek de getuigenis van Nicolas Rémi en voelde er zich onmiddellijk behoorlijk onbehaaglijk bij. Toen hij zich

⁵⁸ Fortune D., *De geheimen van Dr. Tavernier*, Occulte novellen, Amsterdam, Gnosis.

⁵⁹ Pierre Mariel, *Magiciens et sorciers*. Les dessous sataniques de l'histoire ; Le plus accompli des inquisiteurs, Paris, Dangles, 1978, pp. 35/46.

hierop verder concentreerde om de oorzaak van zijn opvallend slecht gevoel te achterhalen, zag hij dat **die inquisiteur van toen, opnieuw gereïncarneerd** was. Ofschoon die hiermee een andere persoonlijkheid verworven had, stonden zijn vreselijke wandaden afgedrukt in zijn 'individualiteit', in zijn donkere en slecht uitstralende aura. **De ziener** concentreerde zich verder en 'zag' tot zijn allergrootste verbazing hij dat hijzelf indertijd **ook een slachtoffers geweest** was van Nicolas Rémi. Dus beschermde hij zich onmiddellijk met een Trinitair gebed tegen de slechte uitstraling van die man. Ja, ook in het lezen van het verhaal in dat boek, wordt dat kwade enigszins terug opgeroepen.

Een paranormaal gedichteerde tekst

En kijk, er volgde een krachtige reactie vanuit de bovennatuur die onze ziener er toe aanzette om **een mediaal ingegeven tekst** te noteren. Dit houdt in dat niet hij, maar **een hogere macht de pen in zijn hand controleert**. Toch blijft de ziener zich voortdurend bewust van wat er gebeurt. Hij is dus niet in trance, zoals de mediums uit b.v. de santeria, de macumba of de vodou. Dit alles werd neergeschreven in het bewuste boek van Mariel zelf, en dit op de eerste lege pagina, volgend op het verhaal van Nicolas Rémi. Quasi automatisch beginnen er zich zo woorden en zinnen te vormen. Het boek is in het Frans geschreven. Het mediaal antwoord was eveneens in het Frans. We geven hieronder de Nederlandse vertaling.

“Ik verzeker je, mijn waarde, dat je spoedig zult sterven, omdat je deze priester zo vaak in verlegenheid hebt gebracht, gemarteld hebt en hem aan een inquisitie hebt onderworpen. Voor de Allerheiligste Drie-eenheid in eigen persoon ben je door je daad voor eeuwig aan Satan gebonden. Een zonde tegen de Heilige Geest wordt niet vergeven, noch hier, noch in het hiernamaals. Welnu, het doden en martelen van paranormaal begaafde mannen en vrouwen onder leiding van de Rooms-katholieke Kerk is een zonde tegen de Heilige Geest, en dit door een totaal gebrek aan schaamte. Maar omdat je deze priester helpt, zul je na je naderende dood de gelegenheid krijgen om deze wandaden goed te maken, dit uit een overmaat van liefde van God en van de maagd Maria.”

En nog dit: “Omdat je deze priester ‘zo vaak’ in verlegenheid hebt gebracht” zo lezen we in de tekst hierboven. Men kan zich afvragen of het **niet de eerste keer is dat deze priester en Nicolas Rémi elkaar in een aards leven ontmoet hebben** en de priester dan meer dan één keer gefolterd werd. “Omdat je deze priester helpt” zo lezen we eveneens. Blijkbaar moet die man in het huidige leven toch iets gedaan hebben ten gunste van deze priester, zodat hij **nog een kans krijgt om aan het eeuwige hellevuur te ontsnappen**. Als dat zo is, vinden we hierin een aanwijzing dat we ook na de dood iets aan onze occulte situatie ten goede kunnen doen. Ook al

bevinden we ons in een soort van onderwereld. Dit blijktbaar door de grenzeloze barmhartigheid van God. Dat grove fouten eerst moeten uitgeboet worden en pas daarna kunnen vergeven worden, is wellicht niet zo vreemd. Stel dat je iemand bestolen hebt, dan volstaat het niet je spijt hierover te betuigen. Je moet het gestolen goed nog terugbezorgen ook. Uiteindelijk gaat het erom dat de dader het slachtoffer in zijn levenskracht volledig herstelt.

In dat verband kunnen we van andere, niet-Bijbelse culturen nog heel wat leren. P. Schebesta, *Oorsprong van de godsdienst*⁶⁰ zegt dat **een zwarte die bestolen of beledigd wordt**, geen materiële schadevergoeding van de dader eist en evenmin een straf. Wel **wil hij herstel van levenskracht**. In het ontvreemde voorwerp zat immers een deel van zijn occulte levenskracht. Die is hij nu kwijt en dat is voor hem veel erger dan het verlies van het materiële voorwerp op zich. Daarop steunt ook de hele economisch-juridische orde van sacrale gemeenschappen. Dit verklaart eveneens waardoor in **ongeschonden culturen**, waar de invloed van de moderne beschaving nog niet is doorgedrongen, **diefstal zo zeldzaam** is. Degene die steelt, weet dat hij zich aan een sanctie, eventueel een occulte tegenreactie mag verwachten.

“Mij gaan ze geloven, maar jou niet.”

Keren we, na dit schokkende verhaal van Nicolas Rémi terug naar ons thema, de ‘priesters die vergeten zijn dat God bestaat’ en die met jeugdigen zulke lelijke dingen hebben gedaan. In één van de uitzendingen hierover hoor je een slachtoffer zeggen : “Die priester raadde mij aan om **de aanrandingen niet naar buiten te brengen**, want hij zei me : “Ik ben een priester en mij gaan ze geloven, maar jou niet” “. Als deze uitspraak strookt met de werkelijkheid, moeten wij ons dan echt nog afvragen of wij mogen zeggen dat zulke mensen door en door slecht zijn? Neen, helemaal niet, want dan zeggen ze het schaamteloos en uitdrukkelijk van zichzelf. Het lijkt wel of wij hier de Duitse denker F. Nietzsche (1844/1900) aan het woord horen. Hij is bekend om zijn bewering: “Gott ist Tot, Wir haben Ihn getotet”, In zijn *Jenseits von Gut und Böse* stelt hij dat er geen goed of kwaad op zich bestaat, maar dat het slechts menselijke interpretaties zijn. Van gewetenloze mensen schrijft hij zelfs: “Zij bezitten **de moed** die alle sterke geesten bezitten, namelijk **zich van hun immoraliteit bewust te zijn**”. Lijkt dit niet perfect van toepassing te zijn op zulke priesters-daders? Zij weten dat ze liegen, en gebruiken het nog als machtsmiddel ook.

Sterker nog, een meisje, één van de slachtoffers, getuigt dat de priester, toen hij haar weer maar eens aan het verkrachten was, haar bij de keel greep en die keel gedeeltelijk dicht drukte. Dat brengt ons bij de Weense psychiater Sigmund Freud. Hij vond in de diepten van de mens ‘eros en thanatos’, **seks en dodingsdrift**. Blijkbaar zien we die combinatie ook hier.

⁶⁰ P. Schebesta, *Oorsprong van de godsdienst* (Resultaten van het volkenkundig en prehistorisch onderzoek), Tielt / Den Haag, 1962, 59.

In zijn boek *l' Avenir d'une illusion*⁶¹, schrijft Freud dat de beschaving een druk uitoefent op onze instincten, en ons dwingt tot verstervingen. "Indien die er niet was dan zou men", zo schreef hij, "zich kunnen meester maken van iedere vrouw, van ieder bezit, en ook iedere rivaal kunnen doden". Hij besluit: "**Wat zou dat mooi zijn en welke reeks voldoeningen zou het 'leven' ons dan bieden**". Het lijkt alsof iets in Freud het uitjubelt. Alsof hij al te spontaan iets van zijn diepere ziel ongecensureerd prijsgeeft. Iets dat hem helemaal niet siert. Hem parafraserend zou een aantal priesters kunnen zeggen: "Indien er geen God was, indien er geen geboden bestonden en indien ik mijn brutale misdaden voor de wereld kan verborgen houden, **dan zou ik mij meester kunnen maken van elk kind. Wat zou dat mooi zijn en welke reeks voldoeningen zou het leven mij dan bieden**". Kan men nog beter de sfeer van het satanisme dat zich hier toont, weergeven? Komen wij dan niet erg dicht bij de mentaliteit van de zo beruchte man die kinderen ontvoerde, ze opsloot in zijn kelder en ze maandenlang bijna dagelijks geweld aandeed? Ook Satan zal het hier uitjubelen. De **on- en onderbewuste greep van het kwade op het priesterschap** en **op de priesterroepingen lijkt wel een succesverhaal te worden**. De Franse dichter Ch. Baudelaire (1821/1867) zei ons dat de grootste overwinning van de duivel er in ligt om ons te laten geloven dat hij niet bestaat. Zijn invloed blijft zo gegarandeerd, maar wordt dan niet eens herkend. En blijkbaar is dat ook een mening die in onze tijd heel wat aanhangers vindt.

Een beschermende klok

We kunnen, zoals hoger gezegd, ook **na de dood onze situatie verbeteren**. Dat blijkt eveneens uit **de getuigenis van Jozef**. Jozef was een integere veertiger die voor religie en het paranormale een grote belangstelling had. Hij was bijzonder sensitief en vertelde aan mensen die hij vertrouwde, dat hij bij herhaling herinneringen aan vorige levens doorkreeg. Zo wist hij te vertellen dat hij **in het oude Egypte ooit een priester van de machtige, heidense godin Isis** was geweest. Dat betekent dat hij in zijn diepere ziel nog steeds onder haar invloed is. Hij las echter veel in de Bijbel en het werd hem duidelijk dat deze buiten-Bijbelse godin vijandig stond tegenover de Triniteit. Dus zat hij met **een dilemma**. Omdat de levenskracht van de Drie-eenheid

⁶¹ Freud S., *l' Avenir d'une illusion*, Paris, 1976, 4. (// Die Zukunft einer Illusion, London, 1948)

echter veel aangenamer en krachtiger aanvoelde dan die van de Egyptische godin, kwam hij geleidelijk meer onder de invloed van de Heilige Drie-eenheid.

Op een dag **werd hij met zijn wagen aangereden** door een vrachtwagen. Hij bleef gewond in zijn auto zitten. Deze was totaal vernield. De mensen van de hulpdiensten verstonden er zich niet aan dat hij, gezien de kracht van de aanrijding en de grote materiële schade, er toch relatief lichte kwetsuren aan overhield. Later vertelde hij dat hij, toen hij in zijn auto lag te wachten op de hulpdiensten, een zeer aangename paranormale ervaring had. **Een grote lichtende stolp** kwam uit de hoogte naar bededen en zette zich **als een beschermende klok** over zijn wagen en over zijn lichaam. In de top van de stolp 'zag' hij **de maagd Maria** die blijkbaar heel die tijd over hem bleef waken. Jozef herstelde snel, vertelde nadien deze merkwaardige ervaring aan een Bijbels ziener en vroeg hem naar de betekenis en de occulte achtergrond van dit alles.

Het antwoord was verrassend. De ziener zei dat het **ongeval was veroorzaakt door de godin Isis**, die niet langer wilde dat Jozef meer en meer naar een Bijbelse religie toe groeide. Zij wilde dat zijn huidige leven voortijdig zou eindigen door hem te laten verongelukken. Zo zou hij **terug onder haar invloed** komen. Dat wilde de Drie-eenheid echter niet laten gebeuren en beschermde en redde hem via de klok.

Enkele jaren later werd Jozef toch zwaar ziek en stierf. Een vriend van hem begreep dit niet. Hij vroeg aan de ziener wat hier de occulte achtergrond kon zijn. Deze antwoordde dat de ziekte veroorzaakt werd door het constante gevecht dat Jozef leverde met de machtige Egyptische godin, en dat zijn biologisch lichaam dit uiteindelijk niet meer aankon en hij het leven liet. Op de vraag van de vriend of **Jozef dan de strijd definitief verloren had ten voordele van de godin**, kwam het antwoord dat dit helemaal niet zo was. Zijn aardse leven was inderdaad wel voortijdig beëindigd. Maar hij was echter ondertussen voldoende vertrouwd geraakt met de Bijbelse religie en haar immense kracht. De ziener 'zag' dat het **in de andere wereld slechts een kwestie van tijd zal zijn vooraleer Jozef zich volledig los zal gemaakt hebben van die Egyptische invloed** en hij een grondige en definitieve aansluiting zal vinden bij de Triniteit. Het is een hoopgevende gedachte dat men ook in de tijdspanne tussen twee levens in, ten goede kan verder evolueren. De keerzijde blijft dat zulks dan wellicht ook ten kwade kan.

16. Heeft het zout nog kracht?

De beide vorige hoofdstukjes bevatten heel wat getuigenissen van een Bijbelse religie, opgevat als bovennatuurlijke krachtwerkingen en hiermee samenhangend, het oordeel van God. Ze tonen ons de verwevenheid aan, het samen bestaan van de voorgrond met de achtergrond, van oorzaak en gevolg, van deze zijde van de werkelijkheid met de andere. Ofschoon het voor de man van de straat dikwijls

verborgen blijft, toch lijkt het belang van religieuze krachtwerkingen van een doorslaggevende betekenis te zijn.

In heel wat **niet-Bijbelse culturen** is zulk **een sensitiviteit of helderziendheid** en de bijhorende praxis **eerder regel dan uitzondering**. Dat hebben we uitvoerig willen illustreren in het twaalfde hoofdstukje. In onze tijd zijn zulke bewuste magische krachtwerkingen behoorlijk zeldzaam. Onze cultuur kijkt er met heel wat scepticisme tegenaan en weet zulke gaven niet te stimuleren, en dit zelden met de juiste redenen.

De Bijbel, oud en nieuw testament, is één religie tussen vele vorige en hedendaagse religies en toch is zij, in haar eigen duiding, het oordeel van God, van Jahweh, of de Heilige Drie-eenheid over die religies. Meer nog: zij is de voortzetting en een herstichting van het eeuwig verbond. Dat blijkt o.m. uit *Jes. 24:5; Rom. 2:14v.; Hand, 2:5; 19:5v.; vooral 10:34v.; 10:44v.; en 15:7-9*, waar de universele draagwijdte van het christendom telkens bevestigd wordt. De Bijbelse hoofdopdracht, ja, eigenlijk de enige opdracht, is **de geest van de Heilige Drie-eenheid doen doordringen in het 'vlees'**. Deze laatste term staat model voor **de van God vervreemde schepping**, zoals *Gen. 6:3* insinueert. De onzalige aanwezigheden allerhande van demonische wezens is de sanctie die de puinhoop van een 'vleselijke', een van 'Gods geest' of levenskracht beroofde cultuur, vertoont. Anders gezegd, wie zich van God afkeert, loopt het risico dat hij of zij gemakkelijker onder de invloed van fijnstoffelijke onzure wezens komt.

Een merkwaardige contradictie

Het tegelijk bestaan van de 'voorgrond' en de 'achtergrond' leidt volgens sommigen wel eens meer tot een merkwaardige contradictie. Enerzijds **barst de Bijbel van getuigenissen over paranormale genezingen**, en over Gods' ingrijpen in deze wereld. We horen ze in zo goed als elke eucharistieviering voorlezen en toelichten. En anderzijds zijn heel wat **verkondigers van deze religie zelf in hoge mate afkerig**, ja zelfs erg sceptisch bij het aanhoren **van buiten- of bovennatuurlijke ervaringen** van anderen. Een zekere voorzichtigheid is hier alleszins op zijn plaats. Maar het lijkt er wel eens meer op dat zulke getuigenissen van derden principieel en reeds a priori worden afgewezen. Zijn ze dan enkel geloofwaardig binnen in het kerkgebouw, en niet meer van tel erbuiten? Dat brengt ons weer bij de bedenkingen van mevrouw

Trips, bedenkingen die we bij de aanvang van deze tekst hebben toegelicht. Levensgroot en indringend stelt zich hier opnieuw de vraag uit *Mattheüs 5:13*: “Jullie, priesters, zijn het zout der aarde. Maar als het zout zijn kracht verliest, waarmee zal men dan zouten? Het deugt alleen nog maar om weggegooid en door de mensen vertrapt te worden”. Wanneer verliest het zout zijn kracht? Volgens mevrouw Trips is dit het geval als religieuzen het bovennatuurlijke verwaarlozen of zelfs helemaal ontkennen. En is dat nu net niet **een opvallend kenmerk van onze tijd**?

Is het niet vreemd dat ontdekkingsreizigers en missionarissen getuigen dat **magische praktijken en mirakels** zich bij herhaling in **de niet-Bijbelse religies** voordoen, maar dat **het bovennatuurlijke, Bijbelse niveau**, dat beweert zich op hogere energieën te kunnen beroepen, hier **nauwelijks een antwoord** op heeft. Zou het kunnen dat de westerse mens geen echt begrip meer heeft van wat religie ooit geweest is en in een aantal niet-Westerse culturen nog steeds is. Zou het contact met de wezenskern van religie zelf, met de hieraan eigen bovennatuurlijke krachtwerking, ernstig in de verdrukking zijn gekomen?

Een intellectuele opleiding?

Heel wat bedienaars van de christelijke religie beschikken zelden over paranormale gaven. Hun opleiding is in hoofdzaak een intellectuele. Zij zijn bij wijze van spreken ambtenaren. Zij zouden hoogst verbaasd zijn zo men bij hen met een levensprobleem aankwam en hiervoor om een paranormale oplossing verzocht. Zoals reeds gezegd beschikken zo goed als geen der bekende specialisten inzake religiewetenschappen over een paranormale, helderziende begaafdheid. Deze vooral **intellectuele opleiding van de modale geestelijke steekt bijvoorbeeld schril af tegen de opleiding tot sjamaan, tot maraboe, medicijnman, tovenaar, of lama**, of tegen de jarenlange intense opleiding van een leerling tovenaar in niet-christelijke religies. Bij deze laatsten worden wel paranormale gaven vereist en ontwikkeld en tracht men, op dat magische terrein, een praktische oplossing voor een concreet levensprobleem te vinden. Dat toonde ons alleszins onze steekproef uit een aantal niet-Bijbelse religies. Daar was of is men wel magisch actief, en tracht men om helend in te werken op de vele ellenden van de gelovigen.

Alexandra David-Neel, *Magic and mystery in Tibet*⁶² spreekt bij haar opleiding tot lama niet zozeer van een intellectuele studie, wel van een belangrijke occulte inwijding. Zij schrijft: “Bij de Tibetanen bestaan die inwijdingen **niet uit het meedelen van een leerstelling**, maar uit een **overdracht** van een vermogen om occulte **krachten** te beheersen. De Tibetaanse uitdrukking “angkoer dei” betekent letterlijk “een macht overdragen”. Herinneren we eveneens aan de uitspraak van Dion Fortune die zei dat de gemiddelde geestelijke niet erg bedreven is in de techniek van het occultisme, en

⁶² David-Neel A., *Magic and mystery in Tibet*, London, Unwin paperbacks, 1939¹, 1965, 356. (// *Mystiek en magie in Tibet*, Amsterdam, Gnosis, 1941).

weinig of niets begrijpt van zijn eigen religieuze verrichtingen. Een uitspraak waarmee zij zich zeer kritisch toont over de veeleer seculariserende richting die de kerk in de loop van haar eeuwenlange geschiedenis is ingegaan.

Men kan zich dan ook heel wat vragen stellen met betrekking tot de opleiding en het werk van vele geestelijken bij ons. Zoals reeds aangehaald, is onze westerse cultuur in de 17de eeuw doorheen **'de verlichting'** gegaan, een cultuurstroming die veeleer vijandig stond tegenover het paranormale en het religieuze, en **wiens invloed nog steeds nawerkt, vooral via de exacte wetenschappen**. De wijze waarop clerici hun religieuze functie vervullen, steekt bijvoorbeeld ook schril af tegen de handelswijze van Jezus. Hij legde de handen op en genas zieken. Zo ook lijkt het erop dat een zekere religieuze traditie het directe contact met de buiten- en bovennatuur meer omgebogen heeft in een contemplatieve, beschouwelijke zin. Men sluit zich hierbij enigszins af van de wereld om mediterend God of wie dan ook te 'schouwen' en te trachten in diens aanwezigheid te vertoeven. Dit verschilt toch wel van de vele niet-Bijbelse religies die de ellende in de wereld zeer goed zagen en ze met hun magieën trachtten te verhelpen.

Een groot verdediger van de slachtoffers, in de t.v.- reeks 'Godvergeten', betreurde het uitblijven van een krachtige reactie van de Belgische klerikale overheid tegen deze wanpraktijken. Enigszins teleurgesteld zei hij van deze gezagsdragers : **"Zij hebben niets geleerd. Het evangelie begint niet met preken. Het begint met dienstbaarheid"**. Dat hebben de vele niet-Bijbelse religies blijkbaar veel beter begrepen dan onze kerkelijke overheid. De energetische basis van deze religies berustte op het gebruik van seksuele kracht en van bloedige offers. Het christendom hoeft gelukkig die weg niet op te gaan en kan zich beroepen op een veel hogere en krachtigere Trinitaire energieën.

“Ouk estin ouden euchès dunatoteron, ouden ison”, “niets heeft meer macht dan het gebed, niets is daaraan gelijk”, aldus de oosterse kerkvader Johannes

Chrystosomos (344/407). F. Heiler, in zijn boek *Das Gebet*⁶³, vermeldt die spreuk. Letten we op de term 'dunatoton' waarin 'dunamis', 'levenskracht' voorkomt. **Met het Trinitaire bidden gaat een nieuw genezingsvermogen samen dat zowel naar ziel als naar lichaam reddend werkt.** Het gebed mag nooit een medische handelwijze vervangen. De medische wetenschap heeft overtuigend haar belang en noodzaak bewezen. Het Trinitaire gebed kan best een extra steuntje, een extra energie tot genezing bieden op dat hogere niveau van werkelijkheid.

Als we verlangen dat de H. Drie-eenheid een gebed verhoort, is het evident dat dit gebed **uitgezegd** moet worden **door een gewetensvol mens**. Ook al is die gewetensvolheid nooit volmaakt, wat O.L. Heer zeer goed weet. Toch is de eerlijke wil om de tien geboden te verwerkelijken een noodzaak. En ook al is men in orde met de decaloog, dan nog kan men enkel vragen wat in geweten verantwoord is.

Waar de clerus zelden aan roert.

Een priester, thuis in de problematiek van niet-Bijbelse religies vertelt wat volgt. De missionarissen preken het evangelie en delen sacramenten uit, maar als mensen een probleem hebben dat niet opgelost geraakt, dan richten ze zich tot één van die alternatieven. Waarom? Omdat **de meeste priesters daar niet op afgestemd zijn**. En als de missies in die streken actief zijn geworden, dan hebben ze die heidense godsdienst zoveel mogelijk uitgebannen. Maar het vermogen van die religies om de problemen van het volk op te lossen, dat hebben ze niet vervangen. Het gevolg is dat **die bevolkingen** het christendom als een zeer deftige en hoogstaande religie hebben aanvaard, maar **voor hun praktische problemen** zijn ze blijven voortbouwen op hun **eeuwenoude traditie**. Men vindt dat overal waar de missionering aanwezig is, en zeker in Midden en Zuid Amerika. Je krijgt dat daar niet uit. Waarom? Als je hier tegen een priester zegt : "Kijk, mijn man vindt geen werk", dan zal die priester eventueel een fabrieksdirecteur van zijn parochie aanspreken of hij zal aan de werkloze aanraden van te bidden. Maar o.m. in de santeria, macumba of vodoe reageert men veel intenser. Daar hebt ge vrouwen en mannen die eerst in vervoering komen, die de geesten oproepen en die dan die problemen behandelen.

M.a.w. die oude religies staan veel dichter bij het probleem en het leven van die mensen. Vandaar dat het zo bijzonder taai is en dat de clerus het er na vijfhonderd jaar nog niet uit krijgt. Die mensen zitten met problemen waar de clerus bij ons zelden of niet aan roert. De clerus geeft een zeer verheven godsbeeld en moraal, maar verwaarloost die praktische problemen. Daar gaan de niet-Bijbelse religies wel op in en daardoor hebben ze ook een stevige greep op de bevolking. Problemen oplossen bestrijd je niet met preken, en zelfs niet met sacramenten. **Dat bestrijd je door zelf op dat terrein actief te zijn.** Maar als je dat eeuwen hebt verwaarloosd, kun je dat niet van

⁶³ F. Heiler, *Das Gebet. Eine Religionsgeschichtliche und Religionspsychologische Untersuchung*, 4. Aufl., München, Reinhardt, 1921, 495 en 109/131.

de ene dag op de andere vervangen. Vandaar dat die Latijns-Amerikaanse mensen op zondagsmorgen naar de mis gaan - als ze nog gaan - maar 's avonds naar één van die vele oude religies trekken om iets aan hun praktische levensproblemen te laten doen. Dat is de macht van die religies, en dat is ook de macht van New Age.

De samenhang van alle bestaan.

Heel wat mensen zeggen dat wandelen in de natuur hen ontspant en hen energie geeft. Maar ook het leven in de natuur, in weiden, velden en in bossen... heeft een occulte onderbouw. Door het systematisch vernielen van de natuur, wordt deze fijnstoffelijke onderbouw van het leven aangetast en op een aantal plaatsen zelfs vernield. Ook de verontreiniging van het grondwater, de rivieren en oceanen heeft zijn weerslag op die fijnstoffelijke wereld. Planten en bossen verdwijnen, een aantal vogels, landdieren en vissen is met uitroeiing bedreigd. Zulk een vervuiling is voor heel wat niet-Bijbelse religies niet alleen een biologisch, maar evenzeer, of meer nog, een religieus probleem.

Ook de **fijnstoffelijke wezens die meewerken aan de opbouw van de natuur, worden verdreven of gedood**. Zij zijn echter een **noodzakelijke schakel** in de opbouw van die materiële natuur. En als die occulte basis wordt vernield, dan blijft dat niet zonder gevolgen. Het leidt tot een roofbouw op alle vormen van leven. Onze verre voorouders leefden veel meer in harmonie met de natuur dan wij. Zij slaagden er in om duizenden jaren lang het landschap ongerept te bewaren. Vandaag zegt meer dan één stem dat de moderne mens bezig is met het oorspronkelijke landschap op een ernstige en onomkeerbare wijze te vernielen. Hiermee zijn eveneens de bronnen van het gezonde occultisme aangetast. Illustreer we die zo noodzakelijke samenhang van het onzichtbare met het zichtbare leven, met de volgende getuigenis.

Laten we de ziener G. Hodson aan het woord. Hij beschrijft wat hij op een stille plaats in de natuur 'ziet'. In zijn boek *Les fées*⁶⁴, vertelt hij hierover. Zo heeft hij een ontmoeting met een fijnstoffelijk wezen, **een elf**. Haar geliefde verblijfplaats is de waterval. Maximaal geniet ze van de magnetische (opm.: occulte) kracht van het vallende water. (...). Traag **neemt zij dit 'magnetisme' van het zonlicht en het stromende water op**. Eens dat zij zich hieraan verzadigd heeft, **geeft zij** met een verblindende licht- en kleurenflits **de energie af**. Gedurende dit magisch ogenblik doorleeft zij een vervoering. De uitdrukking van haar gezicht en haar ogen is heerlijk en bijna onbeschrijfelijk. Vooral haar ogen zenden schitterend verblindende stralen uit. Onmiddellijk daarop beleeft zij een dromerige blijheid. Haar gedaante wordt tijdelijk vaag en onduidelijk. Nadat het gebeuren verwerkt is, verschijnt zij opnieuw en het hele proces herneemt. Deze energie-opname, de omvorming en afgifte blijkt telkens weer een basiselement te zijn bij al wat in de natuur leeft en tot groei komt. De elfen

⁶⁴ Hodson G., *Les fées*, Paris, Adyar, 1966, 77.

ontvangen de fijnstoffelijke energie van zon en water en vormen deze om, zodat die energie door de plantenwereld kan opgenomen worden. Tot zover zijn beschrijving.

De getuigenis van Hodson illustreert dat die occulte wereld een noodzakelijke schakel is voor het in stand houden van de natuur zoals wij die kennen. Ook A. Danielou, *Shiva et Dionysos*⁶⁵ benadrukt die grondige samenhang van al wat bestaat. Hij schrijft: “De **minerale planten- dieren- en mensenwereld**, samen met de subtiële **wereld der geesten en goden** bestaan, **de ene door de andere, de ene voor de andere**. Er is geen ware benadering van het goddelijke, geen zoeken naar het goddelijke, geen wetenschap, geen religie, geen mystiek mogelijk, die geen rekening houdt met deze grondige eenheid van het geschapene.” Zoals gezegd, in het geheel van de werkelijkheid is religie, in al zijn occulte aspecten doorgedacht, behoorlijk ingewikkeld, maar levensnoodzakelijk.

17. Een leven zonder religie?

“Zijn we dan niet beter af zonder religie?” Deze bedenking hoort men wel eens meer. Het antwoord hierop is na al het voorgaande niet zo moeilijk. **Zonder religie** houden we ons enkel aan ‘de natuur’ en **doen we alsof er geen buiten- en bovennatuur bestaat**. Daarmee zijn ze wel verwijderd uit ons bewuste denken, maar **dat raakt hun objectieve bestaan in de verste verte niet**. Ook ons on- en onderbewuste heeft er dan nog steeds mee te maken. Demonische en satanische wezens gaan ons blijven beïnvloeden maar, zoals al aangeraakt, zullen zij niet langer als zodanig herkend worden. Voor St.-Augustinus is alle geschiedenis sacrale geschiedenis. Hij stelt dat het menselijke doen en laten zo goed als zinloos is, indien het zich niet in de gewijde geschiedenis inschakelt. In logische taal zouden we het ook zo kunnen stellen: **een leven dat uitsluitend profaan geleefd wordt**, zonder analyse, zonder dat men zich ooit bezint over de diepere betekenis ervan, zonder ook maar in te gaan op de vele belangrijke levensvragen die ons bestaan steeds omvat, impliceert geen enkele

⁶⁵ Danielou A., *Shiva et Dionysos*, Paris, Fayard, 1979, 15.

opheldering. Men is met betrekking tot de grote levensvragen **op het einde van het leven dan even ver als bij het begin** ervan. De afwezigheid van die inductieve toetsing leidt de mens dan ook nergens heen, tenzij naar een eeuwig herbeginnen. Dat juist is een vorm, en wel een zeer tragische, van de harmonie der tegengestelden.

Zoals het was in de dagen van Noë..

Lezen we *Lucas 17:26*: “Zoals het was in de dagen van Noë, zo zal het zijn in de dagen van de Mensenzoon (Jezus): men at en dronk, men huwde en huwde uit tot op de dag dat de zondvloed kwam en allen verzwolg”. Kortom, **men leidt een profaan leven, zonder dat men met de sacrale dimensie ervan rekening houdt**. Seculier kan men dan een gelukt leven kennen en heel wat wereldse doelen gerealiseerd hebben. Maar als het de sacrale evolutie niet dient, is het voor Augustinus een zo goed als zinloos leven geweest. En dan zijn we helemaal niet beter zonder religie. Wel integendeel. Vladimir Soloviev (1853/1900), Russisch christelijk-orthodox filosoof, stelde dat het uiteindelijke doel van het leven moet leiden tot de vergoddelijking van de mens. In dat opzicht kan een Bijbelse dynamistische religie die evolutie in ruime mate versnellen en is het overduidelijk dat een leven met religie en met Trinitaire energieën ons sterkt tegen heel wat gevaren die ons vanuit de natuur en de buitennatuur beloeren en bedreigen.

In de hierboven aangehaalde tekst van Lucas legt de Bijbelse schrijver een verband tussen enerzijds een leven dat de **klemtoon te exclusief legt op het ‘vlees’, zonder dit te verrijken met ‘geest’** en anderzijds en ten gevolge daarvan, het zich voordoen van natuurrampen die de mens treffen, zoals de laatste jaren de meteo ze ook kent. Volgens de evangelist kan een terugkeer maar zulk een ontarding tot de mogelijkheden behoren. Ook in *Matth. 24:12*, lezen we dat met het toenemen van het onrecht, de liefde van velen zal verkoelen. Ook andere teksten wijzen in die zin, o.m. *Dan. 12:4* en *2 Tim. 3:1/9*.

De religieuze auteur beschrijft dit alles niet zozeer als natuurkundige : hij duidt het vanuit een Godservaring. God wordt daarin ervaren als orde-stichtende, en wanorde afstraffende godheid. De Bijbel mengt niet natuurfenomeen en goddelijke ingreep en heeft geen natuurwetenschappelijke pretenties. Wel duidt hij natuurwetenschappelijk verklaarbare processen vanuit een niet-natuurkundig standpunt. Zo dat ‘wetenschap’ en ‘geloof’ ofschoon niet gescheiden wel onderscheiden worden! De Bijbelse mens heden ‘bewijst’ zijn mening niet d.m.v. louter natuurwetenschappelijke modellen: hij heeft er zelf!

De grote leegte?

Een type van Westerse mens ervaart het toenemende ongeloof als een grote leegte. Hij is blind voor de sacrale wereld en voor alles wat hij subtiel uitlokt met zijn gedachten en handelingen. In de plaats komt, wat de Franse denker Pascal

(1623/1662) heet “het beangstigende eeuwige stilzwijgen van de grenzeloze ruimten”. **Met ieder bewustzijn gaat eveneens een on- en onderbewust aspect samen én hiermee samenhangend ook een fijnstoffelijke structuur.** Dat hebben we doorheen vele steekproeven uitvoerig trachten aan te tonen. Ook de Bijbelse geschiedenis kent een profane en een sacrale zijde. De boeken die de geschiedenis van het volk van Israël weergeven en die waarin de profeten trachten het volk op het rechte pad te houden, beschrijven ons de bewuste gebeurtenissen. Slechts de wijsheidsboeken (*Spreuken, Job, Ecclesiasticus*) en apocalyptische teksten (*Daniël, Apocalyps*) gaan in op de vooral onbewuste, maar zo belangrijke lotsbepalende processen van de ziel. Jezus definieert o.m. in *Marc 6:35* en *8:35/37*, zijn taak als redding der ziel. “Tot wat dient het de hele wereld te winnen, indien men de eigen ziel beschadigt? Wat zal de mens voor zijn ziel in ruil geven?” De ziel baadt inderdaad in de fijnstoffelijkheid, eigen aan die andere wereld.

Heel wat getuigenissen die we in deze tekst hebben vermeld, getuigen van die fundamentele sacrale structuur. Indien de Westerse mens of de kerken zich onmachtig voelen tegenover “de magieën der volkeren”, dan is dit vooral doordat zij, door het verlichte rationalisme, **nauwelijks nog het ander-wereldlijke met de fijnstoffelijke processen ervaren.** In dat geval heeft men wel eens ‘religie’ als innerlijkheids-cultus met een vlucht uit de wereld en zijn problemen. Met de ‘secularisering’, in de vorm van aanpassing aan deze wereld, knoopt men wel aan bij de seculaire situatie. Maar wat juist betekenen deze secularisering op fijnstoffelijk gebied in de andere wereld? Deze vraag wordt zo goed als nooit gesteld want uitgerekend dat heeft onze profane cultuur bewust verdrongen of onbewust onderdrukt.

Zij lopen goed, maar naast de renbaan.

De ongelovige mens meent dat er geen buiten- of bovennatuur is, en ontkent hiermee volgens de religieuze mens een belangrijk deel van de werkelijkheid. Ook al gelooft hij niet in het bestaan van die buiten- of bovennatuur, toch verhindert dat niet

dat men er **on- en onderbewust door beïnvloed wordt**. Die onwetendheid maakt dat men zich dan niet beschermt tegen heel wat kwaadaardige invloeden, en dat men aan het eigenlijke doel van het leven voorbijgaat. Om het met de woorden van St.-Augustinus te zeggen: “Bene currunt sed extra viam”; “zij lopen goed, maar naast de renbaan.”

Een leven zonder religie, of een religie onder de hoede van de wezens van de buitennatuur heeft er dan alle schijn van de problemen van het leven niet definitief op te lossen. Een religie die geleid wordt vanuit de bovennatuur ziet dat anders en kan de mens niet alleen verlossen uit de greep van het kwade, maar **leidt hem of haar en versnelt bovendien de weg naar zijn of haar vergoddelijking**. In die zin bevat de bovennatuur “de eeuwige waarheid”, die het onwerkelijke, ontoereikende, tijdelijke en verraderlijke van wat de natuur en de buitennatuur te zien geven, in overweldigende mate overstijgt. Jezus verwoordde dit treffend in *Joh. 14,6*: “Ik ben de weg, de waarheid en het leven”.

Een Bijbelse religie blijft levensnoodzakelijk. **Jezus heeft duidelijk een kerk gewild**. Met al haar gebreken is ze **één der weinige instituten die nog een metafysica, een geloof in een bovennatuur, verkondigt**. Zouden we de kerk wegdenken, welke mystieke factor rest er ons dan nog? Ofschoon de poorten van de onderwereld sedert Jezus' optreden duidelijk niet eens in kracht zijn verminderd, toch zal de kerk de eeuwen blijven trotseren. Dat blijkt duidelijk uit *Matth. 16:18* waar zegt Jezus: “Jij bent Petrus, en op deze steenrots zal ik mijn kerk bouwen, en de poorten van de hel zullen haar niet overweldigen”. Of verwijzen we naar het Johannesevangelie, *16 ;11* en *33*, waarin Jezus aankondigt dat Satan, de vorst van deze wereld, definitief overwonnen en geoordeeld werd. Ook in *Lucas 10: 17* horen we Jezus zeggen : “ik zag Satan als een bliksemschicht uit de hemel vallen”. Zolang hij kan zal hij de wereld beheersen, maar hij weet dat het kwade uiteindelijk de grote verliezer zal zijn.

Liefde voor de hele schepping.

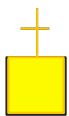
Zoals gezegd, het evangelie begint niet met preken maar met dienstbaarheid, en vraagt **een inlevende houding van de kerkelijke overheid en de hele maatschappij** voor alle ‘Godvergeten’ mensen die ernstig onrecht werd aangedaan. Vladimir Soloviev (1853/1900), Russisch christelijk-orthodox filosoof, geeft in zijn *La justification du bien*⁶⁶, een prachtig voorbeeld van zulk een inlevende houding, die hijzelf ontleent aan Izaak de Syriër: “Het hart van de mens loopt over van liefde voor de gehele schepping, voor al wat leeft: voor de mensen, voor de vogels, voor de dieren, voor de fijnstoffelijke wezens. Indien de aandachtige blik van de mens zich naar de schepping keert, dan is hij tot tranen bewogen en een alles insluitende en diepgevoelde vertedering neemt hem in bezit. Een scherp meevoelen met het lijden

⁶⁶ Soloviev V., *la justification du bien* (essai de phil. mor.), Moscou, 1898-1; Paris, 1939, 72.

van die schepping dringt diep in het hart van de mens door. Hij kan dan ook niet zien of uitstaan dat een schepsel het minste kwaad, ook maar de minste treurigheid te doorstaan heeft. Daarom juist bidt hij, tot tranen bewogen, zelfs voor de woordloze wezens, voor de vijanden der waarheid, voor degenen die hem schade berokkenen. Biddend vraagt hij dat God ze in stand houdt en hun vergiffenis schenkt. Zelfs voor de kruipende dieren bidt hij, met een alles omvattende tederheid”.

Zou dat niet **een prachtige houding** zijn om mensen die lijden, tegemoet te gaan? En dan vooral de mensen die lijden omdat **ze ten onrechte geloven dat God ze vergeten is** en omdat een aantal priesters vergeten is dat God bestaat. Als we om ons heen kijken, rijst soms de vraag: “Jezus, is het niet hoog tijd dat jij nog eens terugkeert?” Jezus, we zijn tot tranen toe ontroerd, want uw verlossingswerk komt in een diepe crisis. Het kan toch niet dat zij dreigt te mislukken. We geven volgend gebed.

Lucas 17:26 “Zoals het was in de dagen van Noë, zo zal het zijn in de dagen van de Mensenzoon (Jezus): men at en dronk, men huwde en huwde uit tot op de dag dat de zondvloed kwam en allen verzwolfg”.

Jezus, jij had het over uw terugkeer op het einde der tijden: jij voorspelt dat behalve een gedeelte, de mensheid dan zoals voor de zondvloed haar doen en laten zal voortzetten, ook het gewetenloze, niet beseffend dat zij aan het laatste oordeel toe is. Open onze ogen a.u.b. zodat wij niet verrast worden. Heb dank voor die grote genade.

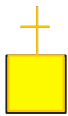
Jij bent meer waard dan een stel mussen.

Zullen we dan heel nederig de handen vouwen en, zoals Maria Trips bij de aanvang van deze tekst voorstelde, terug bidden voor onze priesters. Opdat zij zich opnieuw bewust zouden worden van hun bovennatuurlijke kracht. Opdat zij zich geheel onder Gods' leiding, en enkel onder zijn leiding, ten dienste stellen van een mensheid die lijdt. Dat de clerici er voortdurend aan herinnerd worden dat zij het zout der aarde behoren te zijn, zout dat zijn kracht hoogdringend moet herwaarderen. Priesters die zich aan mensen, vooral aan kinderen vergrijpen, mogen hun oordeel niet ontlopen. Neen, niemand van de slachtoffers wenst een wraak. Wel rekenen allen op Gods' opvoedende inschikkelijkheid. Dat de daders, na hun rechtvaardige straf te hebben ondergaan, er in hun ziele-diepten heel scherp van bewust blijven dat zij 'die dingen' in de toekomst heel zeker angstvallig zullen vermijden. De getuigenis die we hebben samengevat in het onderdeelje 'Gods' grenzeloze liefde' toont aan dat er voor zulke zware en weerzinwekkende zonden nog steeds een God is die zich grenzeloos barmhartig kan tonen.

Dat het voor hen die zoveel onrecht ondergingen niet alleen bij een troost zou blijven, maar dat het een steeds groeiende overtuiging wordt, dat God zijn eigen schepselen onmogelijk kan vergeten, zoals *Lucas 12 :6* het hieronder zo overtuigend verwoordt. Graag sluiten we deze tekst af met een gebed dat die gedachte sterk beklemtoont.

Worden niet vijf mussen voor twee penningen verkocht, en wordt geen enkele ervan door God vergeten? Welnu, van u zijn zelfs al de hoofdhaaren geteld! Vrees dus niet : je bent meer waard dan een stel mussen. Zo laat Jezus Gods verre gaande bezorgdheid om de schepselen aanvoelen.

Vader, Zoon, Heilige geest, wij prenten Jezus' uitspraak in onze diepere ziel en horen het ons ingeven : "Jij bent meer waard dan een stel mussen. God vergeet je nooit."

'Godvergeten?'

**Godvergeten? Neen! Onmogelijk! God vergeet zijn schepselen niet!
Godvergeten? Ja! Heel zeker! Sommige priesters zijn God vergeten.**

Inhoud

1. Inleiding.	2
De rode draad	2
Gegeven, gevraagde, oplossing	3
2. Als het zout zijn kracht verliest	8
3. Natuur, buitennatuur, bovennatuur.	10
4. God sluit een verbond met de mens.	11

<i>Het gaat om alle volkeren.</i>	12
<i>Leer Jahweh kennen.</i>	13
<i>Een leugengeest.</i>	15
<i>Gods levenskracht.</i>	16
<i>Een zonde die tot de dood leidt.</i>	18
<i>Geen keurslijf.</i>	19
<i>Middelaars</i>	19
5. <i>Helderziendheid en fijne stof .</i>	20
<i>Apocalyptiek.</i>	21
<i>Heer, ik zie dat Gij een profeet bent.</i>	21
<i>De heks van Endor.</i>	22
<i>Een subtiel lichaam.</i>	23
<i>“Mijn rijk is niet van deze wereld”.</i>	24
<i>Een stukje heilsgeschiedenis.</i>	25
<i>De gedaanteverandering van Jezus.</i>	26
<i>Hylisch pluralisme.</i>	26
<i>Een stroom van lichtende puntjes.</i>	27
<i>Hoog-subtiel en laag-subtiel</i>	28
6. <i>De mens als burger van twee werelden.</i>	28
<i>De band doorheen vele aardse levens.</i>	29
<i>Reïncarnatie: een feit.</i>	30
7. <i>Subtiële materie en kracht.</i>	31
<i>Abisjag van Sjoenem.</i>	31
<i>Een kleurrijke mandala.</i>	33
<i>Homeros' Odyssee.</i>	35
<i>Een sacraal koningschap.</i>	35
<i>Een 'nederdaling ter helle'.</i>	36
<i>De harmonie der tegengestelden.</i>	37
8. <i>Profeten bezitten die kracht.</i>	38
<i>Het kind herleefde.</i>	38
<i>Breng jij mijn zonden aan het licht?</i>	39
<i>Een overdracht van levenskracht.</i>	40
<i>Energie geven of nemen?</i>	40
9. <i>Jezus bezit die kracht in overweldigende mate.</i>	41
<i>Wie heeft mij aangeraakt?</i>	42
<i>Een mirakel : een toevoer van energie.</i>	43
<i>Een ander standpunt.</i>	44
<i>De schepping van een wraakdemon.</i>	45
<i>Mirakels als historische gebeurtenissen.</i>	47
10. <i>Apostelen en priesters ontvangen die kracht.</i>	48
<i>Verlies van bovennatuurlijke begaafdheden?</i>	48
<i>En toch... ook nog in onze tijd!</i>	49

11. De sacramenten.	52
<i>Een geconcentreerde aandacht.</i>	53
<i>Een ziel zonder Goddelijke levenskracht.</i>	53
<i>Wat niet alle clerici zien.</i>	54
<i>Indringende geesten</i>	55
<i>Een eucharistieviering, helderziend waargenomen.</i>	56
<i>Een seculariserende richting?</i>	56
12. Dynamische krachten in niet-Bijbelse religies.	57
<i>Santeria.</i>	57
<i>Macumba.</i>	59
<i>Vodou.</i>	59
<i>Dierlijke energieën.</i>	60
<i>Twadekili.</i>	61
<i>Sai Baba.</i>	63
<i>De kumari-religie.</i>	63
<i>Keizer Akihito en de zonnegodin.</i>	64
<i>'Capacocha' : De 'koninklijke zonden'.</i>	65
<i>Een 'pokto' toont zijn macht.</i>	66
<i>Een vreselijke ziekte.</i>	68
<i>De argia-bezweering in Sardinië.</i>	69
<i>Seksualiteit als bron van occulte levenskracht</i>	70
<i>'Aan hun vruchten zult gij ze kennen'.</i>	71
13. Wetenschap en fijne stof.	71
<i>Wetenschap omvat niet de hele werkelijkheid.</i>	72
<i>Een ideologie?</i>	72
<i>Wetenschap en toeval.</i>	72
<i>Wetenschap en sprookjes.</i>	73
<i>Wat meer is, herleiden tot wat minder is.</i>	74
<i>Hypothese, experiment, verificatie of falsificatie</i>	75
<i>Wat minder lijkt, is meer.</i>	75
14. Het oordeel van God.	76
<i>De zieke geneest niet.</i>	77
<i>Een vorm van erfzonde?</i>	77
<i>Een herstel van fout.</i>	78
<i>Een groot onrecht.</i>	78
<i>Zuiver ons van het onbewuste kwaad.</i>	79
<i>Pedofiele praktijken.</i>	80
<i>Durf te denken.</i>	81
15. Een middelaar vertelt .	82
<i>Een sjamaan in haar stamboom.</i>	83
<i>Identificeer je met dieren.</i>	84
<i>Het verhaal van pater Jan.</i>	86

<i>Een missionaris in Zaïre.</i>	86
<i>In het diepste van de hel.</i>	87
<i>Een lorelei</i>	88
<i>De cirkel is rond.</i>	89
<i>Een nood aan exorcismen</i>	89
<i>Fouten herstellen.</i>	90
<i>Gods' grenzeloze liefde.</i>	91
<i>Een paranormaal ingegeven tekst.</i>	92
<i>"Mij gaan ze geloven, maar jou niet."</i>	93
<i>Een beschermende klok.</i>	94
16. <i>Heeft het zout nog kracht?</i>	95
<i>Een merkwaardige contradictie.</i>	96
<i>En intellectuele opleiding?</i>	97
<i>Waar de clerus zelden aan roert.</i>	99
<i>De samenhang van alle bestaan.</i>	100
17. <i>Een leven zonder religie?</i>	101
<i>Zoals het was in de dagen van Noë.</i>	102
<i>De grote leegte?</i>	103
<i>Zij lopen goed, maar naast de renbaan.</i>	103
<i>Liefde voor de hele schepping.</i>	104
<i>Jij bent meer waard dan een stel mussen.</i>	105
<i>Inhoud</i>	106